

USMERITVE ZA IZDELAVO OKOLJSKIH POROČIL ZA REGIONALNE PROSTORSKE PLANE

KONČNO POROČILO

LJUBLJANA, 15.10 2025

Naročnik: Ministrstvo za naravne vire in
prostor
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

Odgovorni predstavnik naročnika: Lenča Humerca Šolar

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni nosilec naloge: Matjaž Harmel

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Ključni strokovnjaki:
Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.
Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.
Pija Lapajne, mag. geog.
Peter Kastelic, mag. geog.

Projekt: Usmeritve za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane

Številka
pogodbe: 2560-25-510032, aneks št. 1

Številka
projekta: 411/2025

Ključne
besede: Regionalni prostorski plani | okoljsko poročilo | navodila | usmeritve | dopolnitve

Datum: 15.10.2025

SEZNAM KRATIC

µg	mikrogram	NRP	namenska raba prostora
CO ₂	ogljivikov dioksid	NUMO	Načrt upravljanja z morskim okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje	NUMO	Načrt upravljanja z morskim okoljem
DPN	državni prostorski načrt	NUP	Nosilci urejanja prostora
DPSS	Dolgoročna podnebna strategija Slovenije	NUV	Načrt upravljanja voda
E	električne poljske jakosti	NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
EMS	elektromagnetno sevanje	OKP	Opozorilna karta poplav
EPO	ekološko pomembna območja	OP	okoljsko poročilo
EU	Evropska unija	OPN	Občinski prostorski načrt
EZ-1	Energetski zakon	OPNOZ	Operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka
GIS	geoinformacijski sistem	OU	omilitveni ukrepi
HE	hidroelektrarne	OVE	obnovljivi viri energije
HT	habitatni tip	PDLP	povprečni letni dnevni promet
µT	mikrotesla	Pm	območje majhne nevarnosti poplav
Hz	herc	PM ₁₀	trdni delci
IED	dejavnosti in nepravde, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega	PM _{2,5}	trdni delci
IKRPN	Integralna karta razredov poplavne nevarnosti	PNRP	podrobna namenska raba prostora
IPCC	Medvladnega odbora za podnebne spremembe	POP	obstoje organskih onesnaževal
JPP	javni potniški promet	Pp	območje preostale nevarnosti poplav
KD	kulturna dediščina	PROSO	prednostna območja za stanovanjsko oskrbo
KOV	komunalne odpadne vode	Ps	območje srednje nevarnosti poplav
ktoe	kilogram naftnega ekvivalenta	PSP	prikaz stanja prostora
kV	kilovolt	PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
LULUCH	raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo	Pv	območje velike nevarnosti poplav
LUN	lovsko upravljavski načrti	PVO	presoja vplivov na okolje
LUO	lovsko upravljavska območja	ReDPS	Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije
MEKK	Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini	ReJSV	Resolucija o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji
MEKVAD	Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine	ReNPPTDZ	Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor	ReNPVO20–30	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor	RPP	regionalni prostorski plan
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo	RTP	razdelilna transformatorska postaja
MPVT	močno preoblikovano vodno telo	SEVESO	obrat manjšega ali večjega tveganja za okolje
MSP	Zakon o ratifikaciji Pariškega sporazuma	SO ₂	žveplov dioksid
MW	megavat	SP	strokovne podlage
neETS	sketor promet, stavbe, kmetijstvo, industrija in odpadki	SPVH	stopnje varstva pred hrupom
NEPN	Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt	SRS	Strategija razvoja Slovenije
NGP	Nacionalni gozdni program	SURS	Statistični urad Republike Slovenije
NH ₃	amonijak	SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
NH ₃	amonijak	TPG	toplogredni plini
NMVOC	nemetanske hlapne organske spojine	TVKZ	trajno varovana kmetijska zemljišča
NO _x	dušikovi oksidi	TWh	teravatna ura
		UIRS	Urbanistični inštitut Republike Slovenije
		UNEP	Program Združenih narodov za okolje

UVT	umetno vodno telo	ZV-1	Zakon o vodah
VT	vodno telo	ZVISJV	Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti
VTPodV	vodno telo podzemnih voda	ZVKD-1	Zakon o varstvu kulturne dediščine
VTPV	vodno telo površinskih voda	ZVKD-1	Zakon o varstvu kulturne dediščine
VVO	vodovarstveno območje	ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
ZDLov-1B	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu	ZVO-2	Zakon o varstvu okolja
ZG	zakon o gozdovih	ZVPoz	Zakon o varstvu pred požarom
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih		
ZON	Zakon o ohranjanju narave		
ZSRib	Zakon o sladkovodnem ribištvi		
ZUreP-3	Zakon o urejanju prostora		

KAZALO

1	Uvod	6
2	Namen in obseg usmeritev	8
3	Postopek celovite presoje vplivov na okolje za Regionalne prostorske plane.....	9
3.1	Zakonodajni okvir in opis postopka celovite presoje vplivov na okolje	9
3.3	Koraki izdelave okoljskega poročila.....	37
3.3.1	Korak 1: Izdelava okoljskih izhodišč	37
3.3.2	Korak 2: Izvedba vsebinjenja.....	53
3.3.3	Korak 3: Izdelava okoljskega poročila.....	65
3.3.4	Korak 4: Izdelava dodatka za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja	95
3.3.5	Horizontalna aktivnost: Vključevanje deležnikov in javnosti	96

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Okoljski cilji iz ključnih evropskih in nacionalnih strateških okoljskih dokumentov in zakonodaje.....	13
Preglednica 2 Primer okoljskih izhodišč za izbrane okoljske vidike:	38
Preglednica 3: primer vsebinjenja po okoljskih vidikih	54
Preglednica 4: Primer potencialnih vplivov in varstvenih režimov za izbrane okoljske vidike	67
Preglednica 5: Primer vrednotenja in ocenjevanja vplivov	77

1 UVOD

Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE) je določil, da morajo regije pripraviti in sprejeti regionalne prostorske plane (RPP) do konca leta 2026 (1. 1. 2027). RPP velja za strateški prostorski akt, s katerim se država in občine dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije in določijo bistvene razvojne priložnosti in usmeritve za nadaljnji razvoj.

1.1 NAVODILO O VSEBINI, OBLIKI IN NAČINU PRIPRAVE REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA

Na podlagi *ZUreP-3*, so bila že izdelana *Navodila za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana* (v nadaljevanju *Navodila*) (MNVP, 2023). RPP bo skladno s temi navodili sestavljen iz tekstualnega in grafičnega dela.

TEKSTUALNI DEL REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA

Tekstualni del bo sestavljen iz naslednjih poglavij:

- uvod (vsebina RPP, območje obravnave, povzetek Izhodišč za pripravo RPP),
- cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije,
- usmeritve za prostorski razvoj regije (vizija, usmeritve za razvoj poselitve, gospodarske javne infrastrukture, urejanje krajine),
- zasnova prostorskega razvoja regije (zasnova omrežja naselij in njihova funkcija v regiji, zasnova prednostnih območij za razvoj posameznih dejavnosti, zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture, obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, posebna območja in področja) ter
- spremljanje uspešnosti izvajanja regionalnega prostorskega plana.

GRAFIČNI DEL REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA

RPP je prostorski dokument, zato se vsebine prikazujejo tudi kartografsko, v grafičnem delu RPP. Ker je RPP strateški dokument, se uporabi enotno merilo 1:250.000. Določene vsebine RPP se po potrebi lahko prikaže na karti v merilu 1:50.000. Vsebina kart je zgolj ilustrativna in ne odraža dejanskega in/ali načrtovanega stanja.

Na tematskih kartah se prikazuje:

- omrežja naselij in njihova funkcija,
- prometno omrežje,
- sistem trajnostne mobilnosti,
- energetske sistem,
- sistem komunalne oskrbe,
- zasnova zelenega sistema regije,
- zasnova družbene infrastrukture,
- omejitve v krajini,
- zasnove prostorskih ureditev (na karti v merilu 50.000 se prikaže izvedbeni del RPP, ki nadomesti strateški del OPN) – karta med drugim vsebuje:

- območja za dolgoročni razvoj naselja
- prednostna območja za stanovanjsko oskrbo
- območja za objekte pomembnejše družbene infrastrukture
- prednostna območja za gospodarski razvoj
- območja trgovskih središč

OBMOČJA ZA POTREBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA STROKOVNE PODLAGE

Za izdelavo RPP *ZUreP-3* v 65. členu predpisuje tri obvezne strokovne podlage:

- strokovna podlaga, v kateri se na podlagi analize stanja v prostoru in razvojnih potreb določijo usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture,
- urbanistična zasnova za mesta in druga urbana naselja (in po potrebi še za druga naselja...) ter
- krajinska zasnova za posamezna krajinsko zaokrožena območja.

Za izdelavo obveznih strokovnih podlage so bila izdelana priporočila (MNVP, 2024). Za obvezne strokovne podlage se uporablja enotno poimenovanje:

- strokovna podlaga, v kateri se na podlagi analize stanja v prostoru in razvojnih potreb določijo usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture,,
- urbanistična zasnova za RPP ter
- krajinska zasnova za RPP.

1.2 USMERITVE ZA IZDELAVO OKOLJSKIH POROČIL ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN

ZUreP-3 v 69. členu določa, da se postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) »izvede za vse strateške prostorske akte« ter »da se obseg in vsebina OP prilagodi obsegu in vsebini prostorskega strateškega akta«.

Skladno z navedenim je treba za vse RPP izvesti postopek CPVO in izdelati OP. OP za RPP je treba prilagoditi vsebini in podrobnosti RPP ter izhajati iz natančnosti in vsebin RPP. RPP je plan na strateški ravni načrtovanja, zato so tudi vsebine RPP ter posledično obravnava v OP ustrezno generalne in usmeritvene narave.. Na Ministrstvu za naravne vire in prostor (MNVP), Direktoratu za prostor in graditev, so se zato odločili, da se v okviru *Navodil* zagotovi tudi izdelavo *Usmeritev za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane* (v nadaljevanju *Usmeritve*) (ZaVita, 2023). *Usmeritve* so bile izdelane ob upoštevanju poročila *Izdelava strokovno tehničnih izhodišč in usmeritev za obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane* (UIRS, ZaVita d.o.o., 2022), ki je bilo predstavljeno resorjem, ki sodelujejo v postopku CPVO, 6. 12. 2022.

Na osnovi posvetovanja z deležniki v okviru predstavitve *Usmeritev* (4.12.2024) je bila evidentirana potreba po posodobitvi in dopolnitvi usmeritev na način, da se obseg CPVO bolj uskladi z obsegom RPP, prilagodi nekatere vrste in podrobnosti priporočenih strokovnih podlag nivoju planiranja in dopolni primere vrednotenja vplivov.

2 NAMEN IN OBSEG USMERITEV

Namen izdelave Usmeritev OP za RPP je poenotenje načina izdelave OP za RPP, predvsem v smislu obravnave obsega vsebin, nivoja natančnosti presoje in potrebnih strokovnih podlag. Usmeritve so namenjene zagotavljanju primerljivosti in vsebinske usklajenosti okoljskih poročil za vse regionalne prostore. . Namen je tudi, da se na ta način pripomore k časovni učinkovitosti izvedbe CPVO ter primerljivosti rezultatov presoje. *Usmeritve* so priporočilne narave.

Postopek priprave RPP in postopek CPVO sta dva zakonsko urejena postopka, ki se med seboj prepletata. Postopek priprave in sprejemanja RPP ureja zakonodaja s področja prostorskega načrtovanja, postopek priprave OP in izvedbo CPVO pa zakonodaja na področju varstvu okolja.

Usmeritve v nadaljevanju povzemajo zakonodajni okvir in faze postopka CPVO z namenom, da bi postopki tekli gladko in brez zastojev, pri čemer je bistveno zaporedno postopanje in sprotno vključevanje okoljskih vsebin v RPP. Temu sledi podrobnejši opis posameznih korakov izdelave OP. Opis vsakega posameznega koraka vsebuje namen, cilj, način in okvir izvedbe (zakonske podlage, faza postopka priprave RPP na katero se korak nanaša, osnovo za izvedbo koraka, rezultat koraka, seznam ključnih deležnikov in časovni okvir). Za vsak korak so bili pripravljeni tudi primeri ključnih vsebin, ki so pomembne v posameznem koraku.

3 POSTOPEK CELOVITE PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNE PROSTORSKE PLANE

3.1 ZAKONODAJNI OKVIR IN OPIS POSTOPKA CELOVITE PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE

Evropski okvir za postopek CPVO predstavljata *Direktiva 42/2001 o presoji planov in programov na okolje* (SEA Direktiva) in *Protokol o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje*, ki sta prenesena v slovenski pravni red – v *Zakon o varstvu okolja (ZVO-2)* (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV). Postopek CPVO je predpisan z ZVO-2 (77.–87. člen) in *Zakon o ohranjanju narave (ZON)* (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – Zdru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – Zdeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O) (101., 101.a–101.f člen) ter podzakonskimi akti s področja CPVO:

- *Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2),
- *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18),
- *Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje* (Uradni list RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2) ter
- *Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja* (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11).

Pri izvedbi postopka CPVO se upošteva tudi ZUreP-3 (69. in 78. člen).

Zakonska osnova za posamezne korake postopka CPVO je naslednja:

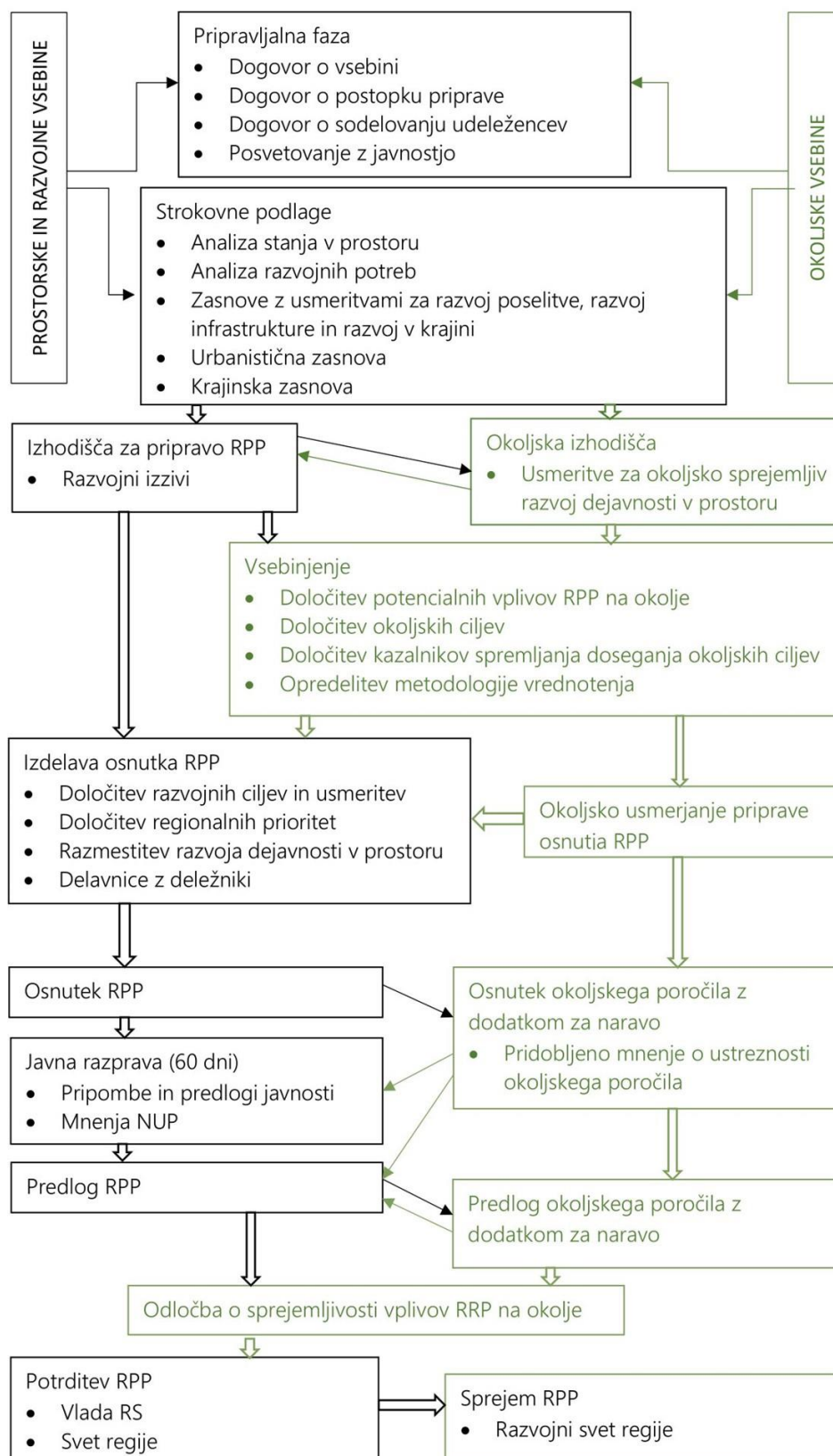
- Korak 1: Odločitev o obveznosti izvedbe CPVO – ZVO-2 (77. člen, 5. in 6. odstavek) določa, da mora pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu, pristojnemu za okoljske presoje, poslati obvestilo o svoji nameri, ministrstvo pa v 30 dneh odloči o tem, ali je treba za plan izvesti CPVO. ZUreP-3 (69. člen, 1. odstavek) hkrati določa, da se za prostorske strateške akte izvede postopek CPVO, zato je Korak 1 postopka CPVO po ZVO-2 v tem primeru nepotreben.
- Korak 2: Mnenje o ustreznosti OP – ZVO-2 (80. člen) določa, da se mnenje o ustreznosti izda na podlagi osnutka OP, ki se izdelata skladno z ZVO-2 (78. člen) in ZUreP-3 (69. člen, 3. odstavek; 78. člen, 1. in 2. odstavek).
- Korak 3: Odločitev o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje – ZVO-2 (84. člen) določa, da se sprejemljivost vplivov izvedbe plana izda na podlagi predloga RPP in predloga OP po izvedeni javni razgrnitvi obeh dokumentov, skladno z ZVO-2 (81. člen) in ZUreP-3 (69. člen, 3. odstavek; 78. člen, 3. in 4. odstavek).

Skladno z ZUreP-3 (69. člen, 2. odstavek) in ZON (33.a člen) mora pripravljavec RPP pridobiti mnenje zavoda, pristojnega za ohranjanje narave, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. V primeru obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja, mora pripravljavec RPP zagotoviti izdelavo dodatka za

presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana (Natura 2000 in zavarovana območja) območja (dodatek za naravo).

Za zakonodajno ureditev področja je pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE), za vodenje postopka CPVO pa notranja organizacijska enota – Ministrstvo za podnebje in energijo, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje.

Proces priprave RPP in CPVO je prikazana na spodnji shemi.

Slika 1: Shema postopka priprave RPP (črno) in CPVO (zeleno)

Pričakovati je, da bo priprava RPP potekala skladno z dvema pristopoma. Pristop »od zgoraj navzdol« predstavlja strateški vidik, ki bo upošteval vizijo prostorskega razvoja države in regije ter strateške državne in regionalne razvojne cilje. Pristop »od spodaj navzgor« bo upošteval razvojne potrebe občin. Pri tem je pomembno tudi zagotavljanje skladnosti RPP z evropskimi in državnimi

strateškimi dokumenti na področju varstva okolja in z okoljskimi vidiki drugih državnih strateško pomembnih dokumentov.

3.2 OKOLJSKI STRATEŠKI OKVIR

V nadaljevanju je podan seznam evropskih in slovenskih okoljskih strateških dokumentov in zakonodaje, ki je relevanten za določanje okoljskih ciljev za okoljske vidike¹ opredeljene v 6. členu *Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2). Okoljski cilji iz teh dokumentov predstavljajo izhodišče za določitev okoljskih ciljev v sklopu izvedbe CPVO za RPP in jih je treba upoštevati pri vrednotenju vplivov izvedbe RPP na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine. Okoljske cilje v konkretnem OP je treba identificirati glede na konkretna izhodišča - plan in prostor obravnave. Podrobnejše navajanje ali opisovanje vsebin, na katerih okoljsko poročilo ne gradi presoje, ni smiselno.

¹ Biotska raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo, tla, voda, zrak, podnebni dejavniki, materialne dobrine, kulturna dediščina skupaj z arhitekturno in arheološko dediščino, krajina, prebivalstvo in zdravje ljudi, nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

Preglednica 1: Okoljski cilji iz ključnih evropskih in nacionalnih strateških okoljskih dokumentov in zakonodaje

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Biotska raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo</i>	
<i>Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030</i>	- Pravno zavarovati vsaj 30 % morskih in kopenskih območij na ozemlju Evropske unije (EU) (članice), ki bi zajemala širok razpon ekosistemov, kot so gozdovi, mokrišča, šotišča, travinje in obalni ekosistemi ter povezati ekološke koridorje, kot del resnično vseevropskega omrežja narave. - Strogo zavarovati vsaj tretjino zavarovanih območij v EU, vključno z vsemi preostalimi pragozdovi in staroraslimi gozdovi v EU. - Učinkovito upravljanje vseh zavarovanih območij, opredelitev jasnih ohranitvenih ciljev in ukrepov ter njihovo ustrezno spremljanje.
<i>Direktiva o habitatih – DIREKTIVA SVETA 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst</i>	Zagotavljanje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.
<i>Direktiva o pticah – Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic</i>	Varovanje, upravljanje in nadzor nad vsemi prostoživečimi vrstami ptic, naravno prisotnih na evropskem ozemlju držav članic.
<i>UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o obnovi narave</i>	Države članice vzpostavijo ukrepe za obnovo, ki so potrebni za izboljšanje stanja habitatnih tipov (HT) in habitatov vrst s prilog <i>Uredbe</i> , ki niso v dobrem stanju, tako da bodo postali območja dobrega stanja.
<i>Zakon o varstvu okolja (ZOV) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV)</i>	Ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.
<i>Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – Zdru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – Zdeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10)</i>	Ohranjanje biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<u>Strateška usmeritev:</u> Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije <u>Vsebinski cilji:</u> - ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovane naravne vrednote. <u>Podrobnejši vsebinski cilji:</u> <i>Biotska raznovrstnost:</i> - ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst, - ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti HT, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN),

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja, • prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, • spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in HT, ključnih kot kazalci stanja, ter stanja naravnih vrednot, • spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene, • pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja, • kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov, • vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture ter • povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe. • <i>Naravne vrednote:</i> • dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo, • raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih, • urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot, • izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh ter • redno spremljanje stanja naravnih vrednot. • <i>Zavarovana območja:</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij ter • ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah. • <i>N2k</i>: • ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter HT, za katere je Natura 2000 območje določeno, pri čemer na ugodno stanje kažejo naslednji kazalci: • ohranjanje celovitosti Natura 2000 območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala ter • ohranjanje povezanosti Natura 2000 območij. • <i>EPO</i>: • na EPO, ki niso tudi posebna varstvena območja, skladno s predpisom, ki ureja posebna varstvena območja (območja Natura 2000), so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.
<i>Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (PUN)</i>	Zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst ter HT.
<i>Tla</i>	
<i>Strategija EU za tla do leta 2030</i>	<u>Srednjeročni cilji do leta 2030:</u> • boriti se proti dezertifikaciji, obnoviti degradirana zemljišča in tla, tudi zemljišča, prizadeta zaradi dezertifikacije, suše in poplav, ter si prizadevati za svet brez degradacije tal, • obnoviti znatna območja degradiranih in z ogljikom bogatih ekosistemov, vključno s tlemi, • doseči odvzem neto toplogrednih plinov (TPG) v EU v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ na leto v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF)¹⁸, • do leta 2027 doseči dobro ekološko in kemijsko stanje površinskih voda ter dobro kemijsko in količinsko stanje podzemne vode, • zmanjšati izgube hranil za vsaj 50 %, splošno uporabo kemičnih pesticidov in njihovega tveganja za 50 % ter uporabo nevarnejših pesticidov za 50 % do leta 2030 ter • doseči znaten napredek pri sanaciji onesnaženih površin. <u>Dolgoročni cilji do leta 2050:</u>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	- doseči ničelno neto izkoriščanje zemljišč, - onesnaževanje tal bi bilo treba zmanjšati na ravni, ki ne veljajo več škodljiva zdravju ljudi in naravnim ekosistemom ter ustrezajo mejam zmogljivosti našega planeta, s čimer bi se ustvarilo okolje brez strupov ter - doseči podnebno nevtrarno Evropo in si kot prvi korak prizadevati za doseganje podnebne nevtralnosti na zemljiščih v EU do leta 2035.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<u>Strateška usmeritev:</u> Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije - Vsebinski cilji: - izboljšana kakovost tal, zmanjšana neto rast površine pozidanih zemljišč.
<i>Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV)</i>	- Preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja. - Ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja. - Varovanje in trajnostna raba naravnih virov.
<i>Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – Zkme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i>	- Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. - Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo. - Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja.
<i>Zakon o gozdovih (ZG) (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZdavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i>	- Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja z gozdom in gozdnimi zemljišči v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot. - Zagotovitev trajnega in optimalnega delovanja gozdov in gozdnih zemljišč kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij.
<i>Voda</i>	
<i>Vodna direktiva – Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike</i>	<u>Površinske vode:</u> - zagotovi se varovanje, izboljšanje in obnavljanje vodnih teles površinskih voda tako, da se doseže dobro ekološko in kemijsko stanje površinske vode v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, - zagotovi se varovanje in izboljševanje vseh umetnih in močno preoblikovanih vodnih teles, zato da se doseže dober ekološki potencial in dobro kemijsko stanje vode v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja ter - zagotovi se postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi in ustavitev ali postopno odpravo emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi. <u>Podzemne vode:</u> - Do leta 2015 (z varovanjem, izboljševanjem, obnavljanjem površinskih in podzemnih vod ter uravnoteženostjo med odvzemi in obnavljanjem podzemne vode) doseči: - dobro stanje podzemnih vod ter

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• skladnost vod v zavarovanih območjih z vsemi standardi in cilji. • <i>Uvesti potrebne ukrepe:</i> • za preprečitev poslabševanja stanja katerekoli podzemne vode, • za preprečitev vnašanja nevarnih snovi v podzemno vodo in ustrezno omejitev vnosa vseh ostalih onesnaževal v podzemno vodo ter • za obrat kakršnegakoli pomembnega in trajnega trenda naraščanja koncentracije kateregakoli onesnaževala, ki je v podzemni vodi kot posledica vpliva človekove dejavnosti, tako, da se postopno zmanjša onesnaženost podzemne vode. • <i>Zavarovana območja:</i> • doseganje standardov in ciljev zavarovanih območij.
<i>Okvirna direktiva o morski strategiji – Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja</i>	• Doseganje ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju. • Zagotovitev varstva in ohranjanja morskega okolja, preprečitev njegovega propadanja ali, če je mogoče, obnovitev morskih ekosistemov na območjih, ki so jih prizadeli škodljivi učinki. • Preprečitev in zmanjšanje vnosov v morsko okolje za postopno odpravljanje onesnaževanja. • Zagotovitev, da ni večjih posledic za morsko biotsko raznovrstnost, morske ekosisteme, človekovo zdravje ali zakonito uporabo morja ter da ti niso pretirano ogroženi.
<i>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – Zzdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)</i>	• Doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov. • Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda. • Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.
<i>Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uredba o NUV) (Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23)</i>	<u>Varstvo voda:</u> • Vodno telo površinskih voda (VTPV): ○ doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja VTPV, ○ doseganje dobrega ekološkega potenciala in dobrega kemijskega stanje močno preoblikovanega (MPVT) in umetnega vodnega telesa (UVT), ○ preprečitev poslabšanja stanja vodnega telesa (VT), ○ postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi in ustavev ali postopna odprava emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi ter

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	○ referenčni odseki – ohranjanje zelo dobrega ekološkega stanja, preprečitev poslabšanja stanja in preprečitev emisij iz točkovnih virov, ○ preprečevanje vnosa in širjenja tujerodnih vrst, ○ podrobnejši cilji za področje hidromorfoloških obremenitev vezani na cilj »preprečitev poslabšanja ekološkega stanja VT« so: ▪ preprečevanje novih posegov na vodna in priobalna zemljišča ter poplavna območja, predvsem na delih vodnih teles površinskih voda, na katerih so prepoznani pomembni hidromorfološki vplivi, ▪ udejanjanje načela »vodi več prostora« v sklopu prostorskega načrtovanja in upoštevanje slednjega pri posameznih pobudah za nove posege na vodna in priobalna zemljišča ter poplavna območja, ▪ vzpodbujanje načrtovanja t.i. zelenih ureditev, predvsem naravnih ukrepov za zadrževanje vode (t.i. NRW – natural water retention measures), ki omogočajo zasledovanje več okoljskih ciljev hkrati (npr. izboljšanje ekološkega stanja, zmanjševanje poplavne ogroženosti, blaženje posledic podnebnih sprememb, preprečitev pojava suš, izboljšanje stanja habitatov ipd.), ▪ zmanjševanje negativnih vplivov potencialnih novih posegov na vodna in priobalna zemljišča ter poplavna območja z izvedbo celovitih presoj vplivov novih posegov na stanje voda in izvedbo celovitih (omilitvenih) ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva na ekološko stanje VT, ▪ vzpostavitev učinkovitega inšpekcijskega nadzora za preprečitev oziroma sanacijo nedovoljenih novih posegov na vodna in priobalna zemljišča ter poplavna območja, ▪ vzpostavitev celovite obravnave problematike upravljanja s sedimentom, ▪ vzpostavitev celovitega po-projektnega monitoringa ekološkega stanja površinskih voda z namenom sistematičnega ugotavljanja vplivov in učinkov novih izvedenih posegov/ureditev na vodah, ▪ ozaveščanje širše strokovne in splošne javnosti o pomenu ohranjanja vodnih in priobalnih zemljišč ter poplavnih območij ter pomenu načrtovanja t.i. zelenih ureditev. ○ cilji za področje hidromorfoloških obremenitev vezani na cilj »doseganje dobrega ekološkega stanja VT« je izvedba revitalizacij vodotokov, jezer in

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	zadrževalnikov predvsem na delih vodnih teles površinskih voda, na katerih so ugotovljeni pomembni hidromorfološki vplivi, in delih, kjer ni doseženo dobro ekološko stanje voda zaradi prisotnih hidromorfoloških obremenitev, vključno z izgradnjo ribjih prehodov na prečnih objektih. • Vodno telo podzemnih voda (VTPodV): ○ dobro kemijsko in količinsko stanje podzemne vode, ○ preprečitev poslabšanja stanja VT, ○ obrat vsakega pomembnega in stalno naraščajočega trenda koncentracij kateregakoli onesnaževala, ki je posledica človekove dejavnosti in ki ogroža kakovost vodnih ali kopenskih ekosistemov, zdravje ljudi ter obstoječo ali možno dopustno rabo vodnega okolja ter ○ preprečen vnos nevarnih onesnaževal in omejen vnos drugih onesnaževal v podzemno vodo, ki pomenijo obstoječe ali možno tveganje za podzemno vodo. • Cilji na območjih s posebnimi zahtevami: ○ Vodovarstvena območja (VVO): Za ta VT veljajo enaki cilji, kot so določeni s predpisom, ki ureja stanje podzemnih voda in s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Zagotavljanje dobrega kemijskega stanja na vodovarstvenih območjih in preprečitev kakršnihkoli zaznavnih sprememb podzemne vode na zajetjih zaradi uvajanja novih posegov v prostor. Za določene nove posege v prostor, ki lahko predstavljajo nevarnost onesnaženja vodnega vira, je potrebno ugotavljati relativno občutljivost vodnega vira na poseg in načrtovati dodatne zaščitne ukrepe za preprečitev morebitnih zaznavnih vplivov ○ Kopalne vode: ne poslabševati kakovosti kopalne vode in doseganje vsaj zadostne kakovosti kopalne vode. ○ Ogrožena območja: ▪ določitev ogroženih območij, ▪ razvrstitev zemljišč na ogroženem območju v razrede glede na stopnjo ogroženosti, ▪ upoštevanje pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti ali poseganje v prostor na ogroženem območju.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	○ Občutljiva območja: zagotavljanje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, pri čemer so določene strožje zahteve glede čiščenja komunalne odpadne vode kot na območjih, ki niso določena kot občutljiva. ○ Ranljiva območja: doseganje ustrezne kakovosti voda na ranljivih območjih z zmanjšanjem onesnaževanja voda, ki ga povzročajo nitrati iz kmetijskih virov in preprečitvijo nadaljnega onesnaževanja take vrste. ○ Območje salmonidnih in ciprinidnih voda: ▪ doseganje ustrezne kakovosti voda na območjih salmonidnih in ciprinidnih voda, ▪ ne poslabševati kakovosti voda na območjih salmonidnih in ciprinidnih voda, ○ Območja za gojenje morskih organizmov (velja le za VOJM): doseganje ustrezne kakovosti voda na območjih za gojenje morskih organizmov in ne poslabševati kakovosti voda na območjih za gojenje morskih organizmov, ne poslabševati kakovost voda in kakovost školjk na območjih za gojenje morskih Organizmov. ○ Območja, ki imajo s predpisi na področju ohranjanja narave poseben status, za katera sta pomembna vodni režim in kakovost voda: ▪ Območja NATURA 2000: ohranjanje ugodnega stanja, za območja, kjer je ocenjeno ugodno stanje, vzpostavljanje ugodnega stanja za območja, kjer je ocenjeno neugodno stanje ▪ EPO: v čim večji možni meri se ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena ter ▪ Naravne vrednote: z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj; posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti; poseg na območju vpliva se izvaja tako da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote. ○ Območja varstvenih voda v skladu s predpisi, ki urejajo ribištvo: ▪ <i>Za sladkovodno ribištvo:</i> • <i>ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti ter njihovih habitatov,</i> • <i>vzpostavljanje ugodnega stanja populacij ogroženih vrst rib,</i> • <i>varovanje in ohranjanje značaja salmonidnih in ciprinidnih voda,</i> • <i>celostno načrtovanje in izvajanje ribiškega upravljanja v teritorialno zaokroženih ribiških območjih,</i> • <i>načelo celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko vodnih ekosistemov kot habitatov rib,</i> • <i>preprečevanje vnosa tujerodnih ribjih vrst v celinske vode in njihovega širjenja,</i> • <i>ohranjanje kakovosti vodnega ekosistema,</i> • <i>trajnostna raba rib ter</i> • <i>načrtovanje, pospeševanje in nadzor gojitve domorodnih vrst rib za doseljevanje (poribljavanja) celinskih voda.</i> ▪ <i>Za morsko ribištvo (velja samo za VOJM):</i> • <i>uskladitev ribolovnih zmogljivosti in ribolovnih možnosti ter</i> • <i>izboljšanje nadzora ribištva in kvalitete podatkov.</i> <u>Urejanje voda:</u> • zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda, • ohranjanje in uravnavanje vodnih količin ter • vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč, • izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda. <u>Raba voda:</u>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• spodbujanje trajnostne rabe vode, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih virov in njihove kakovosti. <u>Upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč v lasti države:</u> • ohranjanje oz. vzpostavitev naravnega ravnovesnega stanja (hidromorfološko stanje vodnega režima, prodonosnost, vodni in obvodni ekosistemi), • zagotavljanje ustreznih hidrološko-hidravličnih razmer (varstvo pred poplavami, erozijo in plazovi), • oblikovanje programov vzdrževanja, da bodo sledili ciljem, tako zmanjševanja škodljivega delovanja voda (pretočnost strug rek) kot tudi izboljšanja hidromorfološkega stanja vodnega režima (hidrološka in morfološka ustreznost ureditev in vzdrževanja brežin) ter ohranjanja in uravnavanja vodnih količin (pravilno načrtovanje in upravljanje vodnih objektov in infrastrukture), • spodbujanje razvoja modro-zelene infrastrukture in zelenih koridorjev.
<i>Uredba o Načrtu upravljanja z morskim okoljem za obdobje 2022–2027 (Uredba o NUMO) (Uradni list RS, št. 162/22)</i>	Vizija tega načrta je z ekosistemskim pristopom pri upravljanju morskega okolja zagotoviti čisto, zdravo, biotsko raznoliko morsko okolje, ki je produktivno in bo ob trajnostni rabi zagotavljalo ekosistemske storitve morja. Hkrati se želi s tem načrtom prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in k njihovem blaženju. • <u>Strateški cilj 1: Čisto morsko okolje</u> ◦ <u>Podstrateški cilj 1.1:</u> Ohraniti morsko okolje neobremenjeno s hranili ter na ta način preprečiti pojava eutrofikacije ◦ <u>Podstrateški cilj 1.2:</u> Zagotoviti, da morsko okolje v prihodnje ne bo preobremenjeno z onesnaževali, ter ohraniti neoporečnost morskih organizmov, namenjenih prehrani ljudi ◦ <u>Podstrateški cilj 1.3:</u> Zagotoviti, da morsko okolje in obala v prihodnje ne bosta preobremenjena z odpadki in mikroodpadki • <u>Strateški cilj 2: Biotsko raznoliko in zdravo morsko okolje</u> ◦ <u>Podstrateški cilj 2.1:</u> Zagotoviti zaščito in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti, ekosistema in njegovih storitev s ciljem zagotoviti dobro stanje vrst in habitatov in okrepi odpornost ekosistemov • <u>Strateški cilj 3: Trajnostna raba morskega okolja</u> ◦ <u>Podstrateški cilj 3.1:</u> Zagotoviti, da je raba morskega okolja trajnostna preko integriranega upravljanja trenutnih in bodočih aktivnosti, vključno z upoštevanjem kumulativnih ukrepov • <u>Strateški cilj 4: Soočanje s podnebnimi spremembami</u>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	○ <u>Podstrateški cilj 4.1.:</u> Zagotoviti, da ukrepi varstva morskega okolja prispevajo k prilagajanju na podnebne spremembe in njihovemu blaženju podnebnih sprememb • <u>Strateški cilj 5:</u> S splošnimi ukrepi varstva okolja prispevati k dobremu okoljskemu stanju morskih voda ○ <u>Podstrateški cilj 5.1.:</u> Zagotoviti, da s splošnimi ukrepi prispevamo k dobremu okoljskemu stanju morski voda
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<u>Strateška usmeritev:</u> Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije • <u>Vsebinski cilji:</u> ○ za vse površinske vode doseženo dobro kemijsko in ekološko stanje, ○ za vse podzemne vode doseženo dobro kemijsko in količinsko stanje ter ○ ohranjeno morsko okolje. <u>Podrobnejši vsebinski cilji do leta 2030:</u> • <u>Na področju varstva in rabe voda:</u> ○ dobro kemijsko in ekološko stanje vseh VTPV in preprečitev poslabšanja stanja vseh VTPV ter ○ dober ekološki potencial in dobro kemijsko stanje za vsa UVT in MPVP, ○ dobro kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda, ○ preprečevanje nadaljnjega slabšanja stanja vodnih ekosistemov ter varovanje in izboljševanje stanja ekosistemov, odvisnih od površinskih in podzemnih voda, ○ postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi in ustavitev ali postopno odpravo emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi, ○ spremembe vseh pomembnih in trajnih naraščanj koncentracije katerega koli onesnaževala, ki je posledica vpliva človekove dejavnosti, da se postopno zmanjša onesnaženost podzemne vode, ○ trajnostna raba vode, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih virov in njihove kakovosti, ○ programiranje, načrtovanje in izvajanje rabe voda na način, da ne poslabšujemo stanja voda, da omogočamo varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov, ○ varstvo, izboljševanje in obnavljanje teles podzemne vode ter zagotavljanje ravnotežja med odvzemanjem in obnavljanjem podzemne vode,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	○ izvajanje načela »povzročitelj obremenjevanja plača stroške«, povzročene z obremenjevanjem okolja, ○ »uporabnik plača za rabo naravne dobrine« ter ○ mednarodno usklajevanje v povodju, v katerem ima lahko upravljanje voda čezmejne učinke. • <i>Na področju varstva morskega okolja:</i> ○ izboljšanje in/ali ohranitev dobrega stanja morskega okolja glede na biotsko raznovrstnost, kar pomeni, da je kakovost in prisotnost habitatov ter razporeditev in številčnost vrst v skladu s prevladujočimi fiziografskimi, geografskimi in podnebnimi razmerami, ○ prisotnost invazivnih tujerodnih vrst, ki so posledica človekovih dejavnosti, na ravni, ki ne škoduje ekosistemom, ○ zagotoviti, da so populacije vseh vrst rib in lupinarjev, uporabljenih v komercialne namene, znotraj varnih bioloških meja ter imajo razporeditev starosti, značilno za zdrav stalež, ○ izboljšanje in/ali ohranitev dobrega stanja morskega okolja glede na prehranjevalne spletke, kar pomeni, da so vsi elementi morskih prehranjevalnih spleto, kolikor je znano, prisotni v normalnih količinah in so normalno raznoliki ter na številčnih ravneh, ki lahko zagotavljajo dolgoročno številčnost vrst in ohranitev njihove polne sposobnosti razmnoževanja, ○ izboljšanje in/ali ohranitev dobrega stanja morskega okolja glede na obogatitev s hranili, tako da se eutrofikacija zaradi dejavnosti človeka ne razmahne do škodljivih učinkov (upad biotske raznovrstnosti, degradacija ekosistemov, škodljiva cvetenja alg in pomanjkanje kisika v spodnjih plasteh voda), ○ stanje morskega dna na ravni, ki zagotavlja zaščito strukture in funkcij ekosistemov ter preprečuje škodljive vplive zlasti na bentoške ekosisteme, ○ spremembe hidrografskih razmer ne spreminjajo ali le najmanj spreminjano ekološke razmere (ne povzročajo upada biotske raznovrstnosti, degradacije habitatov, škodljivega cvetenja alg in pomanjkanja kisika v pridenem sloju), ○ koncentracije onesnaževal so na ravneh, ki ne vplivajo škodljivo na organizme, populacije, združbe ali ekosisteme, ○ koncentracije onesnaževal v ribah in školjkah, namenjenih prehrani ljudi, ne presegajo mejnih vrednosti, ○ prisotnost morskih odpadkov ne škoduje ekosistemu morskih voda ter

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	o raven morskega hrupa ne škoduje morskemu ekosistemu.
<i>Sklop Uredb o določitvi zunanje meje priobalnega zemljišča za posamezne odseke vodotokov/jezer</i>	Določiti natančno zunanjo mejo priobalnega pasu za posamezne odseke vodotokov/jezer, da se učinkovito uporabljajo varstveni režimi po ZV-1 (varstvo pred poplavami/erozijo, ohranjanje obvodnih ekosistemov in usklajevanje rabe prostora)
<i>Sklop Uredb in občinskih odlokov o vodovarstvenih območjih (VVO) za posamezna vodna telesa vodonosnikov</i>	Določiti varstvene pasove ter omejitve rabe in ukrepe za dolgoročno varovanje vodnih virov za pitno vodo.
<i>Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2</i>	Zmanjšati onesnaževanje voda z nitrati iz kmetijstva z določitvijo občutljivih območij ter pravil za gnojenje, skladiščenje in načrtovanje rabe dušika
<i>Sklop Uredb o koncesijah za rabo vode (pitna voda za pijače, termalne vode, hidroenergija,...)</i>	Zagotoviti trajnostno, pregledno in ekonomsko pravično posebno rabo vode z določitvijo pogojev, količin, trajanja, koncesnin in varstvenih obveznosti.
<i>Uredba o stanju površinskih voda, Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2</i>	Določiti cilje dobrega (ekološkega/kemijskega) stanja, razrede kakovosti, referenčna stanja in okvir monitoringa kot podlago za ukrepe upravljanja.
<i>Uredba o stanju podzemnih voda, Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2</i>	Določiti kriterije dobrega kemijskega in količinskega stanja, prage ter način spremljanja in ukrepanja za varstvo podzemne vode.
<i>Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21, 44/22 – ZVO-2 in 21/25 – ZOPVOOV)</i>	Zagotoviti opremljenost aglomeracij, obveznosti občin/izvajalcev in standarde za zbiranje ter čiščenje komunalne odpadne vode.
<i>Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22)</i>	Določiti emisijske mejne vrednosti in pogoje za izpuste iz komunalnih in industrijskih virov ter zahteve za nadzor in poročanje.
<i>Direktiva o kopalnih vodah – UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 336/2006 z dne 15. februarja 2006 o izvajanju Mednarodnega kodeksa za varno upravljanje ladij v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3051/95</i>	Dobra kakovost kopalnih voda in visoko raven zaščite po vsej skupnosti.
<i>Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda, Uradni list RS, št. 25/08, 44/22 – ZVO-2 in 42/25</i>	Določiti seznam kopalnih voda, sistem monitoringa/ocenjevanja ter obveščanja javnosti in ukrepe za izboljšanje kakovosti.
<i>Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti</i>	Vzpostaviti okvir za oceno in obvladovanje poplavne ogroženosti v skupnosti s ciljem zmanjšanja škodljivih posledic poplav na zdravje ljudi, okolje, kulturno dediščino (KD) in gospodarske dejavnosti.
<i>Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2022–2027 (NZPO SI II)</i>	• Izogibanje novim tveganjem pred poplavami. • Zmanjševanje obstoječe poplavne ogroženosti. • Zmanjševanje obstoječe poplavne ogroženosti med in po poplavah. • Krepitev zavedanja o poplavni ogroženosti.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 34/25)</i>	Ob upoštevanju vpliva podnebnih sprememb preprečiti povečanje poplavne in z njo povezane erozijske ogroženosti ljudi, gospodarskih dejavnosti, kulturne dediščine in okolja ob upoštevanju poplavne in erozijske odpornosti.
	<i>Ribe</i>
<i>Zakon o sladkovodnem ribištvu (ZSRib), Uradni list RS, št. 61/06 in 56/25</i>	- Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti; - Varstvo ogroženih ribjih vrst in njihovih združb; - Preprečevanje vnosa tujerodnih ribjih vrst v celinske vode in njihovega širjenja; - Varovanje in ohranjanje narave salmonidnih in ciprinidnih voda. - Zasledovanje ciljev Programa upravljanja rib.
<i>Zakon o morskem ribištvu (ZMR-2), Uradni list RS, št. 115/06, 76/15, 69/17, 44/22 in 56/25</i>	- Zagotavljanje trajnostnega ribolova, ki ohranja ribolovne vire z naravnim obnavljanjem ali upravljavskimi ukrepi ter preprečuje prekomeren ulov in poslabšanje njihovega stanja. - Zagotavljanje ribolovnih območij za marikulturo.
	<i>Zrak</i>
<i>Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES</i>	Zmanjšanje emisij SO ₂ , Nox, NMVOC, NH ₃ , PM _{2,5} v zrak.
<i>Direktiva (EU) 2024/2881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (prenovitev), UL L, 2024/2881, 20. 11. 2024</i>	Cilj ničelnega onesnaževanja, tako da se bo v Uniji kakovost zraka postopoma izboljšala in dosegla ravni, ki ne veljajo več za škodljive za zdravje ljudi, naravne ekosisteme in biotsko raznovrstnost, kakor so opredeljene na podlagi najboljših razpoložljivih in najsodobnejših znanstvenih dokazov, in tako prispeva k dosegu okolja brez strupov najpozneje do leta 2050.
<i>Operativni program ohranjanja kakovosti zunanjega zraka (Vlada RS, 2021)</i>	Ohranjanje najboljše kakovosti zunanjega zraka v Sloveniji z namenom zagotavljanja zdravja prebivalcev in varstva narave.
<i>Operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka (OP NOZ), Revizija OP NOZ iz 2019 (Vlada RS, 2024)</i>	Zmanjšanje emisij SO ₂ , Nox, NMVOC, NH ₃ , PM _{2,5} v zrak.
<i>Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 48/18 44/22 – ZVO-2 in 95/24)</i>	- Doseganje ravni kakovosti zunanjega zraka, ki nimajo večjih negativnih vplivov na zdravje ljudi in okolje ter resno ne ogrožajo zdravja ljudi in okolja. - Zmanjšanje emisij SO₂, Nox, NMVOC, NH₃, PM_{2,5} v zrak.
<i>Uredba o kakovosti zunanjega zraka, Uradni list RS, št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22 – ZVO-2</i>	Določitev standardov kakovosti zunanjega zraka, zlasti ciljne, mejne, opozorilne, kritične in alarmne vrednosti glede kakovosti zunanjega zraka, da bi se izognili škodljivim učinkom na zdravje ljudi in okolje, jih preprečili ali zmanjšali,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Uredba o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku, Uradni list RS, št. 56/06 in 44/22 – ZVO-2</i>	Odpraviti, preprečiti ali zmanjšati škodljive učinke arzena, kadmija, živega srebra, niklja in policikličnih aromatskih ogljikovodikov v zunanjem zraku.
<i>Predlog SKLEP SVETA o sprejetju spremembe Protokola o zmanjševanju zakisljevanja, eutrofikacije in prizemnega ozona iz leta 1999 h Konvenciji o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja iz leta 1979</i>	Nadzorovati in zmanjševati emisije žvepla, dušikovih oksidov, amonijaka in hlapnih organskih spojin, ki jih povzročajo človekove dejavnosti in lahko zaradi zakisljevanja, eutrofikacije in prizemnega ozona, ki so posledica čezmejnega prenosa po ozračju na velike razdalje, škodljivo vplivajo na zdravje ljudi, naravne ekosisteme, material in pridelke; obenem naj bi ta protokol, kolikor je mogoče, zagotavljal, da atmosferske usedline ali koncentracije dolgoročno in postopoma, upoštevajoč napredek na področju znanosti, ne presegajo določenih mejnih vrednosti.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<u>Strateška usmeritev:</u> Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije Vsebinski cilj: izboljšana kakovost zraka do ravni brez čezmernih koncentracij onesnaževal.
Podnebni dejavniki	
<i>Pariški sporazum – Zakon o ratifikaciji Pariškega sporazuma (MSP) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 16/16 in 6/17 – popr.)</i>	Zaustavitev naraščanja povprečne svetovne temperature pod 2°C v primerjavi s predindustrijsko dobo. Zaželeni cilj <i>Pariškega sporazuma</i> pa narekuje dodatna prizadevanja za omejitev dviga povprečne svetovne temperature pod 1,5°C, ki je po mnenju pristojnih institucij (kot sta Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC), Program Združenih narodov za okolje (UNEP)) in svetovnih znanstvenikov meja, do katere so posledice podnebnih sprememb, ki jih povzroča človek, še obvladljive.
<i>Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila)</i>	Emisije in odvzemi toplogrednih plinov po vsej EU, ki jih ureja pravo EU, se v EU uravnotežijo najpozneje do leta 2050, s čimer se do tega datuma emisije zmanjšajo na ničelno stopnjo, cilj EU po tem pa bo doseganje negativnih emisij. Ustrezne institucije EU in države članice sprejmejo potrebne ukrepe na ravni EU oz. na nacionalni ravni, da se omogoči skupno doseganje cilja podnebne nevtralnosti, pri čemer se upošteva pomen spodbujanja tako pravičnosti in solidarnosti med državami članicami kot stroškovne učinkovitosti pri doseganju tega cilja.
<i>SPOROČILO KOMISIJE TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE, THE COMMITTEE OF THE REGIONS AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK Čist planet za vse Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo</i>	Cilj strategije je, da Evropa prevzame vodilno vlogo v globalnih podnebnih ukrepih, in da s socialno pravičnim prehodom na stroškovno učinkovit način do leta 2050 doseže ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov: - čim bolj povečati koristi energijske učinkovitosti, vključno s stavbami brez emisij, - povečati uporabo energije iz obnovljivih virov in električne energije za popolno razogljičenje oskrbe Evrope z energijo, - udejanjiti čisto, varno in povezano mobilnost, - konkurenčna industrija EU in krožno gospodarstvo kot ključna dejavnika pri zmanjšanju emisij toplogrednih plinov,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• razviti ustrezno infrastrukturo pametnih omrežij in medsebojne povezave, • izkoristiti vse prednosti biogospodarstva in ustvariti bistvene ponore ogljika ter • spopadanje s preostalimi emisijami CO₂ z zajemanjem in shranjevanjem ogljika.
<i>SPOROČILO KOMISIJE TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE, THE COMMITTEE OF THE REGIONS AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK Čist planet za vse Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtrarno gospodarstvo</i>	Zmanjšanje neto emisij za najmanj 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, vključno z emisijami in odvzemi.
<i>SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam</i>	Do leta 2050 uresničiti vizijo EU, odporne proti podnebnim spremembam, in sicer s pametnejšim, bolj sistematičnim in hitrejšim prilagajanjem ter okrepitvijo mednarodnega ukrepanja.
<i>Podnebni zakon (PoZ) (Uradni list RS, št. 56/25)</i>	Cilj tega zakona je doseči učinkovito obvladovanje podnebnih sprememb za pravočasen in pravičen prispevek Republike Slovenije k doseganju ciljev iz Pariškega sporazuma in predpisov EU na področju podnebnih sprememb. Republika Slovenija zagotovi: 1. doseganje podnebne nevtralnosti v Republiki Sloveniji do leta 2045, 2. zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, povečanje ponorov in prilagajanje podnebnim spremembam ter 3. zmanjšanje ranljivosti in krepitev odpornosti naravnih in družbenih sistemov v Republiki Sloveniji proti trenutnim in pričakovanim vplivom podnebnih sprememb na okolje in družbo.
<i>Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam, 2016</i>	Zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost Slovenije ter povečana odpornosti in prilagoditvena sposobnost družbe.
<i>Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) (Uradni list RS, št. 119/21 in 44/22 – ZVO-2)</i>	Slovenija bo leta 2050 podnebno nevtralna in na podnebne spremembe odporna družba na temeljih trajnostnega razvoja. Učinkovito bo ravnala z energijo in naravnimi viri, hkrati pa ohranjala visoko stopnjo konkurenčnosti nizkoogljičnega krožnega gospodarstva. Družba bo temeljila na ohranjeni naravi, krožnem gospodarstvu, obnovljivih in nizkoogljičnih virih energije, trajnostni mobilnosti in lokalno pridelani zdravi hrani. Prilagojena in odporna bo na vplive podnebnih sprememb. Slovenija bo družba, v kateri bosta kakovost in varnost življenja visoki, izkoriščala pa bo tudi priložnosti v razmerah spremenjenega podnebja. Prehod v podnebno nevtralno družbo bo vključujoč, upoštevala se bodo načela podnebne pravičnosti. Stroški in koristi prehoda bodo porazdeljeni pravično, saj bo tudi najranljivejšim skupinam prebivalstva omogočeno izvajanje ukrepov blaženja in prilagajanja. • <i>Strateški sektorski cilji zmanjšanja emisij TGP glede na leto 2005:</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	promet: 90–99 %, energetika: 90–99 %, industrija: 80–87 %, kmetijstvo: 5–22 %, široka raba: 87–96 % ter ravnanje z odpadki: 75–83 %. LULUCF: ponor vsaj 2.500 kt CO₂ ekv <u>Skupaj: doseganje neto ničelnih emisij TGP</u> Skupne emisije do leta 2030, glede na leto 2005, zmanjšane skladno s skupnim evropskim ciljem, ki je 55 %. • <i>Energetska učinkovitost:</i> ○ cilj je zagotoviti, da raba končne energije v letu 2050 ne bo višja od 40 TWh in v letu 2040 ne bo višja od 47 TWh ter ○ cilj je tudi zmanjšati rabo primarne energije, da ta v letu 2040 ne bo višja od 65 TWh. • <i>Obnovljivi viri energije:</i> ○ <i>Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS)</i> določa enak ciljni delež obnovljivih virov energije (OVE) do leta 2030 kot <i>Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt (NEPN)</i>. Slovenija bo povečala deleže OVE v končni rabi energije v vseh sektorjih: v prometu, pri rabi električne energije in toplote ter hladu. Skupni delež OVE bo do leta 2050 dosegel najmanj 60 %. Indikativni cilji v posameznih sektorjih so najmanj 65 % delež OVE v prometu, najmanj 50 % delež OVE pri ogrevanju in hlajenju ter najmanj 80 % delež OVE v bruto končni rabi električne energije. • <i>Prilagajanje:</i> ○ cilj na področju prilagajanja podnebnim spremembam je zmanjšati izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost Slovenije ter povečati odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe.
Posodobljeni celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt (NEPN), 2024	• <i>Zmanjšanje emisij TGP (do leta 2030 glede na leto 2005):</i> ○ za ne-ETS sektorje (promet, stavbe, kmetijstvo, industrija in odpadki) za vsaj 28 % ter ○ vseh emisij TGP od 35–45 %. • <i>Sektorski cilji:</i> promet: -1 %, ravnanje z odpadki: -65 %, široka raba (stavbe): -69 %, industrija*: -43 % ter kmetijstvo: -2,8 %, energetika*: -34 %. *Samo za del sektorja, ki ni vključen v sistem trgovanja z emisijami. • <i>Energetska učinkovitost:</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	- o sistematično izvajanje sprejetih politik in ukrepov, da raba končne energije leta 2030 ne bo presegla 54,9 TWh (4.717 ktoe) in da preračunano raba primarne energije ne bo presegla 73,9 TWh (6.356 ktoe). • <i>Obnovljivi viri energije:</i> - o vsaj 27 % delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije in naslednje indikativni sektorski cilji: 43 % delež v sektorju električna energija, 41 % delež v sektorju toplota in hlajenje in 21 % delež v prometu (delež biogoriv je 11 %).
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	• <i>Strateški usmeritvi:</i> • zagotoviti prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna ter • varovati prebivalce pred tveganji, povezanimi z okoljem (okoljskimi tveganji). • <i>Vsebinski cilji:</i> - o z ukrepi za prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna, bodo: ▪ zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami, ▪ dosežen napredek pri preprečevanju odpadkov, nastali odpadki pa bodo prednostno pripravljeni za ponovno rabo, reciklirani ali predelani, ▪ zmanjšana raba virov ter povečana snovna in energetska učinkovitost; - o z ukrepi za varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji bo: ▪ zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb ter občutljivost in ranljivost nanje s povečano odpornostjo in prilagoditveno sposobnostjo družbe.
<i>Kulturna dediščina</i>	
<i>Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine, Veljavno od: 25. 6. 1991</i>	Prepoznavati, varovati, ohranjati, predstavljati in prenašati kulturno in naravno dediščino svetovnega pomena prihodnjim rodovom.
Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031 (ReNPK24–31)	Kulturna dediščina je s svojo raznovrstnostjo pomemben socialni, vzgojni in identifikacijski potencial za dosego regionalno in prostorsko uravnoveženega in trajnostnega razvoja. Celostno ohranjanje in varstvo dediščine je temelj kulturne raznolikosti, kakovosti življenjskega okolja, sodobne ustvarjalnosti, trajnostnega razvoja in kulturnega turizma.
Arhitekturna politika	Celostno ohranjanje arhitekturne dediščine za kulturno identiteto skupnosti
<i>Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE)</i>	<u>Celostno ohranjanje in varstvo dediščine:</u> • <i>Javna korist varstva dediščine obsega:</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	○ identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje, ○ ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo, ○ omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom, ○ predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah, ○ vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje, ○ celostno ohranjanje dediščine, ○ spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter ○ sodelovanje javnosti v zadevah varstva. • <i>Predmet javne koristi za varstvo posamezne stvari ali vrednote, ki so:</i> ○ registrirana dediščina, ○ nacionalno bogastvo, ○ spomeniki, ○ varstvena območja dediščine ter ○ arheološke ostaline.
<i>Strategija prostorskega razvoja Slovenije</i>	• Zagotavljati kvaliteto bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenovu in oživljanje mest in drugih naselij, • zagotavljati varstvo ljudi, premoženja, kulturne dediščine in okolja z ustreznim varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami, • smotrna raba prostora za urbanizacijo in nadzor nad širjenjem urbanih območij, • spodbujati ohranjanje in razvoj kulturne raznovrstnosti kot osnove za kakovostno nacionalno prostorsko prepoznavnost, kakovostno bivalno okolje in socialno vključenost, • zagotavljati dostopnost do dediščine in s tem povečanje identifikacijskih, vzgojnih in gospodarskih potencialov ter njena trajnostna raba.
<i>Konvencija o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva</i>	• Celostno ohranjanje stavbne dediščine, preprečevanje poškodovanja, propadanja ali rušenja zavarovanih nepremičnin, • omejevanje nevarnosti fizičnega propadanja dediščine, • spodbujanje uporabe objektov dediščine novim uporabam, • zagotavljanje dostopa javnosti do varovane dediščine.
<i>Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99)</i>	Prepoznavanje arheološke dediščine in ostalin, izvajanje varstvenih ukrepov ter celostno ohranjanje arheološke dediščine in ostalin.
<i>Evropska konvencija o krajini</i>	Varstvo, upravljanje in načrtovanje krajin kot bistvene sestavine človekovega okolja, kot izraz

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Okvirna konvencija Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo</i>	raznovernosti skupne kulturne in naravne dediščine ljudi ter temelj njihove istovetnosti. • Ohranjanje pravice uživati kulturno dediščino, prispevati k njeni obogatitvi ter spoštovanje kulturne dediščine drugih prav tako kakor svoje lastne in s tem tudi skupne evropske dediščine, • upoštevanje vseh vidikov dediščine pri obogatitvi gospodarskega, političnega, socialnega in kulturnega razvoja ter načrtovanja rabe prostora, • spodbujanje občutka za soodgovornost za kraje, v katerih živimo ljudje, • doseganje večje kakovosti pri sodobnem dopolnjevanju okolja brez ogrožanja njegovih kulturnih vrednot, • trajnostna raba kulturne dediščine, • izkoriščanje možnosti kulturne dediščine kot dejavnika trajnostnega gospodarskega razvoja.
<i>Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje</i>	• Podpiranje obnovitvenih in oživitvenih projektov na obstoječi dediščini, • spodbujanje ohranjanja in obogatitve dediščine namesto novih gradenj, • sistematično upoštevanje dediščine v dokumentih na področju prostorskega načrtovanja in ravnanja z okoljem, • povečanje energetske učinkovitosti starejših stavb.
<i>Krajina</i>	
<i>Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 19/03)</i>	Spodbujati varstvo, upravljanje in načrtovanje krajine ter vzpostaviti evropsko sodelovanje pri reševanju vprašanj, povezanih z njo.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	Prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovernosti.
<i>Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – Zkme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i>	Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja.
<i>Prebivalstvo in zdravje ljudi</i>	
<i>Zdravje 2020, Temeljna evropska izhodišča za vsevladno in vsedružbeno akcijo (Zdravje 2020), (SZO, 2014)</i>	• Zmanjšati prezgodnjo umrljivost v evropski regiji do leta 2020. • Podaljšati pričakovano življenjsko dobo v evropski regiji. • Zmanjšati neenakosti v zdravju v evropski regiji. • Izboljšati blagostanje prebivalstva v evropski regiji. • Zagotoviti univerzalno dostopnost in pravico do najvišje dosegljive ravni zdravja. • Zastaviti nacionalne cilje, ki se nanašajo na zdravje v državah članicah.
<i>Deklaracija šeste ministrske konference o okolju in zdravju (Ostravska deklaracija), 2017</i>	• Izboljšanje kakovosti zraka v zaprtih prostorih in na prostem.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• Zagotavljanje vsesplošnega, enakopravnega in trajnostnega dostopa do varne pitne vode, sanitarij in higiene za vse in v vseh okoljih. • Zmanjševanje škodljivih učinkov kemikalij na zdravje ljudi in okolje. • Preprečevanje in odpravljanje škodljivih učinkov za okolje in zdravje, stroškov in neenakosti, povezanih z ravnanjem z odpadki in onesnaženimi območji. • Krepitev prilagoditvenih zmogljivosti in odpornosti proti zdravstvenim tveganjem, povezanim s podnebnimi spremembami, in podpornih ukrepov za blažitev podnebnih sprememb. • Podpora prizadevanjem evropskih mest in regij, da postanejo bolj zdrava in vključujoča, varna, odporna in trajnostna. • Krepitev okoljske zdržnosti zdravstvenih sistemov in zmanjševanju njihovih vplivov na okolje.
<i>Deklaracija sedme ministrske konference o okolju in zdravju (Budimpeštanska deklaracija), 2023</i>	• Izboljšati zdravstveno obstojnost sektorja z dekarbonizacijo, odpornostjo na ekstremne vremenske pojave, trajnostjo in zmanjšanjem okoljskega odtisa zdravstvenih objektov. • Ciljno delovati na tri okoljske krizne dejavnike (podnebne spremembe, onesnaževanje, izguba biotske raznovrstnosti) z integracijo reševanja teh kriz v zdravstvene politike. • Naslavljanje obstoječe in nastajajoče okoljske nevarnosti, vključno s kemikalijami, mikroplastiko in drugimi novimi tveganji. • Zagotoviti univerzalni in pravični dostop do zdravju prijaznih osnovnih služb: varna pitna voda, sanitarije, energija, ravnanje z odpadki ter zdravo zgrajeno okolje. • Integrirati naravo in biodiverziteto prek pristopa One Health v zdravstvene strategije, da se zmanjšajo tveganja prehoda bolezni in izboljša človekovo zdravje. • Okrepiti transformativno upravljanje in integrirano izobraževanje, raziskave, inovacije ter mrežno sodelovanje (EHP Partnerships). • Uporabiti Roadmap 2023–2030 za strukturiranje ukrepov, indikatorjev in spremljanje napredka.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<u>Strateška usmeritev:</u> Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije, varovati prebivalce pred tveganji, povezanimi z okoljem (okoljskimi tveganji) • Vsebinski cilji: ○ z ukrepi za varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala bo: ▪ izboljšana kakovost zraka do ravni brez čezmernih koncentracij onesnaževal,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	▪ povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (vključno s preprečevanjem onesnaževanja tal in saniranjem ter revitaliziranjem degradiranih območij), ○ z ukrepi za varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji bo: ▪ saniran del območij, ki so bila v preteklosti čezmerno onesnažena, ▪ ohranjen vzorec zmanjševanja števila prebivalcev, izpostavljenih čezmernemu hrupu v okolju, ▪ ohranjena varna raba biotehnologije in njenih produktov, ▪ zmanjšana prisotnost nevarnih kemikalij v okolju, ▪ izboljšano obvladovanje obremenitev zaradi virov elektromagnetnega polja in svetlobnega onesnaževanja ter ▪ zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb ter občutljivost in ranljivost nanje s povečano odpornostjo in prilagoditveno sposobnostjo družbe.
<i>Uredba o nacionalnem radonskem programu, Uradni list RS, št. 18/18, 86/18 in 152/20</i>	• Cilj je zmanjšati izpostavljenost prebivalcev radonu in s tem varovati zdravje ljudi. To vključuje ukrepe za preprečevanje, merjenje, ocenjevanje in omejevanje vstopa radona v notranje prostore, predvsem v stavbah, kjer prebivajo ali delajo ljudje.
<i>Direktiva 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa</i>	• Cilj je vzpostaviti skupni pristop k preprečevanju in zmanjševanju škodljivih učinkov izpostavljenosti okoljskemu hrupu z določanjem izpostavljenosti prek kartiranja, zagotavljanjem javnega dostopa do informacij, pripravo akcijskih načrtov ter oblikovanjem podlage za ukrepe za zmanjšanje emisij hrupa glavnih virov (promet in industrija).
<i>Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2)</i>	• Varstvo zdravja in okolja z mejami EMS ter stopenjskim varstvom po območjih. • Preprečevanje in zmanjševanje obremenitev pri načrtovanju, dovoljevanju in obratovanju virov. • Sistematičen nadzor skladnosti: meritve/monitoring, upravni nadzor in sankcije.
<i>Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov</i>	• Vzpostavitev okvira <i>Skupnosti za vzdrževanje ter spodbujanje nenehnih izboljšav jedrske varnosti in njene ureditve.</i> • Zagotovitev, da države članice vzpostavijo ustrezne nacionalne ureditve za visoko raven jedrske varnosti, da bi delavce in splošno javnost zaščitile pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj iz jedrskih objektov.
<i>Resolucija o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2023 (ReJSV13–23) (Uradni list RS, št. 56/13)</i>	Varstvo ljudi in okolja pred nepotrebnimi škodljivimi učinki ionizirajočih sevanj.
<i>Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV-1) (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-1O)</i>	Varstvo pred ionizirajočimi sevanji, da se kar najbolj zmanjšata škoda za zdravje ljudi zaradi izpostavljenosti ionizirajočim sevanjem in radioaktivna kontaminacija življenjskega okolja.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev)</i>	Varovati zdravje ljudi pred škodljivimi učinki vsakršnega onesnaženja vode, namenjene za prehrano ljudi, z zagotavljanjem, da je zdravstveno ustrezna in čista, ter izboljšati dostop do vode, namenjene za prehrano ljudi.
<i>Uredba (EU) 2022/123 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2022 o okrepljeni vlogi Evropske agencije za zdravila pri pripravljenosti na krize in kriznem upravljanju na področju zdravil in medicinskih pripomočkov</i>	Spodbujati zagotavljanje senčenja površin v šolah in na javnih mestih kot so igrišča, parki, bazeni.
<i>Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25)</i>	Z odpadki je treba ravnati tako, da ni ogroženo človekovo zdravje.
<i>Zakon o oskrbi s pitno vodo ter odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode – ZOPVOOV (Uradni list RS, št. 21/25 z dne 31. 3. 2025).</i>	Cilja na področju izvajanja javnih služb sta zlasti: • zanesljivo, učinkovito in pregledno izvajanje javnih služb ob upoštevanju čim manjšega obremenjevanja okolja in povezovanje občin pri izvajanju javnih služb, ter • varstvo uporabnikov oziroma uporabnic javnih služb.
<i>Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12, 44/22 – ZVO-2, 70/24 in 21/25 – ZOPVOOV)</i>	• Varna in zanesljiva oskrba kot obvezna javna služba. • Učinkovito in pregledno upravljanje sistema. • Varovanje vodnih virov in prednost oskrbe s pitno vodo.
<i>Uredba o pitni vodi, Uradni list RS, št. 61/23</i>	• Varovati zdravje ljudi z zagotavljanjem zdravstveno ustrezne in skladne pitne vode. • Uvesti celovit, na tveganjih temelječ sistem spremljanja in nadzora skladno z Direktivo (EU) 2020/2184. • Zagotoviti dostop do varne pitne vode ter zmanjšati vodne izgube in izboljšati upravljanje vodovodov.
<i>SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Evropski podnebni pakt, 2020</i>	Evropa potrebuje več zelenih površin, da okrepi odpornost na podnebne grožnje in grožnje za zdravje.
<i>Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (ReNPPTDZ) (Uradni list RS, št. 58/15) in</i>	Okolje, ki spodbuja redno telesno dejavnost.
<i>Nacionalni program o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015 - 2025,</i>	• Izboljšati prehranjevalne in gibalne navade prebivalcev od zgodnjega obdobja življenja do pozne starosti. • Zaustaviti in obrniti trend naraščanja telesne mase prebivalcev Republike Slovenije, zmanjšati pojavnost kroničnih bolezni in okrepiti vzdržnost zdravstvenega sistema. • Ustvariti enake možnosti za zdravje za vse prebivalce, tudi za socialno in ekonomsko ogrožene skupine, ter ugodno vplivati na biološko-psihološko-socialni razvoj posameznika.
<i>Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji (NPS), Uradni list RS, št. 24/00</i>	• Zagotoviti pogoje za zdrav življenjski slog in množično športno udeležbo v družini, šoli in skupnosti.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	• Zmanjšati neenakosti z dostopno športno infrastrukturo in vključevanjem vseh družbenih skupin. • Krepi vrhunski šport z razvojem kadrov, raziskav in prostovoljstva.
<i>Nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče</i>	
<i>Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22)</i>	Zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč.
<i>Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti</i>	Vzpostavitev okvira za ukrepe zmanjšanja ogroženosti pred škodo poplav.
<i>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – Zzdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)</i>	Zmanjševanje ali preprečevanje ogroženosti pred škodljivim delovanjem voda (poplave, erozija celinskih voda in morja, zemeljski ali hribinski plazovi, snežni plazovi, led na celinskih vodah).
<i>Zakon o varstvu pred požarom (ZVPoz) (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22)</i>	Varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom in eksplozijo.
<i>SEVESO III direktiva – DIREKTIVA 2012/18/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 4. julija 2012 o bvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES</i> <i>Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16, 44/22 – ZVO-2 in 50/23)</i> <i>Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2)</i>	Preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje.

3.3 KORAKI IZDELAVE OKOLJSKEGA POROČILA

3.3.1 KORAK 1: IZDELAVA OKOLJSKIH IZHODIŠČ

Namen	Upoštevanje okoljskih izhodišč v čim bolj zgodnjih fazah načrtovanja z namenom izvedbe čim bolj tekočega in učinkovitega postopka CPVO in postopka izdelave RPP, s čimer se zagotovi zgodnje evidentiranje okoljsko problematičnih prostorskih rešitev in ureditev in prilagoditev načrtovanja z namenom čim manjših vplivov na okolje.
Cilj	Pripravljalce in izdelovalce RPP v čim bolj zgodnji fazi opozoriti na skladnost smeri načrtovanja s cilji varstva okolja, cilji preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja ter okviri za programiranje, planiranje in načrtovanje posegov v okolje, da se glede na obstoječo stopnjo obremenitve okolja ali občutljivost okolja za posamezno vrsto posegov prepreči, omeji ali zmanjša obremenjevanje okolja.
Način izvedbe	Z vidika zagotavljanja sprejemljivosti vplivov RPP na okolje je smiselno pri načrtovanju v čim bolj zgodnjih fazah upoštevati okoljska izhodišča za usmerjanje prostorskih ureditev. Okoljska izhodišča se pripravijo ob upoštevanju ciljev varstva okolja, ciljev preprečevanja in zmanjševanja obremenjevanja okolja in okvira za programiranje, planiranje in načrtovanje posegov v okolje. Na ta način se zagotovi zgodnje evidentiranje okoljsko problematičnih prostorskih rešitev in ureditev. Te je smiselno ob sodelovanju okoljskih strokovnjakov bodisi izločiti iz RRP bodisi izboljšati ali poiskati alternativne rešitve. Prav tako je v čim bolj zgodnji fazi izdelave RPP smiselno evidentirati in izdelati strokovne podlage, ki so lahko koristne za ocenjevanje vplivov na okolje v postopku CPVO. CPVO se sicer, v kolikor je to mogoče, opravi na osnovi obstoječih podatkov in strokovnih podlag, ki so že na voljo. Če podatki in strokovne podlage niso na voljo se presoja izvede po načelu previdnosti. Dodatne strokovne podlage se načeloma za postopek CPVO za RPP zahtevajo le v primerih poseganja v najstrožje varstvene režime. Prelaganje odločitev o sprejemljivosti posameznih ukrepov na naslednji nivo presoje (npr. OPN) ni dopustno. Obstoječi podatki in strokovne podlage morajo omogočiti presojo okoljske sprejemljivosti umestitve prostorskih ureditev v merilu, ki je predviden z RPP. Na ta način pride do izboljšanja plana in tudi do zagotovitve potrebnih pogojev za učinkovit potek postopka CPVO in usklajevanja z mnenjedajalci.
Okvir izvedbe	<u>Zakonska podlaga:</u> • 76. člen ZVO-2 <u>Faza postopka priprave RPP:</u> • Izdelava Izhodišč za pripravo RPP <u>Osnova za izvedbo koraka:</u> • Osnutek izhodišč za pripravo RPP <u>Rezultat koraka:</u> • Okoljska izhodišča <u>Deležniki:</u> • izdelava okoljskih izhodišč: izdelovalec okoljskega poročila ter • upoštevanje okoljskih izhodišč pri izdelavi končnega predloga Izhodišč za pripravo RPP: pripravljavec RPP, izdelovalec RPP. <u>Časovni okvir:</u> • Izdelava okoljskih izhodišč 30 dni od prejema osnove za izvedbo koraka.

PRIMER OKOLJSKIH IZHODIŠČ ZA IZBRANE OKOLJSKE VIDIKE

Izhodišča z okoljske vidike obsegajo okoljske usmeritve in seznam strokovnih podlag.

Glede na podrobnost plana, se podane okoljske usmeritve upošteva ob načrtovanju posameznih območij razvoja ali pa kot usmeritve za nadaljnje načrtovanje.

Navedene strokovne podlage v tem poglavju niso obvezne, če to ni jasno zapisano. Gre za nabor strokovnih podlag, ki so lahko uporabne in priporočljive, v konkretnem postopku pa se ugotovi ali so tudi nujno potrebne za presojo.

Splošna usmeritev z vidika okoljskih vsebin je tudi, da je priporočeno planiranje več scenarijev ali variant razvoja/posegov, ki se jih v okoljskem poročilu preveri iz vseh okoljskih vidikov in oceni njihovo sprejemljivost.

Preglednica 2 Primer okoljskih izhodišč za izbrane okoljske vidike:

Področje varstva okolja: *Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala*

Okoljski vidik: *Tla, kmetijska zemljišča, gozd in ribe*

Tla:

- Identificira se območja z onesnaženimi in degradiranimi tlemi na podlagi podatkov o sprejetih odlokih določitvi degradiranega okolja (Celje, Koroška), podatkov iz raziskav onesnaženosti tal Slovenije ter podatkov o potencialno onesnaženih območjih (Atlas okolja) in opredeli pogoje za možnost ureditve oz. pozidave teh območij (npr. sanacija, pozidava).
- Koncentrira se industrijska območja in območja oskrbnih dejavnosti, kjer je to mogoče.
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Izkoristi se notranje resurse naselij (nepozidana zemljišča) in razvrednotenih območij za potrebe gradnje novih stavb, predvidi se tudi usmeritve za prednostno obnovo stavb ter umeščanje trgovskih in oskrbnih dejavnosti v pritličja večstanovanjskih stavb. Upošteva naj se tudi stopnja onesnaženosti tal.

Kmetijska zemljišča:

Okoljske usmeritve

- Načrtuje se prostorske ukrepe za večjo prehransko samooskrbnost regij.
- Širitev stavbnih zemljišč na kmetijska zemljišča se načrtuje le, če znotraj naselij ni zagotovljenih prostorskih možnosti za izvedbo posega.
- Posege na kmetijska zemljišča se usmerja na kmetijska zemljišča slabše kakovosti, izven strateško pomembnih območij za kmetijstvo in pridelavo hrane (MKGP Portal).
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Posege na kmetijska zemljišča se izravna z izvzemi iz stavbnih zemljišč.
 - V kolikor površina posega na kmetijsko zemljišče presega 5.000 m², je treba predlagati izvedljive variantne rešitve.
 - Novi posegi na kmetijske zemljišča ne smejo ovirati kmetijske dejavnosti in okrniti povezanost kmetijskih površin na sosednjih kmetijskih zemljiščih ter dostopa do njih in ne smejo uničiti ali poškodovati obstoječe kmetijske proizvodne infrastrukture (npr. melioracijski in namakalni sistemi, poljske poti) – če se kmetijske površine zaradi posegov fragmentirajo, je treba izvesti komasacije.ž
 - Upošteva naj se stopnja onesnaženosti tal (tako pri izkoriščanju kmetijskih zemljišč, kot pri poseganju nanje).

Gozd:

- Širitev stavbnih zemljišč in sprememba v kmetijska zemljišča v varovalnem gozdu in gozdu s posebnim namenom ni dovoljena.

- Nove posege se prednostno usmerja izven gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in izven mirnih con.
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Novi posegi v gozd ne smejo ovirati gospodarjenja z gozdovi in dostopa do njih.

Ribe:

- Pri načrtovanju naj se upošteva, da so drstišča in varstveni revirji obravnavajo kot območja z omejitvami za prostorski razvoj. Prepoved poseganja v ta območja se upošteva kot prostorska omejitev pri umeščanju novih dejavnosti in objektov.
- Prostorske ureditve in razvoj dejavnosti ne smejo povzročati sprememb vodnega režima, ki bi vodile do presihanja, preusmerjanja ali zapiranja vodnih površin, saj to neposredno ogroža ribje populacije.
- Ohranjajo se habitatne značilnosti vodotokov in jezer, pomembne za ribji življenjski cikel (pretok, povezanost oz. prehodnost, morfološke značilnosti, kakovost vode).
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Ob načrtovanju posegov, kot so kolesarske in sprehajalne poti se ohranjajo ali urejajo dostopi za ribiče in nosilce ribiškega upravljanja, pri čemer se zagotovi usklajevanje med rekreativno rabo in ribištvo.
 - Pri gradnji grajenih objektov v vodotokih (npr. jezovi, pragovi, hidroenergetski objekti) je treba zagotoviti funkcionalne prehode za ribe. Investitor mora zagotoviti izgradnjo prehoda, njegovo funkcionalnost pa lastnik oziroma najemnik objekta tudi dolgoročno zagotavlja in vzdržuje.

Strokovne podlage

Tla:

- Analiza onesnaženosti tal, posebej v primerih posegov v tla na potencialno onesnaženih območjih.

Kmetijska zemljišča:

- //

Gozd:

- /

Ribe:

- /

Okoljski vidik: Površinske in podzemne vode ter morje²

Okoljske usmeritve

Površinske in podzemne vode:

- *Vodna in priobalna zemljišča:*
 - novi posegi v priobalna zemljišča niso dovoljeni – novi posegi v priobalna zemljišča niso dopustni, izjeme so opredeljene v predpisih s področja voda,
 - podrobnejše prostorsko načrtovanje se usmerja na način, da se na priobalnih zemljiščih zagotavlja zeleni pas
- *Referenčni odseki:*
 - na referenčnih odsekih so prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti.
- *VVO:*
 - posegi na ožja VVO (0, I) niso dovoljeni, na vseh ostalih VVO je treba ravnati v skladu z uredbami oz. odloki o VVO.
- *Načrtovana VVO:*
 - Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se varuje vse obstoječe in potencialno pomembne vodne vire ter spodbuja varčno in smotrno rabo pitne

² Glede na merilo presoje se smiselno upoštevajo Splošne smernice s področja upravljanja z vodami (DRSV, 2022a).

vode. Zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov se dejavnosti umešča na območja najmanjše ranljivosti in s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kakovost kot količina podzemnih voda. Pri planiranju in podrobnejšem načrtovanju se upošteva izdelane strokovne podlage za načrtovane VVO. Kolikor le te še niso izdelane je vplive na potencialno pomemben vodni vir potrebno presojati.

- *Viri pitne vode brez določenih VVO:*
 - pri podrobnejšem načrtovanju ureditev v bližini črpališč pitne vode s podeljenimi vodnimi dovoljenji, ki niso zaščitena z vodovarstvenimi območji, je treba upoštevati tveganja za nastanek onesnaženja pitne vode in predvideti ustrezne zaščitne ukrepe.
- Opredeli se regionalno povezovanje izkoriščanja in rabe voda ter odvajanja in čiščenja odpadnih voda s ciljem zmanjševanja kumulativnih vplivov.
- Ob načrtovanju novih virov OVE odvisnih od voda (npr. male HE, geotermalna energija, ipd.) naj se upošteva ranljivost vodnih teles in predvidi regionalno najbolj sprejemljive alternative z vidika vplivov na vode.
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Načrtuje naj se usmeritve za spodbujanje rešitev krožnega gospodarstva za vzpostavljanje krožnih materialnih tokov ter minimaliziranje odpadkov in odpadne vode (uporaba sive vode v stavbah, sonaravno zadrževanje čistih padavinskih voda).

Morsko okolje:

- Načrtovanje prostorskih ureditev v priobalnem pasu na kopnem se načrtuje ob upoštevanju usmeritev iz Pomorskega prostorskega plana Slovenije³ (v nadaljevanju PPP). Prostorske ureditve v priobalnem pasu na morju ureja PPP.

Kopalne vode:

- Prostorski razvoj na območjih kopalnih voda ter njihovih vplivnih in prispevnih območij je treba prilagoditi omejitvam (strožje omejitve glede odvajanja odpadnih voda v vplivnem in prispevnem območju kopalnih voda).
- Na območjih, kjer se opredeljuje turističen razvoj povezan s kopalnim turizmom naj se preverijo potrebe in možnosti za opredelitev kopalnih voda. Usmeritve za upravljanje turističnih destinacij je treba prilagoditi statusu območij za kopanje (stopnja spodbujanja kopalnega turizma naj se prilagodi stopnji upravljanja in nadzora nad območji za kopanje z vidika kakovosti voda in varnosti kopanja).

Škodljivo delovanje voda:

- Načrtovanje razvoja poselitve in drugih območij za gradnjo objektov se izvaja ob upoštevanju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti območij. Način določanja, kartiranja in razvrščanja območij je opredeljen v *Pravilniku o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Uradni list RS, št. 60/07)*.
- V osnovi velja usmeritev načrtovanja novih posegov izven poplavnih območij, v kolikor to ni možno, pa usmeritev na območja z manjšo poplavno nevarnostjo, vendar samo ob izpolnitvi pogoja o hkratnem zmanjševanju obstoječe poplavne ogroženosti.
- Za opredelitev do ustreznosti umeščanja večjih novih območij stavbnih zemljišč se smiselno uporabijo že izdelane karte (opozorilna karta poplav, rezultati 2D modeliranj za oceno poplavne nevarnosti, karta razredov poplavne (erozijske) nevarnosti) ter glede na izkazano nevarnosti opredeli potrebnost predhodne izvedbe omilitvenih ukrepov (zmanjševanje

³ Uredba o Pomorskem prostorskem planu Slovenije (Uradni list RS, št. 116/21)

obstoječe poplavne ogroženosti). Navedeno pomeni, da v kolikor so na obravnavnem območju izdelani tako opozorilna karta poplav, rezultati 2D modeliranj za oceno poplavne nevarnosti, kot tudi karta razredov poplavne nevarnosti, se uporabi podatke z največjo natančnostjo, torej karte razredov poplavne nevarnosti.

- V plan naj se vnesejo predvideni celoviti protipoplavni ukrepi iz že potrjenih hidrološko hidravličnih študij (npr. zadrževalniki, nasipi, opredelitev razlivnih površin, itd.), ukrepi v izvajanju ter načrtovani ukrepi iz *Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti* (NZPO).
 - Podajo se usmeritve: Pogoji za umestitev načrtovanih posegov je predhodna izvedba omilitvenih ukrepov za zmanjševanje poplavne ogroženosti. V kolikor so predvidene in so del celovitih ukrepov, se opredelijo površine namenjene razlivanju voda ob visokovodnih dogodkih. Na teh površinah se opredeli posebni režim, ki omejuje (prepoveduje) nadaljnje poseganje v ta prostor. Gre za pomembne površine za razlivanje voda, kjer osnovne namenske rabe ni dovoljeno spreminjati v območja stavbnih zemljišč.

Površinske in podzemne vode:

Strokovne podlage

- Projektne rešitve za celovite protipoplavne ureditve.
- Rezultati 2D modeliranj za oceno poplavne nevarnosti
- Študija potencialov in okoljskih omejitev s predlogom najprimernejših lokacij za OVE odvisne od voda. Kjer ni podrobnejših študij se upoštevajo rezultati Projekta RES Slovenia⁴.
- Strokovne podlage za načrtovane VVO.
- Druge strokovne podlage kot jih opredeljujejo Splošne smernice s področja upravljanja z vodami (v postopku RPP, če gre za poseganje v najbolj stroge režime, sicer kot usmeritev za nadaljnje načrtovanje).
- V primeru umeščanja posegov, ki poslabšujejo stanje voda, je treba zagotoviti strokovne podlage za uveljavitev izjeme za odstopanje od okoljskih ciljev na področju voda.

Okoljski vidik: Narava

Okoljske usmeritve

- K načrtovanju mreže mirnih con, rezervatov, potencialnih zavarovanih območij in biokoridorjev se pristopi regionalno ob upoštevanju sosednjih regij.
- Pri umeščanju posameznih rab prostora se upoštevajo krajinski elementi pomembni za ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- Upošteva se kumulativne vplive, posebej na zavarovanih, varstvenih in varovanih območjih, ki so ali bodo razvojno pomembna (npr. z vidika turističnega razvoja, razvoja OVE, širjenja poselitve, intenzifikacije kmetijske proizvodnje).
- Novim posegom in krepitvi motečih gospodarskih in razvojnih dejavnosti na območjih Natura 2000, zavarovanih območjih ter naravnih vrednotah se je načeloma treba izogibati. Izjema so posegi in dejavnosti, ki so namenjeni izboljšanju stanja okolja in narave in so v javnem interesu ter niso v nasprotju z varstvenimi režimi.
- V kolikor se posege in dejavnosti načrtuje na območjih z naravovarstvenim statusom se pri izbiri tehnologij upošteva ekološke zahteve vrst oz. varstvene cilje območij.
- Sprejemljive so predvsem spremembe, ki zmanjšujejo obremenjevanje okolja oz. takšne, ki omogočajo lastnikom zemljišč učinkovito upravljanje s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v varovanih območjih.
- Za vse posege in dejavnosti v zavarovana območja in območja Natura2000 je potrebna presoja sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja.
- Ob širitvah stavbnih zemljišč in umeščanju infrastrukture ter dejavnosti je potrebno upoštevati biokoridorje (migracijski koridorji s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, ki so opredeljeni v gozdnogospodarskimi načrtih za obravnavano območje, koridorji iz lovsko-upravljaljskih načrtov,...).

⁴ <https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/projekt-res-slovenia/>

	- Širitve stavbnih zemljišč na kmetijska zemljišča slabše kakovosti ne smejo posegati na naravovarstveno pomembna območja. Izkoristi se notranje resurse naselij in razvrednotenih območij za potrebe gradnje novih stavb. - Identificira se območja z onesnaženimi in degradiranimi tlemi in opredeli pogoje za možnost ureditve oz. pozidave teh območij (npr. sanacija, pozidava). - Koncentrira se industrijska območja in območja oskrbnih dejavnosti, kjer je to mogoče.
Strokovne podlage	- Popisi habitatov in vrst v primerih načrtovanja posegov na varovanih in zavarovanih območjih narave. - B iokoridorji divjadi, medveda, ptic in drugih vrst na območju.
<u>Področje varstva okolja: Prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna</u>	
<u>Okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb</u>	
Okoljske usmeritve	<u>Razogljčenje – emisije TGP:</u> - Omejuje se načrtovanje prostorskih ureditev, ki povzročajo pomembno povečevanje emisij toplogrednih plinov oz. se pri njihovem načrtovanju izbirajo variante s čim nižjimi emisijami toplogrednih plinov v življenjskem ciklu. - Načrtuje naj se ureditve za regionalno trajnostno mobilnost (kolesarske steze, optimizacija JPP) in ogrevanje ter hlajenje (optimizacija, povezovanje, daljinski sistemi). Večjo vlogo se namenja javnemu potniškemu prometu, železniškemu tovornemu prometu in načrtovanju podporne infrastrukture za razvoj e-mobilnosti in vozil na druga trajnostna alternativna goriva. Pri načrtovanju morebitne nove cestne infrastrukture se sočasno načrtuje tudi izgradnja spremljajoče infrastrukture za polnjenje vozil na alternativna goriva (elektrika, vodik, biogoriva, kolesarske in pešpoti). - Pri načrtovanju turističnih destinacij se predvidi usmeritve za spodbujanje uporabe javnega prevoza, kjer je to mogoče, ureditev parkirišč in organizacija skupinskih prevozov do bolj obiskanih turističnih znamenitosti, opremljanje parkirišč s polnilno infrastrukturo za električna vozila, spodbujanje kolesarjenja, hoje ali drugih oblik trajnostnega prometa. - Raba zemljišč na se načrtuje na način, da se zmanjšujejo potrebe po mobilnosti (npr. po konceptu 15 minutnih mest⁵). - Raba zemljišč naj se načrtuje in usmerja na način da se ohranja in obnavlja zemljišča, ki predstavljajo ponore toplogrednih plinov (mokrišča, gozd, kmetijske površine s trajnostnim upravljanjem, zelene površine). - Načrtuje naj se primerne lokacije za energetska raba zemljišč za potencialne naprave za zajem in shranjevanje toplogrednih plinov (ob upoštevanju potencialov in okoljskih omejitev). <u>Energetska učinkovitost.</u> - Predvidi se usmeritve za trajnostno gradnjo stavb, energetska sanacija stavb, načrtovanje zelene infrastrukture za preprečevanje toplotnih otokov ter optimizacijo prometnih tokov. <u>Razogljčenje – raba OVE.</u> - Načrtuje naj se raba OVE in hranilnikov energije na podlagi analize najoptimalnejših lokacij na nivoju regije (upoštevanje, potencialov, okoljskih omejitev in razvitosti omrežja za prenos in distribucijo).
Strokovne podlage	- Strokovne podlage za načrtovanje novih pomembnih virov emisij TGP – študija variant z izračuni CO₂ odtisa skladno s skladno z <i>OBVESTILOM KOMISIJE – Tehnične smernice za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021–2027</i>. - Strokovna podlaga za trajnostno mobilnost s poudarkom na JPP (že predvidena v navodilih za pripravo RPP).

⁵ Koncept 15-minutnih mest je urbanistična ideja, ki se osredotoča na ustvarjanje mest, v katerih je vse, kar ljudje potrebujejo za svoje vsakodnevne potrebe, dosegljivo v 15 minutah hoje ali kolesarjenja.

- Strokovne podlage za načrtovanje regionalne trajnostne mobilnosti (študije variant za kolesarske steze in pešpoti).
- Regionalni energetski koncept (že predviden v navodilih za pripravo RPP).
- Študija potencialov in okoljskih omejitev s predlogom najprimernejših lokacij za OVE in hranilnike energije.

Področje varstva okolja: Varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji

Okoljski vidik: Zdravje ljudi

Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku:

- Pomembni novi viri emisij onesnažil v zrak se načrtujejo na ustrezni razdalji od občutljivih območij, kjer bivajo ljudje. Umeščanje novih pomembnih virov emisij na območjih, kjer so sprejeti *Odloki* zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka, se načrtuje posebej pazljivo. Novi pomembni viri emisij v zrak se načrtujejo skladno z zahtevami iz zaključkov o BAT (kjer ti obstajajo). Nova območja poselitve in druga občutljiva območja (npr. zdravstveni domovi, bolnišnice, zdravilišča, določena območja za razvoj turizma) naj se ne načrtuje v bližini pomembnih virov emisij onesnažil v zrak. Pri načrtovanju takih območij se upošteva tudi vetrovne razmere.
- Načrtuje naj se ureditve za regionalno trajnostno mobilnost (kolesarske steze, optimizacija JPP) in ogrevanje ter hlajenje (optimizacija, povezovanje, daljinski sistemi). Večjo vlogo se namenja javnemu potniškemu prometu, železniškemu tovornemu prometu in načrtovanju podporne infrastrukture za razvoj e-mobilnosti in vozil na druga trajnostna alternativna goriva.
- Načrtuje se zelena območja v mestih, vstop, na katera je dovoljen le nič-emisijskim vozilom, tudi dostavnim vozilom in avtobusom.
- Načrtuje se pospešeno urejanje parkirišč ob avtocestnih priključkih (ob upoštevanju drugih okoljskih omejitev).

Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami:

- Pomembni novi viri hrupa se načrtujejo na ustrezni razdalji od občutljivih območij, kjer bivajo ljudje. Posegi, ki bi lahko pomenili nove vire hrupa, naj se ne umeščajo v oz. ob območja, kjer je potrebna povečana stopnja varstva pred hrupom (npr. umeščanje območij proizvodnih dejavnosti ob območja stanovanj).
- Novi posegi, ki potrebujejo povečano stopnjo varstva pred hrupom, naj se ne umeščajo v oz. ob območja, kjer je določena stopnja varstva pred hrupom, ki dopušča večje obremenitve s hrupom (npr. umeščanje območij stanovanj neposredno ob območja proizvodnih dejavnosti).
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Načrtuje naj se mirne cone na poselitvenih območjih in mirne cone na prostem.
 - Pri umeščanju območij dejavnosti v prostor je treba upoštevati stopnje varstva pred hrupom (SVPH) določene v lokalnih prostorskih aktih ter območja možne prekomerne obremenitve s hrupom iz prikaza stanja prostora (PSP).
 - Nova območja dejavnosti ne smejo biti umeščena tako, da bi onemogočali vzpostavitev oz. ohranjanje določene SVPH območjem v okolici (npr. ne smejo vplivati na možnost vzpostavitve II. SVPH v območjih potencialne II. SVPH oz. vplivati na zagotavljanje že določene II. SVPH).

Oskrba s pitno vodo:

- Načrtovanje sistemov oskrbe s pitno vodo naj poteka s ciljem optimizacije in racionalizacije rabe voda. Ob načrtovanju novih sistemov oskrbe naj se vključi čim več območji, ki trenutno niso pokrita z omrežjem za javno oskrbo s pitno vodo. Načrtuje naj se lokacije rezervnih virov pitne vode za javne sisteme oskrbe s pitno vodo, kjer ti še niso zagotovljeni. Spodbujali naj se izvajanje ukrepov za učinkovito rabo vode (optimizacija procesov pridobivanja vode in oskrbe z vodo, zaznavanje in preprečevanje izgub v vodovodnem omrežju, ozaveščanje o varčevanju z vodo, uporaba reciklirane vode, naprave in tehnologije za varčevanje z vodo, uporaba sive vode zbiranje deževnice ipd.). Ob načrtovanju novih virov pitne vode se zagotovi določitev

vodovarstvenega območja za nov vodni vir in izdela potrebne strokovne podlage za sprejem uredbe za varstvo VVO.

- V primeru načrtovanja posegov, ki bi lahko pomembno vplivali na kakovost pitne vode na območjih, kjer monitoring pitne vode ni vzpostavljen, je na teh območjih monitoring treba vzpostaviti.
- Načrtuje naj se območja za prednostno sanacijo degradiranih območij s potencialnim vplivom na vire pitne vode (na vodovarstvenih območjih).

Obremenjenost okolja z odpadki:

- Načrtuje naj se usmeritve za spodbujanje rešitev krožnega gospodarstva za vzpostavljanje krožnih materialnih tokov ter minimaliziranje odpadkov.

Obremenjenost okolja z neionizirajočim sevanjem (elektromagnetno sevanje -EMS):

- Pri načrtovanju poselitve se upošteva in vključuje usmeritve za primerno izbiro lokacij objektov, kjer bivajo in se dlje časa zadržujejo ljudje (še posebej ranljive skupine), tako da se izbira območja z manjšim tveganjem.
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Pomembni novi viri sevanj se načrtujejo na ustrezni razdalji od občutljivih območij, kjer bivajo ljudje (npr. ob upoštevanju varovalnih pasov ob elektroenergetskih vodih in objektih). Ob tem naj se v čim večji meri upoštevajo strožje omejitve. Umeščanje infrastrukturnih in drugih objektov, ki so vir EMS v prostor, mora biti izvedeno po načelu previdnosti tako, da bo izpostavljenost prebivalstva zmanjšana na najmanjšo možno mero, da bo vpliv minimalen. Za območja kjer bivajo otroci naj se umeščanje virov EMS izvaja z večjo previdnostjo (tako da je povprečna 24-urna vrednost gostote magnetnega pretoka manjša kot 0,3/0,4 μ T).

Obremenjenost okolja z ionizirajočimi sevanji (radon, manjši umetni viri sevanja):

- Pri načrtovanju poselitve in prostorskih ureditev se upošteva prostorska razporeditev naravnih virov ionizirajočega sevanja, predvsem območij s povečano prisotnostjo radona, kot jih določa Uredba o nacionalnem radonskem programu. Ta območja zahtevajo posebne gradbene ukrepe in načine prezračevanja, ki preprečujejo prekomerno izpostavljenost prebivalcev.
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Pri načrtovanju stanovanjskih območij in objektov, kjer se prebivalci dlje časa zadržujejo (zlasti otroci, starejši in druge ranljive skupine), se daje prednost območjem z nižjo naravno radioaktivnostjo tal in kamnin ter z manjšim tveganjem za povečane koncentracije radona.
 - Pri energetske obnove stavb in novogradnjah je treba upoštevati tveganje za prisotnost radona v tleh ter zagotoviti ustrezne gradbene ukrepe, zlasti na območjih s povišanim radonskim potencialom, kot jih določa Uredba o nacionalnem radonskem programu. Meritve radona po izvedbi gradnje ali obnove so obvezne na teh območjih, drugje pa priporočljive, kadar se z obnovo bistveno spremeni zrakotesnost stavbe.
 - Energetska obnova stavb lahko poveča koncentracijo radona in drugih onesnaževal v notranjih prostorih zaradi zmanjšane zračne izmenjave, zato je treba pri vseh obnovah — ne le na območjih s povišanim tveganjem — zagotoviti ustrezno prezračevanje.

- Pri umeščanju umetnih virov ionizirajočega sevanja (npr. medicinske ali raziskovalne naprave) se mora zagotoviti, da se nahajajo v ustrezno zaščiteneh objektih in na zadostni razdalji od območij, kjer bivajo ljudje.
- Prostorski akti naj vsebujejo usmeritve za nadzor in spremljanje radonskih koncentracij v tleh in notranjih prostorih, zlasti ob gradnji ali prenovi na območjih s povečanim tveganjem.

Obremenjenost okolja z ionizirajočimi sevanji (jedrski objekti):

- Umeščanje jedrskih objektov in načrtovanje v njihovi okolici poteka skladno z državnimi prostorskimi akti ter smernicami pristojnega organa za jedrsko in sevalno varnost, ob hkratni uskladitvi z energetske, vodne, podnebne in politične zaščite in reševanja.
- Pri izbiri lokacij se preverijo potresna, poplavna in hidrološka tveganja, razpoložljivost vode za hlajenje, podnebna odpornost ter kumulativni vplivi znotraj energetskih vozlišč.
- Prostorski koncept zmanjšuje izpostavljenost prebivalstva in podpira uporabo pasivnih in aktivnih varnostnih načel v skladu z načelom ALARA.
- V neposredni okolici se omejuje nove rabe z dolgotrajnim zadrževanjem ranljivih skupin ter se daje prednost združljivim gospodarskim in energetskim rabam prostora.
- Vnaprej se rezervirajo koridorji in površine za dostope služb zaščite in reševanja, evakuacijske poti ter redundančne prometne, energetske in komunikacijske povezave.
- V prostorskih aktih se okvirno načrtujejo prostorske potrebe za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in razgradnjo objekta skozi celotno življenjsko dobo.
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - Varovalna območja in omejitve rabe prostora se natančno prenesejo iz pristojnih smernic in se uskladijo z določili prostorskih aktov.
 - Zagotovi se neprekinjena prevoznost dostopnih cest, namenske dostope za zaščito in reševanje, zbirna mesta ter redundanca oskrbe z energijo in komunikacijami, skupaj z načrtom za izredne dogodke.
 - Vodne potrebe in vplivi na vodna telesa se projektno obdelajo, vključno z ukrepi za sušne in izredne razmere ter z zagotovitvijo ustreznih režimov hlajenja.
 - Izvedejo se predpisane presoje vplivov na okolje ter se določita gradbeni in obratovalni monitoring z jasno opredeljenimi pragovi ukrepanja.
 - Logistika radioaktivnih materialov in odpadkov, začasna skladišča ter sledljivost se uredijo tako, da so skladni z nacionalnimi strategijami, pri čemer se opredelijo prostorske potrebe za faze gradnje, obratovanja in razgradnje ter pogoji za povrnitveno rabo območja.

Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem:

- Pri usmeritvah za načrtovanje regionalnih prometnih povezav naj se upošteva, da naj se javna razsvetljava vozniških površin izvaja v zadržanem obsegu (le tam kjer je nujno) z okoljsko sprejemljivimi svetili, ki ne oddajajo visokega deleža modrega in ultravijoličnega dela spektra. Usmeritve se upoštevajo tudi pri načrtovanju drugih virov svetlobnega onesnaževanja (reklamni panoji, vetrne turbine-svetlobni odboj in sence, ipd.).

Onesnaženost tal (usmeritve za načrtovanje na nižjem nivoju):

- Analizira se potencialna tveganja za zdravje ljudi na identificiranih območjih z onesnaženimi in degradiranimi tlemi. Rezultati se upoštevajo pri opredelitvi pogojev za možnost ureditve/pozidave teh območij (npr. sanacija, pozidava) in kmetijske pridelave (povezava z okoljskim vidikom Tla).

- Prostorsko planiranje in razvoj dejavnosti se prilagodi stopnji onesnaženosti tal oz. se predvidi sanacija.

Omejevanje neenakosti v zdravju (usmeritve za podrobnejše načrtovanje):

- Zmanjševanje neenakosti pri načrtovanju območij s pomembnejšimi vplivi na okolje in pri načrtovanju ureditev, ki izboljšujejo pogoje za zdravo življenje (zeleni sistemi, območja za zdravstveno oskrbo, energetska obnova in samooskrba, čistini sistemi, itd.).
- Zaščita ranljivih skupin in okolij, kjer se ranljive skupine koncentrirajo, pred negativnimi vplivi na okolje (nosečnice in plod, otroci in mladostniki, ostareli, spolno specifične občutljivosti, bolniki/invalidi, vrtci, šole, igrišča, revne soseske, bolnišnice, zdravstveni domovi, domovi za ostarele, pešci v prometu). Pri umeščanju območij in dejavnosti s pričakovanimi pomembnejšimi negativnimi vplivi na okolje naj se preveri ali se v bližini nahajajo območja z ranljivimi skupinami in se v zvezi s tem prilagodi načrtovanje ali predvidi omilitvene ukrepe oz. usmeritve za podrobnejše prostorsko načrtovanje.

Dostopnost do zelenih površin:

- Zeleni sistem regije se načrtuje tako, da se vzpostavljajo pogoji za omogočanje zdravega življenjskega sloga. Pri zasnovi zelenega sistema se izboljšuje dostopnost ljudi do javno dostopnih zelenih površin.⁶

Omejevanje posledic podnebnih sprememb in varstvo pred UV sevanji (povezano z okoljskim vidikom Prilagajanje na podnebne spremembe) – usmeritve za podrobnejše načrtovanje:

- Sistematično upoštevanje občutljivosti, izpostavljenosti in ranljivosti zdravja ljudi na podnebne spremembe pri načrtovanju prostorskih območij in ureditev. Načrtovanje prostorskih območij in ureditev se prilagodi ugotovljenim tveganjem, predvidi se usmeritve za prilagoditve, vključno z varstvom ljudi pred UV sevanjem (zagotavljanje dostopnih zelenih površin, senčenje zunanjih javnih prostorov, ohranjanje/ustvarjanje naravno zasenčenih površin in počivališč v soseskah, vodne fontane in drugi vodni elementi ter javni toaletni prostori v naseljih, preprečevanje povečevanja bioloških tveganj zaradi bolezni, ki jih prenašajo živali (npr. komarji)), načrtovanje dostopnosti do javnega prevoza in aktivne mobilnosti, uporaba gradbenih materialov, in zasnova objektov, ki so odporni na vremenske ekstreme).

Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami:

- variantne rešitve za umeščanje novih pomembnih virov hrupa,
- strateška karta hrupa ter
- elaborat obremenitev s hrupom v primeru načrtovanja novih virov hrupa ali varovanih prostorov v vplivnem območju virov hrupa.

Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku:

- Strokovna podlaga za preveritev vplivov pomembnejših večjih virov emisij v zrak na onesnaženost zunanjega zraka, ki izkazuje da ob izvedbi ne bodo presežene mejne in ciljne vrednosti iz zakonodaje za večje pomembne vire emisij onesnažil v zrak.

Obremenjenost okolja s sevanji (EMS, radon, ionizirajoča sevanja):

- /

Onesnaženost tal:

- Ocena tveganja onesnaženosti tal za zdravje ljudi, vidik zdravja ljudi upoštevan v pripravi sanacijskega načrta (povezava z okoljskim vidikom *Tla*).

Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem:

- /

Obremenjenost okolja z odpadki:

Strokovne podlage

⁶ Poleg zelenih površin po namenski rabi tal (PNRP ZS in ZP) so to lahko tudi gozdovi, kar omogoča 5. člen *Zakona o gozdovih (ZG)* (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16), v praksi delno tudi kmetijska zemljišča (npr. poljske poti).

Dostopnost kopalnih voda in splošna raba voda:

- Strokovne podlage za opredelitev kopalnih voda.

Dostopnost do zelenih površin:

- Strokovna podlaga za zeleni sistem regije (že predvidena v navodilih za pripravo RPP), ki vključuje tudi analizo dostopnosti javno dostopnih zelenih površin).

Zmanjševanje vplivov podnebnih sprememb na zdravje ljudi (povezano z okoljskim vidikom Prilaganje na podnebne spremembe):

- Študija ranljivosti regije na podnebne spremembe (že predvidena v navodilih za pripravo RPP), ki vključuje tudi ranljivost regije na podnebne spremembe z vidika zdravja ljudi.
- Ocena ranljivosti in tveganja za zdravje zaradi podnebnih sprememb po podnebnih regijah v Sloveniji

Omejevanje neenakosti v zdravju:

- /

Okoljski vidik: Naravne nesreče

Poplave, plazovi, erozija:

- Načrtovanje razvoja poselitve in drugih območij za gradnjo objektov se izvaja ob upoštevanju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti območij.
- Poleg navedenega se načrtovanje rabe tal se izvaja ob upoštevanju ogroženosti zaradi erozije, zemeljskih in snežnih plazov. Pri tem se v zvezi z erozijo in plazovi upošteva opozorilne karte ravni merila 1:25.000 in smiselno (ob upoštevanju merila RPP) tudi navodila za uporabo teh kart v postopkih izdaje pogojev, mnenj in soglasij. Kjer natančnejših kart še ni izdelanih, se upoštevajo karte iz načrta upravljanja voda ravni merila 1:250.000.

Požari v naravnem okolju

- pri umeščanju novih posegov se izogibati območjem z večjo požarno ogroženostjo (npr. gozdovi iglavcev, območja z omejenim dostopom in težjo intervencijo),
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - načrtovati protipožarne pasove in površine brez gorljivih materialov ob infrastrukturi in poselitvi,
 - predvideti zadostne dostopne poti in vodne vire za gašenje (hidranti, zajetja, vodnjaki),
 - upoštevati usmeritve državnih in občinskih načrtov varstva pred požarom ter prostorske podatke o požarno ogroženih območjih.

Potresi

- usmerjati prostorski razvoj tako, da se zmanjšuje koncentracija kritične infrastrukture na posebej ogroženih območjih,
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - pri načrtovanju gradnje upoštevati seizmično ogroženost območja (karte ARSO/UEP),
 - spodbujati utrjevanje in potresno varno sanacijo obstoječih stavb kulturne dediščine in pomembnih javnih objektov,
 - pri umeščanju novih infrastrukturnih koridorjev preveriti tveganja za poškodbe in možnosti zagotavljanja redundance (npr. več poti oskrbe).

Suša (usmeritve za podrobnejše načrtovanje)

- varovati in trajnostno upravljati vodne vire, preprečevati čezmerne odvzeme in prednostno varovati pitno vodo,
- načrtovati zelene površine in modro-zelene sisteme (zelenice, zadrževalniki, suhi zadrževalniki, mestni gozdovi) za zadrževanje vlage in hlajenje,

- v kmetijskem prostoru podpirati rabo odpornih vrst, ohranjanje krajinskih struktur in namakalne sisteme z racionalno porabo,
- spodbujati prostorske rešitve, ki zmanjšujejo toplotne otoke in povečujejo odpornost naselij na vročinske valove.

Žled

- izogibati se linijskim trasam (elektro, komunikacijski vodi) skozi območja z največjo verjetnostjo žleda,
- Usmeritve za podrobnejše načrtovanje:
 - pri umeščanju energetske, prometne in komunikacijske infrastrukture upoštevati tveganje obremenitev zaradi žleda,
 - predvideti možnosti podzemnih in zaščitnih napeljav, kjer je to prostorsko in ekonomsko utemeljeno,
 - spodbujati sanacijo in prilagajanje gozdov (mešani sestoji, zmanjšanje deleža iglavcev) za večjo odpornost na žledolome.

Strokovne
podlage

/

Okoljski vidik: Druge nesreče

- Druge nesreče skladno z določili ZVO delimo na:
 - Okoljske nesreče: Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, povezan s posegom v okolje, ki ima zaradi obremenitve okolja takoj ali pozneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja
 - Večje nesreče: Večja nesreča je okoljska nesreča, ki je posledica nenadzorovanih dogodkov pri obratovanju obrata tveganja iz 131. člena ZVO2 (SEVESO).

Okoljske usmeritve za preprečevanje in obvladovanje posledic okoljskih nesreč:

Okoljske usmeritve

- Pri načrtovanju poselitve, gospodarske rabe prostora in infrastrukture se upošteva tveganja za okoljske nesreče, zlasti razlitja nevarnih snovi, požare, nenadzorovane emisije v zrak, vode ali tla ter nesreče pri prevozu nevarnega blaga; prostorske rešitve se načrtujejo po načelu previdnosti tako, da se zmanjšata verjetnost in posledice nesreč.
- V prostorskih aktih se prepoznajo območja povečane verjetnosti za okoljske nesreče (npr. industrijske in skladiščne cone z nevarnimi snovmi, logistična vozlišča in križišča koridorjev za nevarno blago, območja z več viri tveganj) ter se določijo ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vplivov (npr. varnostne razdalje, zadrževalni/ločevalni sistemi za razlite tekočine, usmerjanje odtokov v varne zbirne sisteme, požarna ločitev in dostopi za intervencijske službe).
- Pri umeščanju novih dejavnosti in objektov v območjih večje izpostavljenosti se preverijo kumulativna tveganja, tudi tista, ki jih povečujejo podnebne spremembe (poplave, suše, vročinski valovi), ter se zagotovi ustrezna prometna in komunalna opremljenost za odzivanje ob nesreči.
- Na območjih z večjo koncentracijo prebivalcev in ranljivih skupin (npr. vrtci, šole, bolnišnice, domovi za starejše) se rabe in objekti umeščajo tako, da se izogne območjem povečanega tveganja; predvidijo se varne poti evakuacije, zbirna mesta ter zagotovijo nemoteni dostopi za zaščito in reševanje.
- Pri pripravi prostorskih aktov se upoštevajo državne, regijske in občinske ocene ogroženosti ter načrti zaščite in reševanja; rešitve v prostoru morajo biti z njimi skladne in omogočati učinkovito izvajanje ukrepov zaščite, reševanja in pomoči.

Okoljske usmeritve za preprečevanje in obvladovanje posledic večjih nesreč:

	Načrtovanje območij za industrijske dejavnosti in okoljsko ter energetska infrastrukturo ter območij za razvoj poselitve in drugih območij z večjo prisotnostjo ljudi in infrastrukture naj poteka ob upoštevanju nevarnosti za nastanek večjih industrijskih nesreč. Pri načrtovanju območij za industrijske dejavnosti in okoljsko ter energetska infrastrukturo naj se določi tista, ki so primerna za umeščanje SEVESO obratov⁷ in tista, ki zaradi bližine območij, kjer se zadržuje večje št. ljudi, za to niso ustrezna. Pri tem naj se upoštevajo varnostni pasovi in merila iz <i>Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo</i> (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2). Ob potrebi po novih lokacijah naj se zagotovijo variantne rešitve. Varnostne pasove in merila iz uredbe se upošteva tudi pri razvoju poselitenih območij in drugih območij, kjer se zadržuje večje št. ljudi in infrastruktura, v bližini obstoječih SEVESO obratov.
Strokovne podlage	Varnostni pasovi SEVESO obratov v primeru načrtovanja novih SEVESO obratov ali v primeru načrtovanja poselitve in pomembne infrastrukture v bližini obstoječih SEVESO obratov.
<u>Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam</u>	
Okoljske usmeritve	- Sistematično upoštevanje občutljivosti, izpostavljenosti in ranljivosti na podnebne spremembe pri načrtovanju prostorskih območij in ureditev. Načrtovanje prostorskih območij in ureditev se prilagodi ugotovljenim tveganjem, predvidi se usmeritve za prilagoditve. Podnebne spremembe in njihove posledice, ki jih je treba upoštevati so vsaj: - vročinski valovi (vključno z vplivom na zdravje ljudi, živali in rastlin, škodo na pridelkih in gozdnimi požari) - suše (vključno z manjšo razpoložljivostjo in kakovostjo vode ter povečanim povpraševanjem po vodi) - obvladovanje poplav in ekstremni padavinski dogodki, - nevihte in močan veter (vključno s škodo na infrastrukturi, zgradbah, pridelkih in gozdovih), - zemeljski plazovi in erozija, - dvig morske gladine, ekstremne nevihte, obalna erozija, in vdor slane vode - hladni valovi, škoda zaradi zmrzali.
Strokovne podlage	- Študija ranljivosti regije na podnebne spremembe (že predvidena v navodilih za pripravo RPP).⁸ - Študija ranljivosti načrtovanih prostorskih ureditev izdelana skladno z <i>OBVESTILO KOMISIJE – Tehnične smernice za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021–2027</i>.
<u>Področje varstva okolja: Zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja</u>	
<u>Okoljski vidik: Kulturna dediščina</u>	
Okoljske usmeritve	- Ohranja naj se značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo. Pospešuje naj se razvoj dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot antropogenega okolja, ter omejuje tiste, ki bi jih lahko prizadele. - Načrtovanje prostorskih ureditev na regionalni ravni mora temeljiti na poznavanju lastnosti dediščine in zgodovinskih značilnosti prostora. Dediščino naj se varuje na mestu samem,

⁷ Evropska direktiva SEVESO III opredeljuje SEVESO obrat kot industrijski obrat, ki vključuje eno ali več dejavnosti, ki obratujejo z določenimi nevarnimi snovmi v določenih količinah. Te snovi so opredeljene kot snovi, ki so lahko zaradi svoje narave, koncentracije ali količine eksplozivne, oksidativne, vnetljive, zdravju nevarne, strupene ali onesnaževalne.

⁸ Možna posodobitev Podlage za pripravo ocene tveganj in priložnosti, ki jih podnebno spremembe prinašajo za Slovenijo (MKO, 2014).

načrtovani posegi pa naj prispevajo k trajni ohranitvi in povečanju njene vrednosti. Prek ohranjanja kulturne dediščine naj se krepí identiteta regije in celotne države.

- Obnova naj ima prednost pred novogradnjami. Posegi, ki bi lahko imeli pomembnejši vpliv na kulturno dediščino, naj se pravočasno vključijo v presojo. Kadar bi posegi lahko vplivali na UNESCO svetovno dediščino, je treba izvesti tudi presojo vplivov na svetovno dediščino.
- Zagotovi naj se ustrezne pogoje za izvajanje prenov kulturne dediščine iz javnih sredstev. Posebno pozornost naj se nameni tisti kulturni dediščini, ki je najbolj pomembna in najbolj ogrožena.
- Upoštevajo naj se naslednje varstvene usmeritve:
 - Spodbuja naj se uporaba kulturne dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih varovanih sestavin in kulturnih lastnosti.
 - Spodbuja naj se vzdržni razvoj kulturne dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev kulturne dediščine za prihodnje generacije.
 - Spodbujajo naj se dejavnosti in ravnanja, ki ohranjajo kulturne, družbene, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene kulturne dediščine.
 - Ohranjajo naj se lastnosti, posebna narava in družbeni pomen kulturne dediščine ter njene materialne substance.
 - Dovoljeni so posegi v kulturno dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane sestavine. Dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev kulturne dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.
 - Posebno skrb naj se nameni ohranjanju nesnovne kulturne dediščine, ohranjanju in oživljanju starih obrti ter tradicionalnih načinov obdelovanja kmetijskih zemljišč.
- Na območjih kulturne dediščine se varujejo tudi zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.
- Novih območij dejavnosti na arheološka najdišča ter na območja kulturnih spomenikov se načeloma ne načrtuje.
- Območja dejavnosti v enotah KD naj se načrtuje v skladu z varstvenimi režimi.
- Predvidi se usmeritve za varstvo oz. celostno ohranjanje KD. Pri tem se omejuje umeščanje območij dejavnosti v:
 - Enote arheološke dediščine:
 - znotraj naselij in v prostore robnih delov najdišč je umeščanje dejavnosti dovoljeno zgolj izjemoma, če ni možno najti drugih rešitev in če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišča možno sprostiti za gradnjo.
 - Območjih kulturne krajine in naselbinske dediščine:
 - preprečuje se spremembe oz. porušitev razmerij med posameznimi stavbami ter med stavbami in odprtim prostorom (parcelacija, kmetijska in gozdna krajina oz. dvorišča, parkovne površine).
 - Vplivnih območjih enot KD:
 - umestitev območij dejavnosti (v kolikor to dovoljuje varstven režim posamezne enote) je možna zgolj na način, da ne pride do zastiranja oziroma degradiranja pomembnih vedut ali umeščanja novih dominant v prostor.

Strokovne podlage

- Za potrebe presoje vplivov na arheološke ostaline se uporabijo podatki, ki izhajajo iz izvedenih predhodnih arheoloških raziskav, iz registra nepremične kulturne dediščine in iz baze predhodnih arheoloških raziskav (<https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/>, sloj eArheologija), ki bodo glede na razpoložljive možnosti sproti dopolnjevani. Usmeritve za varstvo kulturne dediščine za območje posamezne regije.

Okoljski vidik: Krajina

Okoljske usmeritve

- Usmeritve za urejanje krajine v RPP naj bodo pripravljene skladno z Evropsko konvencijo o krajini (2000) ter dobro prakso varstva, načrtovanja in upravljanja krajine v Sloveniji.
- Pri določitvi vloge in predvsem okvirnih območij za dolgoročni razvoj mest, drugih urbanih naselij in morebitnih drugih naselij, ki so pomembna za razvoj regije se upošteva razvojne potenciale in varovane značilnosti krajine. Razvoj urbanih in drugih naselij naj se omejuje v območjih, ki so najbolj primerna za razvoj dejavnosti, ki so odvisna od naravnih virov (predvsem kmetijstva) ali so opredeljena kot prepoznavna območja (s čimer se ohranja tudi potencial teh območij za razvoj trajnostnega turizma in rekreacije).
- Pri posegih v krajino se v čim večji meri ohranjajo krajinske značilnosti in prepoznavna območja krajine.
- Zasnova širših mestnih območij naj bo postavljena v širši krajinski okvir (homogena območja kulturne krajine, strnjena gozdnata zaledja, zelene kline, koridorje rek). Širitev poselitve se omejuje na površine, kjer s tem ne bodo razvrednoteni kakovostni in vidno izpostavljeni robovi naselij. Značilen poselitveni vzorec naselij naj se ohranja, preprečuje naj se razpršeno pozidavo med naselji in zlivanje naselij. Tradicionalno razpršeno poselitev se ohranja v obstoječih okvirih, dograjevanje pa se omejuje.
- Lokacije za OVE ne sodijo v dediščinske krajine, območja nacionalne/regionalne prepoznavnosti, izjemne krajine ter krajinske parke (izjeme so lahko rešitve, ki izkoriščajo razvrednotena območja ter manjše naprave, ustrezno vpete v arhitekturo objektov). Lokacije naj se določajo na osnovi investitorskih pobud, ampak na osnovi pregledne prostorsko načrtovalske analize (s poudarkom na analizi vidne izpostavljenosti). Skupnostne elektrarne naj imajo prednost pred individualnimi in tržno naravnanimi projekti.
- Turistične nastanitve naj se praviloma urejajo v okviru obstoječih objektov, značilnih za območje. Novo turistično infrastrukturo se umešča v omejenem obsegu v obstoječa turistična območja in brez večjih posegov v značilne krajinske prvine.
- Umešanje linijskih infrastrukturnih objektov naj upošteva krajinske značilnosti (ohranjanje krajinsko vrednih območij in prvin, ohranjanje krajinsko zaokroženih območij, prilagajanje smerem v prostoru, zagotavljanje čim manjše vidne izpostavljenosti) in dobro prakso s tega področja.
- Objekti družbene infrastrukture naj postanejo poligon za vrhunsko arhitekturo in krajinsko arhitekturne ureditve. Regije naj se v RPP k temu zavežejo ter sledijo dobri praksi, ki jo promovira ZAPS (vključno z izvedbo javnih natečajev).
- Pri zasnovi stanovanjskih območij naj ima prenova in gradnja na mestu odstranjenih opuščenih stavb in razvrednotenih delov naselij prednost pred novogradnjo. Širjenje oziroma zgoščanje poselitve poselitve naj bo usmerjeno. Preprečuje se enega ključnih problemov slovenskega urejanja prostora – pobudbeni urbanizem, ki vodi v nadaljnjo razpršeno gradnjo. Usmerjanje naj poteka ob upoštevanju urbanističnih in arhitekturnih značilnosti, npr. dopolnjevanje razpršene poselitve v manjšem obsegu, ki zaokroža določeno naselje in usmerjanje novogradenj v zgoščena naselja z navezavo na komunalno in infrastrukturno omrežje. Vzpodbuja se gradnja stanovanj v stavbnih tipih, ki omogočajo kakovostno zasnovane skupnostne in javne zelene površine. Upoštevajo se značilnosti arhitekturnih regij in krajin. Prenove in novogradnje, predvsem tiste na kakovostnih robovih naselij, naj bodo v prostor umeščene ob upoštevanju obstoječe morfologije in strukture poselitve.
- Intenzifikacija kmetijske rabe se izvaja v obsegu in na način, ki ne spreminja značaja krajine. Širitev kmetijstva na opuščena zemljišča se izvaja tako, da se ohranjajo krajinske prvine, kot so živice in zaplate gozda. Krajinske prvine se lahko odstranjuje le v obsegu, ki ne vpliva pomembno na značaj krajine. Ohranjajo se visokodebelni sadovnjaki, oljčniki in vinogradi glede na prevladujoč ali značilen princip sajenja. Povečanje in zaokroževanje parcel se izvaja v obsegu, ki še ohranja mozaični značaj krajine in značilne krajinske prvine – gruče dreves, zaplate gozda, vinogradniške terase. Pri gradnji posameznih kmetijskih objektov je treba upoštevati lokalne značilnosti glede umeščanja v prostor in uporabe gradiva; objekti se ne postavljajo v značilne vedute, temveč se jih, če je mogoče, umešča ob obstoječe komunikacije in v skupine. Ekstenzifikacija kmetijske rabe je z vidika ohranjanja značaja krajine trajnih

- nasadov nezaželena; izvaja se v obsegu in na način, da se ohranja značilni mozaični vzorec. Spodbuja se kmetovanje, prilagojeno manjšim parcelam in s poudarkom na ohranjanju trajnih nasadov (vinogradov, oljčnikov, hmeljišč) ter krajinskih prvin, zlasti vegetacijskih.
- Pogo zdovanje je možno v omejenem obsegu in z upoštevanjem krajinskega vzorca. Ohranja se razmerje med odprtim in zaprtim prostorom, pogo zdovanje pa se usmerja v območja, manj primerna za kmetijsko proizvodnjo. Načini gospodarjenja z gozdom naj ne spreminjajo mozaičnega značaja krajine.
 - Pridobivanje gradbenega materiala in mineralov naj poteka na vidno manj izpostavljenih območjih, praviloma ne na grebenih ali vrhovih gričev.
 - Prednostna območja in način razvoja posameznih dejavnosti v prostoru se določa v skladu z usmeritvami podanimi v obveznih strokovnih podlagah za regionalne prostorske plane ter Priporočili za izdelavo krajinske zasnove za regionalni prostorski plan.
 - Zasnova zelenega sistema regije naj presega zbiren prikaz posameznih kategorij iz prikaza stanja prostora. Zeleni sistem naj razčleni zasnovo razvoja in varstva krajine, odraža nekatere ključne funkcionalne in oblikovalske odločitve in poudarja povezljivost odprtega prostora. Obsega naj morfološki, ekološki, socialni in ekonomski vidik. Zelen sistem naj obsega elemente zelene infrastrukture, ki je opredeljena kot prostorska naravna ali polnaravna struktura, ki v prvi vrsti omogoča trajnostno ohranjanje habitatov in biodiverzitete, in kot taka zagotavlja široko paleto ekosistemskih storitev, ki jih človek potrebuje, kot so pitna voda, uravnavanje mikroklima, surovine, hrana, rekreacija. Posebna pozornost naj bo namenjena prilagajanju na podnebne spremembe ter vzpostavljanju zelenih pasov, urejenih parkov in urbanih gozdov. Določi naj se posebne ureditve (fokussirane projekte).
 - Krajinska območja in krajinske prvine praviloma niso zamejene z mejo regije (območjem RPP). Upošteva se vodotoke kot celovite prostorske koridorje ter prehode orografskih ovir v sosednje regije (smiselno je opredeliti enotne/usklajene usmeritve).
 - Pri umeščanju območij dejavnosti v prostor je treba ohraniti lastnosti, zaradi katerih so deli krajine ali njeni elementi opredeljeni kot krajinska značilnost.
 - Vplive novih območij naselij in dejavnosti na krajino se zmanjšuje z optimizacijo lokacije načrtovanja in z usmeritvami za ustrezno oblikovanje.
 - Pri umeščanju dejavnosti s potencialno pomembnimi vplivi na krajino, je treba območja, kjer se ta umeščajo, ustrezno obdelati v strokovni podlagi Krajinska zasnova za RPP.
 - Po potrebi se za posamezna območja dejavnosti zagotovi posebne strokovne podlage (za razvoj, urejanje, sanacijo).
 - Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija.

3.3.2 KORAK 2: IZVEDBA VSEBINJENJA

Namen	Podrobnejša določitev obsega informacij, podatkov in vsebine OP ter okoljskih ciljev in kazalcev, ki se obravnavajo v nadaljnjih fazah CPVO, ter opredelitev meril vrednotenja in metodologije ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na doseganje okoljskih ciljev.
Cilj	<u>Seznanitev mnenjedajalcev in ostalih relevantnih deležnikov z:</u> • okvirno vsebino in namenom priprave RPP, • strateško pomembnimi prostorskimi ureditvami in kriteriji prostorskega načrtovanja, • rezultati internega vsebinjenja (scopinga), • opredeljenimi okoljskimi cilji in kazalci ter • opredeljenimi merili vrednotenja in metodologijo ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na doseganje okoljskih ciljev. Potrditev ustreznosti predloga ali določitev dodatnih podatkov ali informacij, ki jih je treba upoštevati pri izdelavi OP, s strani mnenjedajalcev in ostalih relevantnih deležnikov.
Način izvedbe	<u>V okviru vsebinjenja se:</u> • preveri kakšne so obstoječe obremenitve okolja in kako se odražajo v stanju okolja, • opredeli potencialne pomembne vplive RPP, ki bi lahko povzročili spremembe stanja okolja ter • preveri ali RPP ustrezno naslavlja okoljske vsebine. Na podlagi navedenega se izdela predlog okoljskih vidikov, ki se bodo podrobneje obravnavali v nadaljevanju CPVO. OP naj z ustrezno natančnostjo glede na raven RPP obravnava vsa pomembna vsebinska vprašanja in področja v zvezi s potencialnimi vplivi na okolje. V vsebinjenju naj bo kratko in jasno opredeljena ter utemeljena (ne)pomembnost posameznih vidikov in vplivov. Predlog okoljskih ciljev se izdela na podlagi pregleda potencialno pomembnih vplivov na okolje ter glede na sprejete evropske in nacionalne strateške okoljske dokumente in zakonodajo. Vsebini primerno (glede na potencialno pomembne vplive in postavljene okoljske cilje) se predvidi okoljske kazalce in merila vrednotenja. Izbere se takšne okoljske kazalce, za katere obstajajo podatki o njihovem obstoječem stanju in so primerni glede na merilo vrednotenja. Pomemben vir okoljskih kazalcev so lahko podatki iz baze <i>Kazalci okolja v Sloveniji (ARSO, 2023)</i>, agregirani okoljski podatki, ki so na voljo za posamezne občine in drugi razpoložljivi podatki, ki jih je možno prilagajati velikosti območja. Že pripravljeni podatki o okoljskih kazalcih na regionalni ravni so omejeni na izbrane okoljske podatke iz področja Okolje v bazi SiStat (SURS, 2023), ki so na voljo na nivoju statističnih regij. Merila vrednotenja vplivov na posamezne okoljske cilje se opredelijo ob upoštevanju velikostnih razredov iz <i>Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)</i> (razredi od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti) glede na ocenjen obseg sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja in njihovi pomembnosti, stopnji upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno z živalskimi in rastlinskimi vrstami, varstvo kulturne dediščine, zagotavljanje varnosti prebivalstva in njihovega zdravja. Vsebinjenje je smiselno najprej opraviti interno, v nadaljevanju pa tudi eksterno v obliki delavnic.
Okvir izvedbe	<u>Zakonska podlaga:</u> • 79. člen ZVO-2 ter • 4. in 5. člen <i>Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)</i>. <u>Faza postopka priprave RPP:</u> • Izdelava osnutka RPP. <u>Osnova za izvedbo koraka:</u> • Izhodišča za pripravo RPP. <u>Rezultat koraka:</u> • Poročilo o vsebinjenju. <u>Deležniki:</u> • Interno vsebinjenje: izdelovalec okoljskega poročila, pripravljavec RPP, izdelovalec RPP, MNVP

- *Eksterno vsebinjenje:*
 - ministrstva in organizacije, pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, narave ali za varstvo ali rabo naravnih dobrin, podnebnih sprememb, varstvo kulturne dediščine ali krajine ali varstvo zdravja ljudi, ki sodelujejo v celoviti presoji vplivov na okolje,
 - stranski udeleženci, ki sodelujejo v celoviti presoji vplivov na okolje ter
 - nevladne organizacije, drugi zainteresirani deležniki in strokovna javnost dejavna na področju varstva okolja, narave ali za varstvo ali rabo naravnih dobrin, podnebnih sprememb, varstvo kulturne dediščine ali krajine ali varstvo zdravja ljudi.

Časovni okvir:

- Poročilo o vsebinjenju: 45 dni od prejema Izhodišč za pripravo RPP.
- Mnenje o potrditvi potrebnega obsega informacij in podatkov in vsebin OP⁹ (79. člen ZVO-2):
 - 21. dni od prejema vloge.

PRIMER VSEBINJENJA PO OKOLJSKIH VIDIKIH

Preglednica 3: primer vsebinjenja po okoljskih vidikih

<u>Področje varstva okolja: Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala</u>	
<u>Okoljski vidik: Tla, kmetijska zemljišča, gozd in ribe</u>	
Okoljski cilji	<u>Tla:</u> • Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (<i>ReNPVO20–30</i>).¹⁰ • Zmanjšana neto letna rast pozidanih zemljišč za 25 % do leta 2030 in s ciljem ničelne rasti pozidanih površin od 2050 (<i>ReNPVO20–30</i>). <u>Kmetijska zemljišča:</u> • Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ). • Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo (ZKZ). • Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja (ZKZ). <u>Gozd:</u> • Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG). • Trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij (ZG). <u>Ribe:</u> • Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti (ZSRib)
	<u>Tla:</u> • neto letna rast pozidanih zemljišč, • površina nepozidanih stavbnih zemljišč, • površina zbitih tal ter • površina funkcionalno razvrednotenih območij [TP02], • površina razvrednotenih urbanih območij, • površina funkcionalno degradiranih območij, • površina potencialno onesnaženih območij <u>Kmetijska zemljišča:</u> • površina kmetijskih zemljišč

⁹ Po 5. členu *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2) se imenuje »Mnenje o ustreznosti izhodišč za pripravo okoljskega poročila«.

¹⁰ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje iz poglavja 3.2, iz katerih izhajajo predlagani okoljski cilji.

- površina območij za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo

Gozd:

- površina gozda.

Ribe:

- površina revirjev,
- površina varstvenih revirjev,
- površina prizadetih revirjev,
- število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana,
- zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih (npr. jezovi, pragovi, hidroenergetski objekti).

Okoljski vidik: Površinske in podzemne vode ter morje

Okoljski cilji

- *Površinske vode:*
 - Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda (*Uredba o NUV*).
- *Podzemne vode:*
 - Doseganje dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda (*Uredba o NUV*).
- *Urejanje voda:*
- Celostno upravljanje voda za zmanjšanje škodljivih vplivov, ohranjanje vodnih količin ter izboljšanje stanja vodnih in priobalnih zemljišč (*Uredba o NUV*). *Raba voda:*
 - Spodbujanje trajnostne rabe voda (*Uredba o NUV*).
- *Morsko okolje:*
 - Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda (*Uredba o NUMO*).
- *Kopalne vode:*
 - Dobra kakovost kopalnih voda in visoko raven zaščite (*Direktiva o kopalnih vodah*).
- *Škodljivo delovanje voda:*
 - Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda (*ZV-1*).

Kazalci

- *Površinske vode*¹¹:
 - kemijsko in ekološko stanje površinskih voda [VD12]¹²,
 - hidrološka suša površinskih voda [PP12],
 - hranila in biokemijska potreba po kisiku v rekah [VD10],
 - fosfor v jezerih [VD07],
 - kakovost celinskih kopalnih voda [VD09]),
 - št. evidentiranih tujerodnih vodnih vrst ter
 - izvedba revitalizacij in drugih projektov za izboljšanje ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda.
- *Podzemne vode:*
 - kakovost podzemne vode [VD11],
 - količinsko obnavljanje podzemne vode [VD15],
 - hidrološka suša podzemnih vod [PP13],
 - nitrati v podzemni vodi [VD05],

¹¹ Kazalci so delno povzeti iz *OP za NUV III*, ki lahko služi kot primer za določitev kazalcev na področju voda.

¹² Oznake v oglatih oklepajih [] se nanašajo na oznake kazalcev iz baze *Kazalci okolja v Sloveniji* (ARSO, 2023). Kjer je smiselno in so podatki na voljo, se uporabijo podatki, ki jih je mogoče z GIS orodij prirediti za nivo regij, npr. z uporabo prostorskih podatkov, ki so na voljo na eVode (DRSV, 2022).

- pesticidi v podzemni vodi [VD06],
- količina ustrezno odvedene in očiščene odpadne vode [VD02],
- pojav nevarnih snovi,
- pojav drugih snovi,
- gladina podzemne vode,
- temperatura podzemne vode,
- smer toka podzemne vode.
- *Urejanje voda:*
 - površina pozidanih ogroženih območij in površina administrativno zaščitene območij razlivanja visokih voda (razlivnih območij, poplavnih ravnin)
 - površina pozidanih vodovarstvenih območij in načrtovanih vodovarstvenih območij,
 - površina pozidanih območij na vododeficitarnih območjih.
- *Raba voda:*
 - površina vodovarstvenih območij in načrtovanih vodovarstvenih območij,
 - vodne pravice [VD14] ter
 - indeks izkoriščanja vode [VD01].
- *Morsko okolje:*
 - stanje morskih voda (11 deskriptorjev) ter
 - ekološko in kemijsko stanje vodnih teles morja,
 - kakovost kopalnih voda obalnega morja [MR05]).
 -
- *Odpadne vode:*
 - Količina ustrezno odvedene in očiščene odpadne vode [VD02].

Posredni kazalci:

- št. čistilnih naprav za komunalne odpadne vode (KOV),
- pokritost aglomeracij z zgrajeno komunalno kanalizacijo ter
- št. čistilnih naprav za tehnološke odpadne vode na območjih proizvodnje,
- Število preobremenitev mešanega kanalizacijskega sistema na leto.
- Kopalne vode:
 - Kakovost celinskih kopalnih voda.
 - Kakovost kopalnih voda obalnega morja.

Posredni kazalniki:

- št. območij kopalnih voda na površinskih vodah (celinskih in morju), bodisi kot naravno kopališče (z upravljavcem) ali kot kopalno območje ter
- št. novih izpustov odpadnih voda v območja kopalnih voda in njihovih vplivnih ter prispevnih območij.
- Škodljivo delovanje voda:
 - Površina pozidanih in stavbnih zemljišč po dejanski rabi tal na območju:
 - s pomembnim vplivom poplav
 - integralna karta razredov poplavne nevarnosti,
 - opozorilna karta poplav,
 - z erozijsko ogroženostjo (velika in srednja),
 - s pojavljanjem zemeljskih plazov (zelo velika, velika, srednja),
 - z levinsko nevarnostjo (velika).

Okoljski cilji	Kakovost zraka skladna z mejnimi vrednostmi onesnaževal in postopno približevanje priporočilom Svetovne zdravstvene organizacije glede ravni onesnaževal (<i>ReNPVO20–30</i>) <u>Zmanjšani izpusti snovi do leta 2030 bodo glede na leto 2005 (<i>ReNPVO20–30</i>):</u> • dušikovi oksidi NO_x za 65 %, • nemetanske hlapne organske spojine NMVOC za 53 %, • žveplov dioksid SO₂ za 92 %, • amonijak NH₃ za 15 % ter • drobni delci PM_{2,5} za 60 %.
Kazalci	• Emisija onesnaževal • Kakovost zraka • Stopnja onesnaženosti zraka • Povprečni letni dnevni promet (PDLP) • Delež težkih vozil ter motornih koles na glavnih in regionalnih cestah • Dolžina kolesarskih stez na območju regije ter št./dolžina povezav med večjimi središči v regiji • Št. prepeljanih potnikov z glede na vrsto javnim javnega potniškim potniškega prometom • Št. park&ride parkirišč in delež zasedenosti oz. uporabnosti • Spremljanje števila malih kurilnih naprav (aplikacija Evidim, dimnikarska podjetja) • Št. objektov glede na način proizvodnje obnovljivih virov energije • Delež rabe obnovljivih virov energije v energetske oskrbi • Poraba goriv • Zavezanci za obratovalni monitoring • Št. IED zavezancev • Št. plinovodnih priključkov in/ali dolžina plinovodnega omrežja • Št. naprav za proizvodnjo energije za daljinsko ogrevanje in/ali delež pokritosti regije z omrežjem daljinskega ogrevanja • Št. proizvodnih območij ter delež zasedenosti • Št. območij za pridobivanja mineralnih surovin
<u>Okoljski vidik: Narava</u>	
Okoljski cilji	Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovane naravne vrednote (<i>ReNPVO20–30</i>). <u>Biotska raznovrstnost:</u> • ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst (<i>ReNPVO20–30</i>), • ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti HT, zlasti tistih EPO in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v <i>PUN</i>) (<i>ReNPVO20–30</i>), • preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja (<i>ReNPVO20–30</i>), • prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti (<i>ReNPVO20–30</i>), • spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in HT, ključnih kot kazalci stanja, ter stanja naravnih vrednot (<i>ReNPVO20–30</i>), • spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene, • pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja (<i>ReNPVO20–30</i>), • kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov (<i>ReNPVO20–30</i>), • vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture (<i>ReNPVO20–30</i>) ter • povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe (<i>ReNPVO20–30</i>). <u>Naravne vrednote:</u> • dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo (<i>ReNPVO20–30</i>),

- raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih (*ReNPVO20–30*),
- urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot (*ReNPVO20–30*),
- izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh (*ReNPVO20–30*) ter
- redno spremljanje stanja naravnih vrednot (*ReNPVO20–30*).

Zavarovana območja:

- učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij (*ReNPVO20–30*) ter
- ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah (*ReNPVO20–30*).

N2k:

- ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter HT, za katere je Natura 2000 območje določeno, pri čemer na ugodno stanje kažejo naslednji kazalci (*ReNPVO20–30*):
- ohranjanje celovitosti Natura 2000 območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala ter
- ohranjanje povezanosti Natura 2000 območij.

EPO:

- na EPO, ki niso tudi posebna varstvena območja, skladno s predpisom, ki ureja posebna varstvena območja (območja Natura 2000), so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena (*ReNPVO20–30*).

Kazalci

- Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000
- Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov
- Št. biokoridorjev na km²
- Št. elementov krajinske pestrosti na km²
- Stanje naravnih vrednot
- Stanje zavarovanih območij

Področje varstva okolja: *Prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna*

Okoljski vidik: *Blaženje podnebnih sprememb*

Splošni okoljski cilji:

- zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (*ReNPVO20–30*).

Podrobnejše tematike in okoljski cilji:

Okoljski cilji

- Skupne emisije do leta 2030, glede na leto 2005, zmanjšane skladno s skupnim evropskim ciljem, ki je 55 %. Ničelne neto stopnje emisij TGP do leta 2050 (*ReDPS50*).
- Raba končne energije v letu 2050 ne bo višja od 40 TWh in v letu 2040 ne bo višja od 47 TWh. Zmanjšati rabo primarne energije, da ta v letu 2040 ne bo višja od 65 TWh (*DPSS 2050*)
- Skupni delež OVE bo do leta 2050 dosegel najmanj 60 %. Indikativni cilji v posameznih sektorjih so najmanj 65 % delež OVE v prometu, najmanj 50 % delež OVE pri ogrevanju in hlajenju ter najmanj 80 % delež OVE v bruto končni rabi električne energije (Dolgoročna podnebna strategija Slovenije do leta 2050 (*DPSS*)).

Kazalci

- Izpusti toplogrednih plinov [PB03].
- *Obnovljivi viri energije* [EN18]:
 - delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije.
 - raba končne energije skupno in po sektorjih [EN10].

Področje varstva okolja: *Varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji*

Okoljski vidik: *Zdravje ljudi*

Splošni okoljski cilji

- Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (ReNPVO20–30).

Podrobnejše tematike in okoljski cilji:

Okoljski cilji

- Zmanjševanje vnosa emisij snovi v zrak in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (ReNPVO20–30).
- Zmanjšano št. prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom (ReNPVO20–30).
- Zagotovljena oskrba prebivalcev s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah (*Direktiva o pitni vodi*).
- Ustrezna urejenost ravnanja z odpadki in odvajanja odpadnih voda (*Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20, 44/22 – ZVO-2 in 77/22)*).
- Izboljšano obvladovanje obremenitev zaradi virov elektromagnetnega polja in svetlobnega onesnaževanja (ReNPVO20–30).
- Varstvo ljudi in okolja pred nepotrebni škodljivimi učinki ionizirajočih sevanj (ReJSV13–23).
- Odprava škodljivih učinkov za okolje in zdravje na onesnaženih območjih (Deklaracija okolje-zdravje).
- Obnovljene, zaščitene in razširjene zelene površine v mestih (*Evropski podnebni pakt*).
- Sanirane razvrednotene in degradirane površine (ReNPVO20–30).
- Zmanjšanje neenakosti v ranljivosti na okoljska tveganja zaradi različnega socialno ekonomskega položaja (Deklaracija okolje-zdravje).
- Krepitev prilagoditvenih zmogljivosti in odpornosti proti zdravstvenim tveganjem, povezanim s podnebnimi spremembami (Deklaracija okolje-zdravje).
- Spodbujati zagotavljanje senčenja na javnih mestih (Smernice SZO).

Zdravje:

- *Samoocena dobrega zdravja:*
 - delež oseb, ki svoje zdravje samoocenjuje kot dobro (NIJZ, 2021b) ter
 - zdrava leta življenja in pričakovano trajanje življenja (povprečna vrednost moški/ženske) (NIJZ, 2021a).

Zrak:

Kazalci

- Letne emisije SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, PM_{2,5}.
- *Izpusti delcev [ZR15], težkih kovin [ZR12] in obstojnih organskih onesnaževal (POP) [ZR13] v zrak:*
 - Letne emisije delcev, težkih kovin in POP v zrak.
- *Onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in PM_{2,5} [ZR08], z SO₂ [ZR08], NO₂ [ZR06] in O₃ [ZR07]:*
 - št. merilnih mest s preseženim št. dni s preseženo dnevno mejno ravno PM₁₀ in št. merilnih mest s preseženo mejno letno ravno delcev PM₁₀ in PM_{2,5}.
 - Izpostavljenost ultra-finim delcem iz zraka
- Št. ur s preseženo mejno povprečno urno vrednostjo koncentracije SO₂ in št. dni s preseženo mejno povprečno dnevno vrednostjo koncentracije SO₂.
- Št. ur s preseženo opozorilno vrednostjo za O₃.
- Izpostavljenost prebivalcev ozonu
- *Izpostavljenost prebivalcev in otrok onesnaženemu zraku zaradi delcev PM₁₀ [ZD03]:*
 - delež otrok izpostavljenim koncentracijam nad 30 µg.
- *Prezgodnje smrti (O₃, NO₂, PM_{2,5}):*
 - št. primerov prezgodnje smrti zaradi onesnaženega zraka – št. (O₃, NO₂, PM_{2,5}) (EEA, 2021) ter
 - št. konfliktnih območij (stiki območij namenjenih poselitvi in območij namenjenih industrijski proizvodnji in izkoriščanju mineralnih surovin).
- *Posredni kazalci:*
 - glej kazalce za okoljski vidik *Zrak*.
 - Astma in alergijske bolezni pro otroci
 - Umrljivost dojenčkov zaradi bolezni dihal
 - Umrljivost zaradi bolezni dihal

Hrup:

- Vrednosti kazalcev hrupa in spremembe teh vrednosti (izmerjene, modelirane).

- *Izpostavljenost hrupu zaradi prometa [HR01]:*
 - Št. prebivalcev izpostavljenih vrednostim hrupa nad mejnimi vrednostmi.
- *Posredni kazalci:*
 - št. konfliktnih območij (stiki območij namenjenih poselitvi in območij namenjenih industrijski proizvodnji in izkoriščanju mineralnih surovin),
 - trend PLDP in delež tovornih vozil in motornih koles na glavnih in regionalnih cestah in njihova dolžina,
 - občine v regiji, ki imajo PNRP razvrščene v stopnje varstva pred hrupom v skladu z Uredbo
 - št. in dolžina cest in železniških prog,
 - št. zavezancev za obratovalni monitoring,
 - št. območij namenjeni industrijski in kmetijski proizvodnji ter delež zasedenosti ter
 - št. območij za pridobivanja mineralnih surovin.

Pitna voda:

- *Dostop do pitne vode [ZD05]:*
 - delež prebivalcev z javno oskrbo s pitno vodo.
- *Kakovost pitne vode [VD08]:*
 - delež neskladnih vzorcev.
- *Hidrični izbruhi (epidemije) [ZD04]:*
 - št. hidričnih izbruhov na leto.
- *Posredni kazalniki:*
 - površina pozidanih VVO in načrtovanih VVO (povezava z okoljskim vidikom Vode),
 - št. vodnih zajetij na in izven območja VVO,
 - št. lastnih vodnih zajetij ter
 - voda dobavljena gospodinjstvom in dejavnostim.
- Kemikalije v telesu:
 - Vnos kovin v človeško telo s hrano
 - Obstoja organska onesnaževala
 - Vsebnost svinca v krvi otrok na območju Zgornje Mežiške doline
 - Izpostavljenost odraslih svincu in ocena tveganja za zdravje

Odpadki:

- *Ravnanje z odpadki [OD07]:*
 - količina nastalih odpadkov.
- *Komunalni odpadki [OD01]:*
 - količina nastalih komunalnih odpadkov.
- Ločeno zbrani komunalni odpadki.
- Stopnja recikliranja odpadkov – brez mineralnih odpadkov.
- Stopnja odlaganja odpadkov.
- *Posredni kazalci:*
 - št. zbirnih centrov za ločeno zbiranje odpadkov,
 - št. centrov za ravnanje z odpadki ter
 - št. nelegalnih odlagališč.

Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja):

- *Električne poljske jakosti (E) in gostote magnetnega pretoka na občutljivih območjih:*
 - obremenitev okolja glede na mejne vrednosti (MOP, 2010).
- *Ionizirajoče sevanje:*
 - Območja s povišano prisotnostjo radona določena v Uredbi o nacionalnem radonskem programu (Uradni list RS, št. 18/18, 86/18 in 152/20)

- Letna efektivna doza (mSv) za splošno prebivalstvo na občutljivih območjih (npr. v bližini jedrskih objektov, bolnišnic z radiološko dejavnostjo, industrijskih virov).
- Število in razporeditev virov ionizirajočega sevanja (po kategorijah vira):
 - medicinski viri (CT, RTG, jedrska medicina),
 - industrijski viri (npr. radiografski nadzor, merilne naprave),
 - jedrski objekti (NEK, skladišča RAO).
- Obremenitev okolja zaradi večjih virov (npr. NEK):
 - koncentracija radionuklidov v okolici objekta (zrak, voda, tla),
 - radioaktivna obremenjenost biote (npr. ribe, mleko, rastline).
- *Posredni kazalnik:*
 - površina poselitvenih območij znotraj varovalnih pasov elektromagnetnih virov 110 kV in več,
 - št. in dolžina virov EMS (daljnovodov, transformatorskih postaj, razdelilne postaje) ter njihova napetost ter
 - št. oddajnikov in baznih postaj,
 - površina naselij znotraj nadzorovanih območij zaradi ionizirajočega sevanja (npr. v pasovih okoli jedrskih objektov ali industrijskih virov),
 - površina območij opredeljenih kot območja s potencialno povečano radonsko tveganostjo (na podlagi geološke sestave, URSJV klasifikacije ipd.).

Svetlobno onesnaževanje:

- Letna poraba elektrike svetilk, vgrajenih v razsvetljavo državnih cest, izračunana na prebivalca.
- Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v tej občini.
- Posredni kazalnik: dolžina novih osvetljenih cest.

Onesnaženost tal:

- potencialno onesnažena območja,
- območja starih okoljskih bremen.

Omejevanje neenakosti v zdravju:

- *Posredni kazalniki:*
 - razvitost občin znotraj regije,
 - stopnja delovne aktivnosti v občinah znotraj regije,
 - osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj) v občinah znotraj regije ter
 - št. in površina območij z dejavnostmi, ki lahko povzročijo pomembnejše negativne vplive na okolje, po občinah v regiji (npr. prednostnih območij za gospodarstvo, območij za izkoriščanje mineralnih surovin, okoljske infrastrukture, prometne infrastrukture, energetske infrastrukture ipd.)
 - Število vrtcev, šol in domov za starejše, ki so locirani v območjih povečane okoljske obremenitve
 - Delež gospodinjstev z nizkim socialno-ekonomskim statusom na območjih s slabšo okoljsko kakovostjo (npr. degradirana območja, industrijska cona).

Zelene površine:

- delež javno dostopnih površin namenjenih za šport in rekreacijo ter igro otrok ter
- št. javno dostopnih zelenih območij 18 s površino najmanj 0,5 ha v oddaljenosti 300 m od doma, najmanj 20 ha v oddaljenosti 2 km od doma, najmanj 100 ha v oddaljenosti 5 km od doma, najmanj 500 ha v oddaljenosti 10 km od doma.

Podnebne spremembe:

- *Število umrlih v obdobju vročinskih valov [ZD20]*

Okoljski vidik: Naravne nesreče¹³

Okoljski cilji	<u>Splošni okoljski cilji</u> • Preprečitev naravnih nesreč ter omejitev njihovih posledic (ZVNDN). <u>Podrobnejše tematike in okoljski cilji:</u> • zmanjševanje ali preprečevanje ogroženosti pred škodljivim delovanjem voda (poplave, površinska, globinska in bočna erozijo celinskih voda, erozija morja, zemeljski in hribinski plazovi, snežni plazovi, led na celinskih vodah) (ZV-1), • varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom v naravnem okolju (ZVpoz) ter • preprečitev drugih naravnih nesreč in omejitev njihovih posledic (potres, suša, žled) (ZVNDN).
Kazalci	• Ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč: ○ Št. občin z zelo veliko ogroženostjo (5. razred) in št. prebivalcev, ki živi teh občinah (poplave, potres, požar, žled, suša). ○ št. ogroženih prebivalcev na območjih pomembnega vpliva poplav, zemeljskih in snežnih plazov in erozije.

Okoljski vidik: Druge nesreče¹⁴

Okoljski cilji	<u>Splošni okoljski cilji:</u> • Zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč (ZVNDN). • Podrobnejše tematike in okoljski cilji: ○ preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje (SEVESO III direktiva) ter ○ zmanjšanje števila drugih nesreč (ZVNDN).
Kazalci	<u>Ogroženost zaradi okoljskih nesreč:</u> • število in razporeditev posegov v okolje, ki lahko povzročijo pomembnejše okoljske nesreče (industrijske cone, pomembnejše cestne in železniške povezave, objekti za ravnanje z odpadki in IED naprave, ki niso obrati manjšega ali večjega tveganja za okolje (SEVESO obrati)) • št. občin z zelo veliko ogroženostjo (5. razred) in št. prebivalcev, ki živi teh občinah (nesreča z nevarnimi snovmi, jedrska oz. radiološka nesreča, nesreča na morju). <u>Ogroženost zaradi velikih nesreč:</u> • število in razporeditev obratov z manjšim ali večjim tveganjem za okolje (SEVESO obrati) • Površina naselij, območij dejavnosti in infrastrukture znotraj varnostnih pasov SEVESO obratov.

¹³ Naravne nesreče so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile. Za naravno nesrečo se štejejo tudi neugodne vremenske razmere po predpisih o kmetijstvu in odpravi posledic naravnih nesreč, ki jih povzročijo žled, pozeba, suša, neurje, toča ali živalske in rastlinske bolezni ter rastlinski škodljivci (*Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami* (ZVNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22)).

¹⁴ Druge nesreče so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezov, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja (*Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami* (ZVNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22)).

Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam

Okoljski cilji

Prilagajanje na podnebne spremembe:

- dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (ReNPVO).

Kazalci

- Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb [PP01].
- Ranljivost na podnebne spremembe (MKO, 2014 ali strokovne podlage za regije).

Področje varstva okolja: Zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja

Okoljski vidik: Kulturna dediščina

Okoljski cilji

Nepremična kulturna dediščina (Presoja vplivov na kulturno dediščino, Priročnik):

- Celostno ohranjanje dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo ter njeno vključevanje v sodobno življenje.
 - Prepoznavanje dediščinskih potencialov za gospodarski, družbeni in trajnostni razvoj ter kontinuirano vključevanje kulturne dediščine v razvojne projekte na regionalni ravni
 - Omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsem
 - Povečanje splošnega družbenega pomena, ki ga ima dediščina za skupnost in posameznike zaradi svojega kulturnega, vzgojnega, razvojnega, verskega, simbolnega in identifikacijskega potenciala
 - Zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z vključevanjem kulturne dediščine v urejanje, prenovo in oživljanje mest in drugih naselij ter krajine
 - Zagotavljanje varstva kulturne dediščine z ustreznim varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami
 - Smotrna raba prostora za urbanizacijo in nadzor nad širjenjem urbanih območij
 - Krepitev kakovostne regionalne prostorske prepoznavnosti
 - Spodbujanje uporabe objektov dediščine novim uporabam
 - Izkoriščanje možnosti varstva kulturne dediščine kot dejavnika trajnostnega gospodarskega razvoja
 - Spodbujanje ohranjanja in obogatitve dediščine namesto novih gradenj
- Povečanje energetske učinkovitosti stavb kulturne dediščine oziroma vzpostavitev energetskih skupnosti.
- Arheološke ostaline:
- Prepoznavanje arheološke dediščine in ostalin, izvajanje varstvenih ukrepov ter celostno ohranjanje arheološke dediščine in ostalin (MEKVAD).

Kazalci

- Stopnja celostnega ohranjanja kulturne dediščine
- Stopnja vključenosti kulturne dediščine v razvoj regije in krepitev družbenega pomena kulturne dediščine v regiji
- Stopnja in način vključenosti celostnega ohranjanja kulturne dediščine v cilje in koncept prostorskega razvoja regije
- Stopnja povečanja prepoznavnosti in pomena kulturne dediščine v regiji
- Stopnja izboljšanja funkcionalnosti enot kulturne dediščine
- Stopnja in način optimizacije rabe zemljišč, stavb in javne gospodarske infrastrukture
- Obseg in značilnosti prostorskih ureditev, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti dediščine
- Število in obseg večjih razvojnih projektov v regiji, ki vplivajo na celostno ohranjanje kulturne dediščine
- Zagotovitev pogojev za nadaljnji obstoj nesnovne kulturne dediščine in podobno.

Okoljski vidik: Krajina

Okoljski cilji

- Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (ReNPVO, MEKK).
- Ohranjeno stanje izjemnih krajin, območij nacionalne prepoznavnosti ter prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajin (MEKK).

Kazalci

- Št. izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni z ohranjenim stanjem.
- Št. krajinskih podenot z ohranjenim stanjem.
- Dejanska raba na območjih izjemnih krajin in krajinskih območjih s prepoznavnimi značilnostmi.

3.3.3 KORAK 3: IZDELAVA OKOLJSKEGA POROČILA

Namen	V OP se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe plana na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Po vključitvi rezultatov vrednotenja (omilitveni ukrepi in priporočila) v plan je njegova izvedba z vidika vpliva na okoljske cilje sprejemljiva.
Cilj	OP vsebuje informacije, potrebne za CPVO, pri njegovi izdelavi pa se uporabijo obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upoštevajo vsebina in natančnost plana. Iz OP mora biti razvidno tudi, kako je pripravljavec pri izdelavi plana upošteval okoljska izhodišča in kakšen je predviden način spremljanja vplivov plana na okolje pri njegovem izvajanju.
Način izvedbe	Osnutek OP se izdela v skladu z <i>Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)</i> in na podlagi osnutka RPP, ob upoštevanju vsebine in natančnosti plana, na strokovnih podlagah, ki jih zagotovijo tudi nosilci urejanja prostora za svoje področje pristojnosti, ter ob upoštevanju predhodnih korakov za izdelavo OP. Na osnutek OP se pridobi mnenje o OP – ali je OP ustrezno ali OP ne omogoča presoje vplivov izvedbe plana na okolje in ga je zato treba dopolniti z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami. Po ugotovitvi ustreznosti OP se ta javno objavi skupaj z osnutkom RRP za najmanj 60 dni in v tem času tudi predstavi na javnem posvetu. Na podlagi pridobljenih predlogov in pripomb javnosti ter mnenj nosilcev urejanja prostora se izdela predlog OP. OP mora obravnavati vse okoljske vidike ter pri tem upoštevati varovana, varstvena in degradirana območja, ki so pomembna pri načrtovanju prostorskih ureditev in vrednotenju vplivov na okolje. V okviru OP je za tematike z opredeljenimi potencialnimi pomembnimi vplivi pripravljena analiza stanja okolja in pregled pravnih režimov na varovanih območjih. OP naj pri opisih stanja prostora ostane osredotočeno na konkretno območje obravnave ter njegove specifične in probleme. Poseben poudarek je treba nameniti robnim območjem ter njihovemu ustreznemu prostorskemu načrtovanju in presoji vplivov. Podvajanje opisov in podatkov ni potrebno in ni zaželeno; če je zaradi razumevanja vsebine neizogibno, naj se v besedilu navede sklic na poglavje ali stran, kjer je vsebina podrobneje obravnavana. Opisi vplivov naj vključujejo opis obsega spremembe in njenega pomena ter zajamejo tudi pozitivne vplive. Ugotovljeni pomembni vplivi so natančneje opredeljeni tako, da jim je določena vrsta oz. značaj vpliva (neposredni vpliv, daljinski vpliv, kumulativni vpliv, sinergijski vpliv, čezmejni vpliv, trajanje vpliva). Neposredni, daljinski in kumulativni vplivi so ocenjeni na podlagi posledic plana na okoljske vidike z uporabo meril vrednotenja. Pri obravnavi kumulativnih vplivov vsebin načrtovanih z RPP je treba upoštevati že načrtovane vsebine in prostorske ureditve načrtovane z veljavnimi OPN in DPN na območju razvojne regije. Pri vrednotenju vplivov je ocenjen obseg sprememb po posameznih kazalcih stanja okolja in njihovi pomembnosti, stopnji upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti, vključno z živalskimi in rastlinskimi vrstami, varstvo KD, zagotavljanje varnosti prebivalstva in njihovega zdravja. Sinergijski vpliv se ocenjuje na podlagi skupnih posledic neposrednih, daljinskih in kumulativnih vplivov plana. Vrednotenje pomembnih vplivov plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev plana je opredeljeno z velikostnimi razredi, ki imajo oznake od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti. Za ocene posledic izvedbe plana, ki se uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi plana sprejemljivi. Za ocene katerikoli posledice izvedbe plana, ki se uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe predvidenih posegov na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. V kolikor so ugotovljeni bistveni (ocena D) ali uničujoči (ocena E) vplivi plana ali s planom načrtovanega posega v okolje, je treba preveriti, ali se jih lahko z ustreznimi omilitvenimi ukrepi (OU) prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe plana za okolje sprejemljivi (ocena C). Predlagani omilitveni ukrepi za preprečitev bistvenih ali uničujočih vplivov izvedbe plana morajo biti ustrezno utemeljeni. V OP se presoja prostorske ureditve predvidene v RPP na strateškem nivoju. Prostorske ureditve, ki so presojane na tem nivoju, morajo biti obravnavane na način, da zaključki presoje na strateškem nivoju vzdržijo tudi vse nadaljnje podrobnejše presoje. V primeru, da obstoječi podatki (strokovne podlage) tovrstne presoje ne omogočajo, jih je treba zagotoviti. V nasprotnem primeru prostorska

ureditev ne more biti umeščena v RPP. OP lahko poda usmeritve za izdelavo potrebnih strokovnih podlag za uvrstitev prostorske ureditve v naslednje spremembe in dopolnitve RPP. OP lahko poda tudi usmeritve (v obliki omilitvenih ukrepov ali priporočil) za zagotovitev dodatnih strokovnih podlag za potrebe celovite presoje na nižjih nivojih načrtovanja za ustrezno detajlno prostorsko umeščanje in način izvedbe prostorskih ureditev.

Iz OP naj bo razvidna logična povezava med ugotovljenimi neželenimi vplivi, okoljskimi cilji plana in predvidenimi omilitvenimi ukrepi. V zaključnem poglavju okoljskega poročila naj bo jasno navedeno, v čem je proces okoljske presoje prispeval k izboljšanju vsebine RPP ter ali in kako je vplival na njegove cilje, usmeritve in prostorske rešitve.

Zakonska podlaga:

- 77.–87. člen ZVO-2,
- 78. člen ZUreP-3 ter
- 6. člen in Priloga 1 Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2).

Osnova za izvedbo koraka:

- osnutek RPP.

Rezultat koraka:

- OP.

Deležniki:

- Ministrstva in druge organizacije, ki so glede na vsebino plana pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, narave, podnebnih sprememb, za varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajine, za varstvo zdravja ljudi ali varstvo KD.
- Stranski udeleženci, ki sodelujejo v CPVO.
- Nevladne organizacije, drugi zainteresirani deležniki in strokovna javnost dejavna na področju varstva okolja, narave ali za varstvo ali rabo naravnih dobrin, podnebnih sprememb, varstvo KD ali krajine ali varstvo zdravja ljudi
- Splošna javnost.

Faza postopka priprave RPP:

- osnutek RPP.

Časovni okvir:

- *Okoljsko poročilo:*
 - 60 dni po prejemu osnutka RPP in vseh strokovnih podlag.
- *Mnenje o okoljskem poročilu (80. člen ZVO-2):*
 - 30 dni od prejema vloge.
- *Javna razgrnitev (78. člen ZUreP-3):* 60 dni.

Okvir izvedbe

PRIMER POTENCIALNIH VPLIVOV IN VARSTVENIH REŽIMOV ZA IZBRANE OKOLJSKE VIDIKE

Preglednica 4: Primer potencialnih vplivov in varstvenih režimov za izbrane okoljske vidike

<u>Področje varstva okolja: Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala</u>	
<u>Okoljski vidik: Tla, kmetijska zemljišča, gozd in ribe</u>	
Potencialni pomembni negativni vplivi	- Povečana površina zbitih in/ali onesnaženih tal, izguba kmetijskih zemljišč in/ali gozda, prekinjen dostop do kmetijskih zemljišč in/ali gozda in s tem zmanjšanje samooskrbnosti s hrano in gozdnimi dobrinami zaradi obstoječe in/ali predvidene pozidave oz. stavbnih zemljišč ipd. - Erozija tal - Pozidava nepozidanih stavbnih zemljišč (Ne)izkoriščenost funkcionalno razvrednotenih območij, razvrednotenih urbanih območij, funkcionalno degradiranih območij. - Degradirana območja zaradi onesnaženosti tal, povečana onesnaženost tal glede na Raziskave onesnaženosti tal Slovenije ter potencialna onesnažena območja na podlagi podatkov o potencialno onesnaženih območjih (Atlas okolja), ravnanje z zemeljskimi izkopi. - Vplivi na ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti zaradi posegov v varstvene revirje in posegov v vodna in priobalna zemljišča (navezava z vplivi na stanje površinskih voda) ter posegov na drstišča in v času drsti.
Varovana, varstvena, zavarovana in degradirana območja	<u>Tla:</u> - erozijska in plazljiva območja (zbirka podatkov o ogroženih območjih določenih na podlagi ZV-1) ter - degradirana območja zaradi onesnaženosti tal skladno z 59. členom ZVO-2 (Odlok o določitvi degradiranega okolja in programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja na območju Mestne občine Celje, Uradni list RS, št. 45/25, Odlok o določitvi degradiranega okolja in programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja na območju vrtcev, šol in javnih igrišč v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd, UL RS št. 4/25, Odlok o določitvi degradiranega okolja in programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja na območju Stare Cinkarne v Mestni občini Celje, Uradni list RS, št. 35/24), Odlok o določitvi otroškega igrišča Vrtca Zarja, Enote Čira čara, Škapinova ulica 6a, Mestna občina Celje, za degradirano okolje in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti tal na tem območju, Uradni list RS, št. 16/25). , <u>Kmetijska zemljišča:</u> - strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane (<i>Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo</i> (Uradni list RS, št. 71/16)) ter

- trajno varovana kmetijska zemljišča (strokovne podlage v prostorskih aktih lokalnih skupnosti

Gozd:

- varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim pomenom (*Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)*).

Ribe:

- varstveni revirji in drstišča (*Zakon o sladkovodnem ribištvu (ZSRib), Uradni list RS, št. 61/06 in 56/25*).
-

Okoljski vidik: Površinske in podzemne vode ter morje

Potencialni pomembni negativni vplivi

Površinske vode¹⁵:

- onesnaževanje površinskih voda in s tem vpliv na ekološko in/ali kemijsko stanje voda zaradi obstoječih in/ali predvidenih razpršenih emisij iz kmetijstva, točkovnih izpustov komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode, incidentnih onesnaženj in onesnaženj ob večjih nesrečah, atmosferske depozicije ipd.,
- hidromorfološke obremenitve površinskih voda in s tem vpliv na ekološko stanje voda zaradi obstoječih in/ali predvidenih regulacij in drugih ureditev strug, izvedbe izpustov iz kanalizacije, prečnih objektov, razbremenilnikov, namakalnih in osuševalnih sistemov, odvzema naplavin ipd. ter
- biološke obremenitve površinskih voda in s tem vpliv na ekološko stanje voda zaradi obstoječega in/ali predvidenega ribolova, prevelikega izlova, gojenja rib, vnosa tujerodnih vrst ipd.

Podzemne vode:

- onesnaževanje podzemnih voda in s tem vpliv na kemijsko stanje voda zaradi razpršenih obstoječih in/ali predvidenih emisij iz kmetijstva, točkovnih izpustov komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode, incidentnih onesnaženj in onesnaženj ob večjih nesrečah ipd. ter
- povečani odvzemi vode in s tem vpliv na količinsko stanje voda zaradi obstoječe in/ali predvidene rabe voda ipd.

Onesnaževanje vodnih virov:

- Vpliv na vodovarstvena območja in vodne vire zaradi obstoječih in/ali predvidenih razpršenih emisij iz kmetijstva, točkovnih izpustov komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode, incidentnih onesnaženj in onesnaženj ob večjih nesrečah, atmosferske depozicije ipd.

Morsko okolje:

- Prostorske rešitve in ureditve, ki lahko vplivajo na stanje deskriptorjev morskega okolja:
 - biotska raznovrstnost (D1),
 - tujerodne vrste (D2),
 - ribji stalež (D3),
 - elementi prehranjevalnih spleto (D4),
 - onesnaženje s hranili (D5),
 - neoporečnost morskega dna (D6),
 - hidrografski pogoji (D7),
 - zmanjšanje onesnaženja morskega okolja z onesnaževali (D8),

¹⁵ Potencialno pomembni vplivi na vode so delno povzeti iz *OP za NUV III*.

- onesnaževala v ribah in drugi morski hrani (D9)
- morski odpadki (D10) ter
- podvodni hrup (D11).

Kopalne vode:

- Onesnaženje celinskih kopalnih voda ali kopalnih voda obalnega morja kot posledice izvajanja dejavnosti ali posegov kot so razpršene emisije iz kmetijstva, točkovni izpusti komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode, incidentnih onesnaženj in onesnaženj ob večjih nesrečah, atmosferske depozicije, vodnega prometa ipd. na območju kopalnih vodah in/ali njihovih vplivnih ter prispevnih območjih.

Škodljivo delovanje vode:

- Povečanje ogroženosti zaradi poseganja na poplavna, plazljiva, plazovita in erozijska območja.
- Povečanje ogroženosti zaradi zmanjšanja razlivnih površin ali zmanjševanje ogroženosti zaradi opredelitve razlivnih površin in celovitih protipoplavnih ukrepov.

Okoljski vidik: Površinske in podzemne vode ter morje

Varovana, varstvena,
zavarovana in degradirana
območja

- ¹⁶Vodna telesa površinskih voda (VTPV) iz Pravilnika o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18)
- Vodna telesa podzemnih voda (VTPodV) iz Pravilnika o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Uradni list RS, št. 63/05 in 8/18)
- Vodna in priobalna zemljišča skladno z 11.–14. členom ZV-1
- Vodna dovoljenja in koncesije ter evidentirana posebna raba vode skladno s 108 in 119. členom ZV-1
- Referenčni odseki iz *Uredbe o NUV*
- Območja s posebnimi zahtevami¹⁷:
 - Vodovarstvena območja določena so na podlagi predpisa Vlade RS ali na podlagi občinskih odlokov.
 - Občutljiva območja zaradi eutrofikacije in občutljiva območja zaradi kopalnih voda s prispevnimi površinami iz Pravilnika o občutljivih območjih (Uradni list RS, št. 98/15 in 44/22 – ZVO-2)

¹⁶ Večina območij za okoljski vidik vode so v obliki prostorskih podatkov na voljo na eVode (DRSV,).

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>

¹⁷ Območja s posebnimi zahtevami so območja, ki jih je potrebno še posebej varovati pred različnimi obremenitvami vodnega okolja. Na teh območjih so z namenom njihovega varovanja vzpostavljeni posebni režimi in/ali dodatni strožji kriteriji v primerjavi s kriteriji dobrega kemijskega in ekološkega stanja voda. Med območja s posebnimi zahtevami se uvrščajo tudi Območja, ki imajo s predpisi na področju ohranjanja narave poseben status, za katera sta pomembna vodni režim in kakovost voda, ki so navedena pod okoljskim vidikom: Narava in Ogrožena območja, ki so navedena pod okoljskim vidikom: Naravne nesreče.

- Kopalne vode z vplivnimi in prispevnimi območji iz Uredbe o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08, 44/22 – ZVO-2 in 42/25)
- Območja varstvenih voda v skladu s predpisi, ki urejajo ribištvo skladno z ZSRib ter
- Območja za gojenje morskih organizmov skladno s Pravilnikom o določitvi območij za gojenje morskih organizmov (Uradni list RS, št. 38/15)
- Območja salmonidnih in ciprinidnih voda skladno z Uredbo o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/02, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2)
- Ranljiva območja zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov skladno z Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)
- Poplavna območja (Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)).
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (DRSV, 2022).
- Erozijska, plazljiva in plazovita območja določena na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (DRSV, 2022).

Okoljski vidik: Narava

Potencialni
pomembni
negativni
vplivi

- Vpliv na stanje biodiverzitete (manjšanje populacij vrst, površin habitatov vrst in površin habitatnih tipov, povečanje fragmentacije populacij) in stanje lastnosti varovanih na območjih z naravovarstvenim statusom zaradi obstoječe in/ali predvidene linijske infrastrukture, pozidave, intenzifikacije kmetijske proizvodnje, povečanja onesnaženosti površinskih voda, posegov v vodna in priobalna zemljišča, gradnje, umeščanja objektov OVE in spodbujanja razvoja drugih gospodarskih ali razvojnih dejavnosti.

Varovana, varstvena,
zavarovana in
degradirana območja

- Območja Natura 2000 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)).
- Zavarovana območja (zakoni in uredbe o naravnih parkih).
- Naravne vrednote skladno s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23).
- Ekološko pomembna območja (Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18)).
- Biokoridorji (Zakon o divjadi in lovstvu (ZDLov-1) Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22 in 28/25)

Področje varstva okolja: Prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna

Okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb

Potencialni pomembni negativni vplivi Varovana, varstvena, zavarovan a in degradira na območja	- Oviran prehod v nizkoogljično družbo zaradi obstoječih in/ali predvidenih posegov in prostorskih ureditev, ki predstavljajo nove vire TGP, in/ali ovirajo umeščanje OVE v prostor in/ali zmanjšujejo ponore toplogrednih plinov ipd. - Neučinkovito ravnanje z viri zaradi obstoječe in/ali predvidene porabe energije in fosilnih goriv, ki je posledica prometa, ogrevanja, hlajenja ipd.
/	
<u>Področje varstva okolja:</u> <i>Varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji</i>	
<u>Okoljski vidik:</u> <i>Zdravje ljudi</i>	
Potencialni pomembni negativni vplivi	<u>Zrak:</u> poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne onesnaženosti zraka kot posledice prometa, industrije, ogrevanja ipd.
	<u>Hrup:</u> poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja s hrupom kot posledice prometa, industrije ipd.
	<u>Pitna voda:</u> poslabšanje zdravja ljudi zaradi izpostavljenosti prebivalcev obstoječi in/ali povečani prekomerni onesnaženosti pitne vode, zaradi zmanjšanja razpoložljivosti pitne vode kot posledici povečane porabe vode, premajhne zmožnosti infrastrukture za oskrbo s pitno vodo, zmanjšanega količinskega stanja vodnih virov, in/ali poslabšanja kakovosti pitne vode.
	<u>Odpadki:</u> poslabšanje zdravja ljudi zaradi izpostavljenosti prebivalcev kot posledica neurejenih razmer na področju ravnanja z odpadki (razširjanje bolezni, požari,...)
	<u>EMS:</u> poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja z EMS kot posledico umeščanja virov EMS ter umeščanja daljnovodov, baznih postaj ipd. Velja tudi za načrtovanje poselitvenih območij blizu obstoječih virov sevanj.
	<u>Ionizirajoča sevanja:</u> poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja z ionizirajočim sevanjem kot posledice naravne koncentracije radona v stavbah in/ali umeščanja virov ionizirajočega tveganja in jedrskih objektov ipd. Velja tudi za načrtovanje poselitvenih območij blizu obstoječih virov sevanj.
	<u>Svetlobno onesnaževanje:</u>

- poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja ipd.

Onesnaževanje tal:

- poslabšanje zdravja ljudi zaradi izpostavljenosti prebivalcev obstoječi in/ali povečani prekomerni onesnaženosti tal kot posledica poselitve ali izvajanja dejavnosti na takšnih tleh (npr. zaradi neposrednega vnosa onesnaževal (z rokami, s prahom) ali vnosa hrane pridelane na onesnaženih zemljiščih).

Omejevanje neenakosti v zdravju:

- vplivi na splošne kazalnike zdravja in kakovost življenja povezani z družbeno ekonomskim položajem prebivalcev (večja ranljivost na spremembe okoljskih dejavnikov zdravja, manjša sposobnost prilagajanja in odziva na okoljske vplive) ter z večjo ranljivostjo določenih skupin prebivalstva.
- drugo: vplivi na zdravje ljudi zaradi dejavnikov, ki so podrobneje obravnavani v drugih poglavjih (škodljivo delovanje voda, nesreče, prilagajanje na podnebne spremembe,...)
- Vpliv na širjenje prenašalcev nalezljivih bolezni (npr. komarjev, glodavcev, muh, ...)

- Stopnje onesnaženosti zraka skladno z Odredbo o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka, Uradni list RS, št. 38/17, 3/20, 152/20, 203/21, 44/22 – ZVO-2 in 30/23
- Stopnje varstva pred hrupom skladno z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2
- Stopnje dovoljene obremenjenosti okolja zaradi sevanj skladno z *Zakonom o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV-1)* (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-10).
- Stopnje varstva pred elektromagnetnim sevanjem *Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju* (Uradni list RS, št. 70/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2)
- Varovalni pasovi in varnostne stopnje elektroenergetskih omrežij skladno s 112 členom Energetskega zakona (EZ-2) (Uradni list RS, št. 38/24 in 47/25 – ZOEE-A) in Pravilnikom o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10, 17/14 – EZ-1 in 38/24 – EZ-2).

Dostopnost do zelenih površin:

- Vplivi na zdravje ljudi zaradi zmanjševanje dostopnosti javno dostopnih zelenih površin zaradi neustreznega planiranja drugih območij. Pomanjkljive usmeritve za podrobnejše načrtovanje za ohranjanje (in izboljševanje) dostopnosti zelenih površin.

Omejevanje posledic podnebnih sprememb in varstvo pred UV sevanji:

- Vplivi na zdravje ljudi zaradi neupoštevanja ranljivosti ljudi na pričakovane posledice podnebnih sprememb. Pomanjkljive usmeritve za podrobnejše načrtovanje varstva pred UV sevanju (ustrezno senčenje javnih mest) in za zmanjšanje ranljivosti na podnebne spremembe, povezane z zdravjem ljudi.

Okoljski vidik: *Naravne nesreče*

Potencialni pomembni negativni vplivi	- Povečanje ogroženosti ljudi in njihovega premoženja zaradi obstoječe in/ali povečevane poplavne nevarnosti kot posledici posegov v poplavna območja. - Povečanje ogroženosti ljudi in njihovega premoženja zaradi obstoječe in/ali povečevane nevarnosti pojava erozije in/ali plazov kot posledici posegov v erozijska, plazljiva in plazovita območja. - Pomembno povečanje ogroženosti ljudi in njihovega premoženja zaradi drugih naravnih nesreč.
Varovana, varstvena, zavarovana in degradirana območja	- Poplavna območja (Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)). - Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (DRSV, 2022). - Erozijska, plazljiva in plazovita območja določena na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (DRSV, 2022). - Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (ARSO) - Karta požarne ogroženosti gozdov (ZGS)
<u>Okoljski vidik: Druge nesreče</u>	
Potencialni pomembni negativni vplivi	- Povečanje ogroženosti ljudi in njihovega premoženja zaradi obstoječe in/ali povečevane nevarnosti pojava nesreče zaradi SEVESO obratov. - Povečanje ogroženosti ljudi in njihovega premoženja zaradi obstoječe in/ali povečevane nevarnosti pojava nesreče zaradi prevoza nevarnih snovi, obratov z nevarnimi snovmi.
Varovana, varstvena, zavarovana in degradirana območja	Varnostni pasovi SEVESO obratov določeni na podlagi <i>Uredbe o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo</i> (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2). Podatki o varnostnih pasovih določenih skladno z uredbo niso nujno zagotovljeni in niso javno dostopni.
<u>Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam</u>	
Potencialni pomembni negativni vplivi	- Zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb ter občutljivost in ranljivost nanje s povečano odpornostjo in prilagoditveno sposobnostjo družbe. Podnebne spremembe in njihove posledice, ki jih je treba upoštevati so vsaj: - vročinski valovi (vključno z vplivom na zdravje ljudi, živali in rastlin, škodo na pridelkih in gozdnimi požari) - suše (vključno z manjšo razpoložljivostjo in kakovostjo vode ter povečanim povpraševanjem po vodi) - obvladovanje poplav in ekstremni padavinski dogodki, - nevihte in močan veter (vključno s škodo na infrastrukturi, zgradbah, pridelkih in gozdovih), - zemeljski plazovi in erozija,

Varovana, varstvena, zavarovana in degradirana območja	○ dvig morske gladine, ekstremne nevihte, obalna erozija, in vdor slane vode ○ hladni valovi, škoda zaradi zmrzali. • Podnebne spremembe – tveganja zaradi povečevanja pogostosti in intenzivnosti vremensko pogojenih ujm se povečujejo (poplave, erozija, plazovi, požari, žled, suše, vročinski valovi, pozebe, neurja, itd.). • Umeščanje posegov in prostorskih ureditev, ki zmanjšujejo oz. povečujejo ranljivost na posledice podnebnih sprememb. • Odpornost posegov oz. prostorskih ureditev na posledice podnebnih sprememb.
	• Poplavna območja (<i>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)</i>). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (DRSV, 2022). • Erozijska, plazljiva in plazovita območja določena na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (DRSV, 2022).

Področje varstva okolja: Zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja

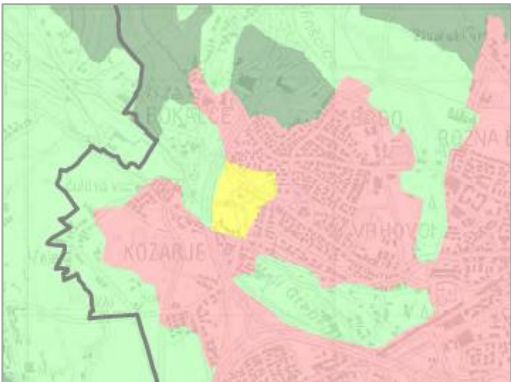
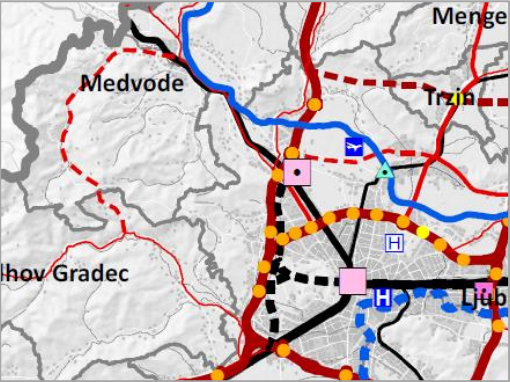
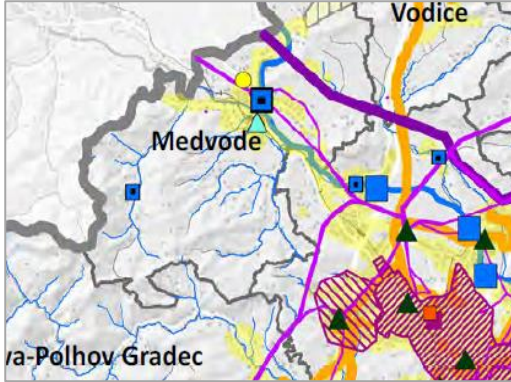
Okoljski vidik: Kulturna dediščina

Potencialni pomembni negativni vplivi	• Vplivi predlaganih rešitev regionalnega prostorskega plana na strateške usmeritve celostnega ohranjanja kulturne dediščine, • Vplivi predlaganih rešitev regionalnega prostorskega plana na varstvene režime kulturne dediščine • in njihovih vplivnih območij: spreminjanje materije, videza objektov, zakrivanje vedut, podrejanje dominant, rušitev prostorskih razmerij ali zgodovinske umeščenosti v prostor, prenehanje uporabe enot nepremične KD – vplivi, ki jih povzroča nevzdrževanje in predvsem neprimerni posegi v enote KD ter v njihove varovane vrednote, v primeru arheološke dediščine pa tudi posegi v zemeljske plasti na območja kjer arheološke ostaline v preteklosti še niso bile poškodovane. • Vpliv predlaganih rešitev v regionalnem prostorskem planu na kulturno dediščino (ali podpirajo rešitve v RPP celostno ohranjanje kulturne dediščine in upoštevajo varstvene režime iz aktov o razglasitvi in prostorskih aktov ter dediščino vključujejo v sodobno življenje). • Vplivi na spoznavanje in doživljanje kulturne dediščine kot posledica načrtovanja vsebin, ki omogočajo njeno doživljanje, posledično tudi izobraževanje in ozaveščanje o nje. • Pri presojanju vplivov na kulturno dediščino je pomembno, da ne gre le za prisotnost kulturne dediščine, temveč upoštevanje statusa, zvrsti, varstvenega režima ter ogroženosti, ki jo je moč opredeliti kot kombinacijo stanja in rabe območij in objektov kulturne dediščine. • Osnovno izhodišče vrednotenja je, da vsako poseganje plana v območje ali objekt še ne pomeni tudi negativnega vpliva na kulturno dediščino, temveč je vpliv oz. stopnja vpliva odvisna od značilnosti posega in značilnosti območja oz. objekta kulturne dediščine, torej od statusa, zvrsti in ogroženosti območij in objektov. • V primeru večjih posegov, ki bi morebiti pomenili poslabšanje stanja dominantne ali drugače izpostavljene lege posameznih kulturnih spomenikov ali dediščine v prostoru, se vplivno območje lahko tudi poveča. To pomeni, da je v takih primerih potrebno v študijah presoje vplivov na okolje upoštevati kulturno dediščino tudi izven območja posega, saj je treba ovrednotiti tudi daljinski, sinergijski, kumulativni in dolgoročni vpliv.
---------------------------------------	---

	- Vplivi koncepta regionalnega prostorskega plana na varstvo arheoloških ostalin po ZVKD-1 (registrirana arheološka najdišča in površine, ki še niso bile ovrednotene z vidika varstva arheoloških ostalin). Vplive koncepta regionalnega prostorskega plana na varstvo arheoloških ostalin se ugotavlja na podlagi podatkov iz registra nepremične kulturne dediščine in predhodnih arheoloških raziskav iz obstoječe baze predhodnih arheoloških raziskav (https://geohub.gov.si/ghapp/giskd/, sloj eArheologija), ki bodo glede na razpoložljivost kapacitet dopolnjevani. - Pri presoji vplivov na kulturno dediščino in arheološke ostaline naj se upošteva dokument Presoja vplivov na kulturno dediščino, dostopen na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/PROSTOR/presoja_KD_prirocnik.pdf
Varovana, varstvena, zavarovana in degradirana območja	Pri pripravi regionalnih prostorskih planov je potrebno na podlagi 75. člena ZVKD-1 upoštevati: - varstvene režime, ki veljajo za kulturne spomenike, vključno z njihovimi vplivnimi območji, - varstvene režime, ki veljajo za registrirano arheološko najdišče, - varstvene režime, ki veljajo za varstveno območje dediščine - varstvene režime iz prostorskih aktov. Varstveni režimi so podrobneje prikazani in obrazloženi v »Priročniku pravnih režimov varstva, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine«. Priročnik je sestavni del podatkov za prikaz stanja v prostoru. Priročnik je objavljen tudi na spletnem naslovu situla.gov.si/predpisi/P_11_11_02.htm. Pri pripravi regionalnih prostorskih planov je potrebno na podlagi ZVKD-1 upoštevati tudi usmeritev, da je treba ob naključni najdbi arheoloških ostalin obvestiti ZVKDS in najdbo zavarovati (26. člen ZVKD-1) na mestu samem.. - Vse omejitve imajo za cilj ohranitev lastnosti in celovitosti ter prostorske vpetosti kulturne dediščine.
<u>Okoljski vidik: Krajina</u>	
Potencialni pomembni negativni vplivi	Zaradi (neustreznega) prostorskega umeščanja naselij, območij dejavnosti in infrastrukture lahko pride do naslednjih vplivov na krajino: - na lastnosti in prepoznavnost krajine, - spreminjanja krajinske pestrosti, krajinske slike in kakovosti krajine, - sprememb pogledov na prostorske dominante, - negativnih vplivov na ohranjanje izjemnih krajin in območij simbolnega pomena ter - fragmentacija krajine (predvsem zaradi neustreznega umeščanja linijske infrastrukture).
Varovana, varstvena, zavarovana in degradirana območja	Izjemne krajine in krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni (neformalno opredeljeno).

PRIMER VREDNOTENJA IN OCENJEVANJA VPLIVOV

Preglednica 5: Primer vrednotenja in ocenjevanja vplivov

Primer 1: Dolgoročni razvoj naselij	Primer 2: Načrtovana glavna cesta	Primer 3: Načrtovana VE in HE
		
Merilo karte: 1:50 000	Merilo karte: 1:250 000	Merilo karte: 1:250 000
območja za dolgoročni razvoj naselij - prednostna območja za stanovanjsko oskrbo - območje pomembnejše družbene infrastrukture - prednostna območja za gospodarski razvoj - območja trgovskih središč - območje za potrebe zaščite in reševanja osnovna namenska raba - stavbna zemljišča - kmetijska zemljišča - gozdna zemljišča - vode - druga zemljišča - občinske meje	Načrtovano Obstoječe - Priključek na avtocesto in hitro cesto - Avtocesta in hitra cesta - Glavna cesta - Regionalna cesta - Glavna dvotima železniška proga - Glavna enotima železniška proga - Regionalna enotima železniška proga - Intermodalno središče lokalnega pomena - Intermodalno središče nacionalnega pomena - Pristanišče - Plovna reka - Helioport - Letališče	Načrtovano Obstoječe - Skladišče naftnih derivatov - Večja sončna elektrarna - Vetna elektrarna - Termoelektrarna - Večja transformatorska postaja - Daljnovid 110 kV - Daljnovid 220 kV - Daljnovid 400 kV - Večji plinovod - Območje oskrbe s plinom - Toplarna - Območje oskrbe s toplotno energijo - Mala hidroelektrarna - Večja hidroelektrarna - Reka primerna za izrabo hidroenergije

V nadaljevanju so podani primeri pristopa k vrednotenju vplivov za izbrane okoljske vidike (kmetijska zemljišča, poplave, narava, arheološke ostaline) za prikazane tri primere načrtovanih posegov.

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
Kmetijska ¹⁸ zemljišča	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv če:</u> - so izkoriščeni notranji resursi naselij in razvrednotenih območij (slednje ne velja za primer stanovanjske gradnje) za potrebe gradnje novih stavb ter - ne posega v območja strateško pomembna za kmetijstvo in pridelavo hrane ali območje trajno varovanih kmetijskih zemljišč (TVKZ) (če je podatek na voljo).	<u>Poseg je sprejemljiv če:</u> - prednost pred novogradnjami ima širitev obstoječih cest, - gre za prostorsko umestitev katere potreba je utemeljena na podlagi strateških dokumentov (npr. Strategija razvoja prometa), - izdela se študija variant (ZKZ, 3.e člen) ter - ne posega v območja strateško pomembna za kmetijstvo in pridelavo hrane ali območje TVKZ (če je podatek na voljo) oz. je poseg na ta območja možen v kolikor umestitev na zemljišča nekmetijske namenske rabe in ostalih kmetijskih zemljišč ni možna, pri čemer se najprej načrtuje na kmetijskih zemljiščih nižjih bonitet (ZKZ, 3.e člen).	<u>Poseg je sprejemljiv če:</u> - gre za prostorsko umestitev katere potreba je utemeljena na podlagi strateških dokumentov (npr. NEPN, Regionalni energetski koncept), - gre za malo vetrno elektrarno do nazivne moči 1 MW na kmetijskem zemljišču z boniteto manj kot 35 točk ter - ne posega v območja strateško pomembna za kmetijstvo in pridelavo hrane ali območje TVKZ (če je podatek na voljo) oz. je poseg na ta območja možen v kolikor umestitev na zemljišča nekmetijske namenske rabe in ostalih kmetijskih zemljišč ni možna, pri čemer se najprej načrtuje na kmetijskih zemljiščih nižjih bonitet (v primeru VE na kmetijskih zemljiščih z boniteto kmetijskih zemljišč do vključno 40) (ZKZ, 3.e člen).
	OPN oz. DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> poseg se izravna z izvzemi iz stavbnih zemljišč,	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> potek ceste se prilagodi na način, da se v čim večji meri ohranjajo	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> za dostopne poti se v čim večji možni meri uporabi obstoječe poljske poti in

¹⁸ Kot primere pristopa vrednotenja vplivov za področje kmetijskih zemljišč naj se uporablja tudi primere iz Splošnih smernic za OPN in DPN, objavljenih na spletni strani MKGP (Varstvo kmetijskih zemljišč)

Okoljski vidik	Nivo	<u>PRIMER 1:</u> poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	<u>PRIMER 2:</u> linija <u>približnega</u> poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	<u>PRIMER 3:</u> točka <u>približne</u> lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		- gradnja ne sme ovirati kmetijske dejavnosti in povezanosti kmetijskih površin na sosednjih kmetijskih zemljiščih. dostope do njih ter - gradnja ne sme vplivati na obstoječo kmetijsko proizvodno infrastrukturo (npr. melioracijski in namakalni sistemi) ter ne sme fragmentirati kmetijskih površin.	kmetijska zemljišča in njihova zaokroženost ter v čim manjši meri posega v območje TVKZ, - gradnja ne sme ovirati kmetijske dejavnosti in povezanosti kmetijskih površin na sosednjih kmetijskih zemljiščih, dostope do njih ter - gradnja ne sme vplivati na obstoječo kmetijsko proizvodno infrastrukturo (npr. melioracijski in namakalni sistemi) ter ne sme fragmentirati kmetijskih površin.	drugo obstoječo prometno infrastrukturo, - gradnja ne sme ovirati kmetijske dejavnosti in povezanosti kmetijskih površin na sosednjih kmetijskih zemljiščih, dostope do njih ter - gradnja ne sme vplivati na obstoječo kmetijsko proizvodno infrastrukturo (npr. melioracijski in namakalni sistemi) ter ne sme fragmentirati kmetijskih površin.
Površinske vode	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ne posega v vodna in priobalna zemljišča, - ga je mogoče izvesti na način, da se ne posega v vodna in priobalna zemljišča (razen izjem v skladu z zakonodajo).	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> <u>ne posega v vodna in priobalna zemljišča,</u> - posega v priobalna zemljišča a je v javnem interesu in ga je mogoče izvesti na način, da se ne poslabšuje stanja voda in ne zmanjša naravne vloge vodotokov in priobalnega pasu.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> <u>ne posega v vodna in priobalna zemljišča (VE),</u> - posega v vodna (HE) in v priobalna zemljišča (VE in HE), a je v javnem interesu in ga je mogoče izvesti na način, da se ne poslabšuje stanja voda in ne zmanjša naravne vloge vodotokov in priobalnega pasu, <u>Pri umestitvi črpalnih elektrarn v prostor naj se prednostno preučijo proučijo lokacije, ki ne zahtevajo novih pregrad na vodotokih (izkoriščanje obstoječih akumulacij) ali pa se v primeru HE izvede le zajem.</u> Če posega ni mogoče izvesti na način, da se ne poslabšuje stanja voda, je treba v fazi RPP

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
	OPN oz. DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> • z načrtovanjem se ne posega v priobalna in vodna zemljišča (razen izjem v skladu z zakonodajo), • izdelava se strokovno podlaga skladno s smernicami s področja upravljanja z vodami (Priloga 3), • zagotavljati je treba ustrezno odvajanje, zadrževanje in čiščenje odpadnih voda.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> • z načrtovanjem se v čim manjši meri posega v priobalna in vodna zemljišča (razen izjem v skladu z zakonodajo), • izdelava in upoštevanje se strokovno podlaga skladno s smernicami s področja upravljanja z vodami (Priloga 3) in usmeritve za načrtovanje ureditev na vodnih in priobalnih zemljiščih vodotokov z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda v skladu s Prilogo 6 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami,	izvesti postopek določanje izjeme za odstopanje od okoljskih ciljev doseganja dobrega stanja voda (izpolni se del pogojev iz ZV-1 za utemeljitev odstopanja od okoljskih ciljev, ki je vezan na strateški del načrtovanja). <u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> • z načrtovanjem se v čim manjši meri posega v priobalna in vodna zemljišča (razen izjem v skladu z zakonodajo), • Pri načrtovanju posegov na vodnih in priobalnih zemljiščih (HE) se: ◦ izdelava oceno vpliva posega na stanje površinskih voda skladno s smernicami s področja upravljanja z vodami (Priloga 3), upoštevanje usmeritve za načrtovanje ureditev na vodnih in priobalnih zemljiščih vodotokov z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda v skladu s Prilogo 6 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
			zagotavljati je treba ustrezno odvajanje, zadrževanje in čiščenje odpadnih voda.	- upošteva dopolnilne hidromorfološke ukrepe iz Programa ukrepov upravljanja voda, ki so določeni na vodnih telesih površinskih voda, na katerih okoljski cilji, vezani na ekološko stanje, niso doseženi (DUDDS1, DUDDS4 in DUDDS5.2). Posegi morajo biti izvedeni tako, da prispevajo k doseganju ciljev posameznih ukrepov in ne onemogočajo izvedbo izvedbe dopolnilnih ukrepov, - po potrebi se zagotavlja omilitvene ukrepe za zaščito onesnaženja površinskih voda med gradnjo in obratovanjem (VE), - izvajajo se vsi tehnično izvedljivi in ekološko ustrezni ukrepi za blažitev škodljivih vplivov na vodo ter zaščitene habitate in vrste, ki so neposredno odvisni od vode. Kadar je to ustrezno in glede na naravno prisotne ekosisteme v prizadetih vodnih telesih, ukrepi vključujejo (HE):

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
				○ ukrepe za zagotavljanje selitev rib dolvodno in gorvodno (kot so turbine, ki ne škodujejo ribam, strukture za vodenje rib, najsodobnejši popolnoma delujoči ribji prehodi, ukrepi za prekinitev ali zmanjšanje delovanja in izpustov med selitvijo ali drstitvijo); ○ ukrepe za zagotovitev najmanjšega ekološkega pretoka (vključno z blažitvijo hitrih, kratkotrajnih sprememb v pretoku ali vršnega obratovanja) in premeščanja suspendiranih in rinjenih plavin; ○ ukrepe za zaščito ali izboljšanje habitatov ter ukrepe za preprečevanje in odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst.« Če posega ni mogoče izvesti na način, da se ne poslabšuje stanja voda, je treba v fazi DPN ali OPN/OPPN izvesti postopek določanje izjeme za odstopanje od okoljskih ciljev doseganja dobrega stanja voda (izpolni se del pogojev iz ZV-1 za utemeljitev

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
				odstopanja od okoljskih ciljev, ki je vezan na projektni del načrtovanja).
Podzemne vode	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ga je možno izvesti na način, da ne pride do poslabšanja kemijskega ali količinskega stanja voda - ne posega na vodovarstvena območja, - ga je mogoče izvesti na način, da je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij. Če posega ni možno izvesti brez poseganja v najstrožje vodovarstvene režime (0,I), je treba na nivoju RPP zagotoviti oceno vplivov na podzemno vodo v skladu s prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN), izdelano na ravni podrobnosti RPP.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ga je možno izvesti na način, da ne pride do poslabšanja kemijskega ali količinskega stanja voda - ne posega na vodovarstvena območja, - ga je mogoče izvesti na način, da je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij, Če posega ni možno izvesti brez poseganja v najstrožje vodovarstvene režime (0,I), je treba na nivoju RPP zagotoviti oceno vplivov na podzemno vodo v skladu s prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN), izdelano na ravni podrobnosti RPP.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ga je možno izvesti na način, da ne pride do poslabšanja kemijskega ali količinskega stanja voda - ne posega na vodovarstvena območja, - ga je mogoče izvesti na način, da je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij, Če posega ni možno izvesti brez poseganja v najstrožje vodovarstvene režime (0,I), je treba na nivoju RPP zagotoviti oceno vplivov na podzemno vodo v skladu s prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN), izdelano na ravni podrobnosti RPP.
	OPN oz. DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> Poseg je sprejemljiv, če: ne bo povzročil poslabšanja kemijskega ali količinskega stanja voda	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> Poseg je sprejemljiv, če: ne bo povzročil poslabšanja kemijskega ali količinskega stanja voda	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> Poseg je sprejemljiv, če: ne bo povzročil poslabšanja kemijskega ali količinskega stanja voda

Okoljski vidik	Nivo	<u>PRIMER 1:</u> poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	<u>PRIMER 2:</u> linija <u>približnega</u> poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	<u>PRIMER 3:</u> točka <u>približne</u> lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		• ne posega na vodovarstvena območja, • posega na vodovarstvena območja, vendar je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij in iz ocene vplivov na podzemno vodo v skladu s prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN), izhaja, da vplivi posega niso bistveni.	• ne posega na vodovarstvena območja, • posega na vodovarstvena območja, vendar je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij in iz ocene vplivov na podzemno vodo v skladu s prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN), izhaja, da vplivi posega niso bistveni.	• ne posega na vodovarstvena območja, • posega na vodovarstvena območja, vendar je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij in iz ocene vplivov na podzemno vodo v skladu s prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN), izhaja, da vplivi posega niso bistveni. • Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se varuje vse obstoječe in potencialno pomembne vodne vire ter spodbuja varčno in smotno rabo pitne vode. Zaradi ranljivosti podzemnih voda in vodnih virov se dejavnosti umešča na območja najmanjše ranljivosti in s tako tehnološko prilagoditvijo rabe, da se ohranjata tako kakovost kot količina podzemnih voda, Pri načrtovanju posegov, ki jih predvideva NEPN, se upošteva izdelane strokovne podlage za načrtovane VVO. Načrtovana VVO, za katera so že

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
				izdelane strokovne podlage, prikazuje Atlas voda. Če strokovne podlage še niso izdelane, je vplive na potencialno pomemben vodni vir potrebno presojati. • Za zmanjšanje vplivov na stanje podzemnih voda naj se pri izvajanju posegov upošteva, da je za posege, ki bi lahko pomembno vplivali na podzemne vode, ko gre za poseg na obstoječe ali načrtovano zavarovano vodovarstveno območje, ali ko gre za poseg na območja, ki so v zaledju vodnih pravic, vendar niso na zavarovanem vodovarstvenem območju ali ko gre za poseg na območja, ki niso zavarovana na vodovarstvenem območju, predstavljajo pa lahko potencialna območja širitve obstoječih vodnih virov ali pa novih vodnih virov v javni oskrbi s pitno vodo v prihodnosti, itd., treba izdelati oceno vpliva posega na stanje podzemnih voda v skladu s Prilogo 5 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami.

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
Raba voda	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ga je mogoče izvesti na način, da ne ovira izvajanja posebne rabe voda skladno s podeljenimi vodnimi pravicami (vključno z vodnimi viri za pitno vodo brez VVO), - ga je mogoče izvesti na način, da raba vode ne bo povzročila vodnega stresa,	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ga je mogoče izvesti na način, da ne ovira izvajanja posebne rabe voda skladno s podeljenimi vodnimi pravicami (vključno z vodnimi viri za pitno vodo brez VVO), - ga je mogoče izvesti na način, da raba vode ne bo povzročila vodnega stresa,	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ga je mogoče izvesti na način, da ne ovira izvajanja posebne rabe voda skladno s podeljenimi vodnimi pravicami (vključno z vodnimi viri za pitno vodo brez VVO), - ga je mogoče izvesti na način, da raba vode ne bo povzročila vodnega stresa,
	OPN oz. DPN	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ne ovira izvajanja posebne rabe voda skladno s podeljenimi vodnimi pravicami (vključno z vodnimi viri za pitno vodo brez VVO), - raba vode ne bo povzročila vodnega stresa,	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ne posega na vodovarstvena območja, - posega na vodovarstvena območja, vendar je poseg skladen s pravnimi režimi na področju vodovarstvenih območij, - ne ovira izvajanja posebne rabe voda skladno s podeljenimi vodnimi pravicami (vključno z vodnimi viri za pitno vodo brez VVO), - raba vode ne bo povzročila vodnega stresa.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ne ovira izvajanja posebne rabe voda skladno s podeljenimi vodnimi pravicami (vključno z vodnimi viri za pitno vodo brez VVO), - raba vode ne bo povzročila vodnega stresa.
Poplave	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> ne posega v območje poplav opredeljenih z OKP ali Integralno karto	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> ne posega v območje poplav opredeljenih z IKRPN ali OPK ali	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> enako kot v 2. primeru.

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		razredov poplavne nevarnosti (IKRPN) ter • če posega v območje poplav opredeljenih s IKRPN so pogoji in omejitve glede dopustnosti posegov na poplavnih (erozijskih) območjih opredeljeni v prilogi <i>Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja</i> (Uradni list RS, št. 34/25), pri čemer: • so posegi za gradnjo stavb v območjih razredov s srednjo in veliko poplavno nevarnostjo v veliki večini prepovedani (glej prilogo 1 Uredbe), • . • opredeliti je treba območja, ki jih je zaradi umestitve omilitvenih ukrepov za zmanjšanje poplavne nevarnosti in ogroženosti ter opredelitve površin za razlivanje voda, obravnavati celovito. Kolikor ti ukrepi segajo najmanj na območji dveh občin, jih je treba	območji rezultatov 2D ocene poplavne nevarnosti ter • če posega v območje poplav opredeljenih s IKRPN, so pogoji in omejitve glede dopustnost posegov na poplavnih (erozijskih) območjih opredeljeni v prilogi <i>Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja</i> (Uradni list RS, št. 34/25), pri čemer: • če gre za posege v območja razredov poplavne nevarnosti, ki so pogojno dopustni skladno s Prilogo 1 Uredbe, morajo biti ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti načrtovani celovito, ustrezno prostorsko obravnavani in umeščeni v RPP, obravnavani v CPVO in izvedeni pred ali najkasneje istočasno z	

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		obravnavati z natančnostjo na nivoju občinskega prostorskega načrta (OPN) v skladu s splošnimi smernicami s področja upravljanja z vodami. Celovita obravnava na nivoju RPP bo omogočila racionalizacijo in pohitritev postopkov na nivoju planiranja občin in hkratno porazdelitev stroškov. • če posega v območje poplav opredeljenih z OPK ali območji rezultatov 2D ocene poplavne nevarnosti, poseg ni dovoljen, oziroma je treba za natančnejšo opredelitev o dopustnosti posega v nadaljnjih postopkih izdelati IKRPN (v teh primerih se lahko v naslednjih fazah načrtovanja izkaže, da poseg ni sprejemljiv)	umeščanjem novih posegov v prostor, • Opredeliti je treba območja, ki jih je zaradi umestitve omilitvenih ukrepov za zmanjšanje poplavne nevarnosti in ogroženosti ter opredelitve površin za razlivanje voda, obravnavati celovito. Kolikor ti ukrepi segajo najmanj na območji dveh občin, jih je treba obravnavati z natančnostjo na nivoju občinskega prostorskega načrta (OPN) v skladu s splošnimi smernicami s področja upravljanja z vodami. Celovita obravnava na nivoju RPP bo omogočila racionalizacijo in pohitritev postopkov	

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
			na nivoju planiranja občin in hkratno porazdelitev stroškov. • če posega v območje poplav opredeljenih z OPK v območja pogostih poplav se izdelava strokovno podlago (faza primerjave variant) skladno s Prilogo 4 <i>Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami</i>. • če posega v območje poplav opredeljenih z OPK (redke ali zelo redke) ali območji rezultatov 2D ocene poplavne nevarnosti, poseg ni dovoljen, oziroma je treba za natančnejšo opredelitev o dopustnosti posega v nadaljnjih postopkih izdelati IKRPN (v teh primerih se lahko v naslednjih fazah načrtovanja izkaže, da poseg ni sprejemljiv)	
	OPN oz. DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> <u>Poseg je sprejemljiv če:</u> • ne posega v območje poplav opredeljenih z KRPN, KREN ali OPKp ali območji rezultatov 2D ocene poplavne nevarnosti • če posega v območje poplav opredeljenih s KRPN/KREN, so pogoji in omejitve glede dopustnost posegov na	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> • enako kot v 1. primeru.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> • enako kot v 1. primeru.

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		poplavnih (erozijskih) območjih opredeljeni v prilogi <i>Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja</i> (Uradni list RS, št. 34/25), pri čemer: - so ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti načrtovani celovito, ustrezno prostorsko obravnavani in umeščeni v OPN/DPN, obravnavani v CPVO in izvedeni pred umeščanjem novih posegov v prostor - če posega v območje poplav opredeljenih z OPK ali območji rezultatov 2D ocene poplavne nevarnosti, poseg ni dovoljen, oziroma je treba za podajo opredelitve o dopustnosti posega izdelati IKRPN.		
Narava	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - ne povečuje bistveno fragmentacije populacij zavarovanih vrst in HT, - ne posega v biokoridorje, - bistveno ne zmanjšuje površine in ne slabša kvalitete habitatov vrst ter ohranja bistvene strukturne elemente zavarovanih vrst,	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - bistveno ne zmanjšuje površine in ne slabša kvalitete habitatov vrst ter ohranja bistvene strukturne elemente zavarovanih vrst, - bistveno ne vpliva na zmanjšuje številčnosti populacije, - prednost pred novogradnjami ima širitev obstoječih cest,	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - prednost pred novogradnjami ima širitev obstoječih območij VE ali HE, - ne vpliva na biokoridorje ptic in rib in drugih zavarovanih vrst, - bistveno ne zmanjšuje površine in ne slabša kvalitete habitatov vrst ter ohranja bistvene strukturne elemente zavarovanih vrst,

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		- bistveno ne vpliva na zmanjšuje številčnosti populacije - ne posega v območja z naravovarstvenim statusom oz. v kolikor tja posega: - ne vpliva na cilje zavarovanih območij, - ne vpliva bistveno na cilje Natura 2000 območja, - ne ogroža dobrega stanja naravnih vrednot in ne spreminja lastnosti naravnih vrednot.	- ne seka biokoridorjev na način, ki onemogoča prehod ciljnim živalskim vrstam, - ne povečuje bistveno fragmentacije zavarovanih vrst in HT, - ne posega v območja z naravovarstvenim statusom oz. v kolikor tja posega: - ne vpliva na cilje zavarovanih območij, - ne vpliva bistveno na cilje Natura 2000 območja, ne ogroža dobrega stanja naravnih vrednot in ne spreminja lastnosti naravnih vrednot	- bistveno ne vpliva na zmanjšuje številčnosti populacije - ne posega v območja z naravovarstvenim statusom oz. v kolikor tja posega, le v kolikor: - ne vpliva na cilje zavarovanih območij, - ne vpliva bistveno na cilje Natura 2000 območja, - ne ogroža dobrega stanja naravnih vrednot in ne spreminja lastnosti naravnih vrednot, - nima daljinskega vpliva na druga območja z naravovarstvenim statusom, - ne povečuje bistveno fragmentacije zavarovanih vrst in HT ter - nima bistvenega daljinskega vpliva na varstvene cilje PUN in zavarovanih območij.
	OPN oz. DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> /	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> - potek ceste se umika za biotsko raznovrstnost pomembnim elementom krajine (npr. površine ekstenzivne rabe, mokrišča, mejice, gozdni otoki, preletne površine ptic) ter - zagotavlja se povezljivost.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> zagotavlja se povezljivost in ohranja bistvene strukturne elemente v habitatu zavarovanih vrst.

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
Arheološke ostaline	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - na območju ni registriranih arheoloških najdišč, - je na območju registrirano arheološko najdišče vendar je v skladu z zahtevami smernic zemljišče (npr. robni deli najdišča) možno sprostiti za gradnjo, - izvedene predhodne arheološke raziskave, ki temeljijo na arheološkem ovrednotenju virov, bibliografije in drugih podatkov in daljinskem zaznavanju nakazujejo nizek arheološki potencial.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - na širšem območju ob zarisanem poteku prometnice ni registriranih arheoloških najdišč, - izvedene predhodne arheološke raziskave, ki temeljijo na arheološkem ovrednotenju virov, bibliografije in drugih podatkov in daljinskem zaznavanju nakazujejo nizek arheološki potencial.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - na širšem območju ob zarisanem poteku prometnice ni registriranih arheoloških najdišč. - izvedene predhodne arheološke raziskave, ki temeljijo na arheološkem ovrednotenju virov, bibliografije in drugih podatkov in daljinskem zaznavanju nakazujejo nizek arheološki potencial.
	OPN oz. DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> Pred načrtovanjem na nižji ravni, je treba zagotoviti izvedbo prehodnih arheoloških raziskav za oceno potenciala v celoti. Poseg je sprejemljiv, če iz ocene izhaja nizek arheološki potencial.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> - potek ceste se prilagodi arheološkim najdiščem, - Pred načrtovanjem na nižji ravni, je treba zagotoviti izvedbo Pred načrtovanjem na nižji ravni, je treba zagotoviti izvedbo prehodnih arheoloških raziskav za oceno potenciala v celoti. Poseg je sprejemljiv, če iz ocene izhaja nizek arheološki potencial.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> - potek ceste se prilagodi arheološkim najdiščem - Pred načrtovanjem na nižji ravni, je treba zagotoviti izvedbo prehodnih arheoloških raziskav za oceno potenciala v celoti. Poseg je sprejemljiv, če iz ocene izhaja nizek arheološki potencial.
Naselbinska dediščina	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> ne vpliva negativno na značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo,	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> potek trase ne seka naselbinskih jeder dediščine in se izogne vedutam ali dominantam, ki določajo identiteto prostora. V	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> če lokacija ne posega v naselbinsko dediščino ali njihova vplivna območja, ali če so vplivi omejeni in jih je možno omiliti.

Okoljski vidik	Nivo	PRIMER 1: poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	PRIMER 2: linija približnega poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	PRIMER 3: točka približne lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
		- prispeva k trajni ohranitvi in povečanju vrednosti dediščine - ne predvideva se širitev v zavarovana naselbinska jedra ali njihova vplivna območja ter se ohranja razmerje med grajenimi strukturami in odprtim prostorom (gozd, kmetijska zemljišča, zelene površine).	nasprotnem primeru je potrebno podati usmeritev za podrobnejše preverjanje variant na nižjem nivoju.	
	DPN/OPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> - predvidene so usmeritve za preprečevanje sprememb oz. porušitev razmerja med stavbami, - upoštevajo se veljavni varstveni režimi, prilagoditve tipologiji in morfologiji naselja ter omilitveni ukrepi (npr. ohranjanje vedut, prepoved rušitve tipičnih objektov).	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> - Poseg je dopusten le ob dokazilu, da se preprečijo neposredni vplivi (rušitve, pretrganje naselbinskih osi in podobno) ter posredni vplivi (hrup, vizualne pregrade in podobno). - Potrebni so ukrepi za varstvo kulturne dediščine, kot so podhodi, protihrupna zaščita, zasaditve, oblikovno prilagojeni objekti.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> dopustnost je vezana na dokazovanje, da novi objekti ne degradirajo značilne morfologije naselbinske dediščine (npr. tradicionalni vzorci i), da se ohrani prostorska berljivost in da se omogočijo interpretacija ter vključevanje dediščine v razvoj.
Zdravje ljudi (hrup)	RPP	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> predvidene širitve naselij niso neposredno umeščene v območja z visoko obremenitvijo s hrupom (npr. ob avtocestah, železnicah, industriji). Določi splošne usmeritve, da se nove poselitve ne načrtuje ob obstoječih pomembnih virih hrupa.	<u>Poseg je sprejemljiv, če:</u> - če se na strateški ravni ovrednoti, ali so predlagane trase načeloma sprejemljive glede obstoječih naselij in ranljivih skupin (šole, vrtci, bolnišnice). - Določi usmeritev, da se preverijo variante poteka trase z vidika hrupa in da so nove prometnice	<u>Poseg je sprejemljiv, če se (VE in HE):</u> - preveri prostorsko sprejemljivost načelnih lokacij v luči, da niso v neposredni bližini večjih naselij ali območij rekreacije, - uporabi ugotovitve študije RES Slovenija kot podlago za določanje potencialnih območij za OVE (vetrne in

Okoljski vidik	Nivo	<u>PRIMER 1:</u> poligon, kjer je predvidena dolgoročna širitev naselij (sprememba PNRP se zgodi po potrebi na nivoju OPN)	<u>PRIMER 2:</u> linija <u>približnega</u> poteka prometnice (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)	<u>PRIMER 3:</u> točka <u>približne</u> lokacije posega (sprememba PNRP se zgodi na nivoju OPN oz. DPN)
			sprejemljive le, če zmanjšujejo skupne prometne obremenitve regije.	hidroelektrarne), vključno z omejitvami zaradi vplivov na okolje in zdravje (hrup, vplivi na vode, biodiverziteto), določi usmeritev, da je obvezna podrobna presoja hrupa za vsak projekt na izvedbeni ravni v skladu z omilitvenimi ukrepi za varstvo hrupa iz NEPN.
	OPN/DPN	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> izvede se podrobna presoja hrupa (elaborat obremenitev s hrupom) in določi konkretne zaščitne ukrepe (protihrupne ograje, zelene bariere, razporeditev zazidave), da se zagotovi skladnost z zakonodajo in strateško usmeritvijo k zmanjšanju prebivalcev s hrupom skladno s smernicami SZO.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni:</u> pripravi se variantne študije poteka trase z modeliranjem hrupa, določi konkretne omilitvene ukrepe (protihrupne ograje, nasipi, zelenice, časovne omejitve gradnje), da se zagotovi skladnost z zakonodajo in strateško usmeritvijo k zmanjšanju prebivalcev s hrupom skladno s smernicami SZO.	<u>Pogoji in usmeritve za načrtovanje na nižji ravni (VE):</u> - pripravi elaborat hrupa za gradnjo in obratovanje v katerem se upošteva tudi orografske dejavnike, meteorološke pogoje ter vplive na infrazvočno, nizko frekvenčno in slišno območje zvoka, - preveri skladnost z mejnimi vrednostmi in priporočili NIJZ (vrednosti 35–40 dB(A) slišnega hrupa za vetrne elektrarne med 1 in 3 MW, pri stavbah z varovanimi prostori oz. pri ostalih VE je treba dokazati takšne vrednosti hrupa, da ne povzročijo bistvenega hrupa na zdravje ljudi).

3.3.4 KORAK 4: IZDELAVA DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANOV IN POSEGOV V NARAVO NA VAROVANA OBMOČJA

Namen	Z <i>Dodatkom za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana</i> v OP (v nadaljevanju <i>Dodatek</i>) se preveri oz. utemelji ustreznost izvedbe presoje vplivov za plan ali poseg v naravo, katerega izvedba bi sama po sebi ali v povezavi z drugimi plani ali posegi v naravo (v nadaljevanju kumulativni vpliv) lahko pomembno vplivala na zavarovana območja in Natura 2000 območja (v nadaljevanju varovana območja), ugotovijo se pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.
Cilj	Izdelati <i>Dodatek</i>, ki vsebuje informacije, potrebne za celovito presojo vplivov plana na varovana območja, pri njegovi izdelavi pa se uporabi obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost plana. Iz <i>Dodatka</i> mora biti razvidno tudi, kako je pripravljavec pri izdelavi plana upošteval okoljska izhodišča in kakšen je predviden način spremljanja vplivov plana na varovana območja pri njegovem izvajanju.
Način izvedbe	Osnutek <i>Dodatka</i> se izdela v skladu s <i>Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja</i> (v nadaljevanju <i>Pravilnik</i>). Upošteva se okoljska izhodišča in vsebinjenje kot predhodni fazi postopka CPVO. <i>Dodatek</i> se izdela na podlagi osnutka RPP, ob upoštevanju vsebine in natančnosti plana, na strokovnih podlagah, ki jih zagotovijo tudi nosilci urejanja prostora na osnutek <i>Dodatka</i> se pridobi mnenje ustreznosti – torej ali <i>Dodatek</i> okoljsko omogoča ustrezno presojo vplivov izvedbe plana na varovana območja ter ali njegova vsebina ustrezno prenesena v OP. V kolikor je <i>Dodatek</i> neustrezen, ga je potrebno dopolniti z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami. Po ugotovitvi ustreznosti <i>Dodatka</i> se ta javno objavi skupaj z osnutkom RPP in OP za najmanj 60 dni in v tem času tudi predstavi na javnem posvetu. Na podlagi pridobljenih predlogov in pripomb javnosti ter mnenj nosilcev urejanja prostora se izdela predlog <i>Dodatka</i>. <i>Dodatek</i> mora obravnavati vse potencialne vplive ter pri tem upoštevati varovana območja, ki so pomembna pri načrtovanju prostorskih ureditev in vrednotenju vplivov na okolje. Vsebinsko <i>Dodatek</i> določa priloga 8 <i>Pravilnika</i>. Vsebinsko sta pomembna predvsem analiza stanja okolja analiza stanja okolja in pregled pravnih režimov na varovanih območjih, saj omogočata nadaljnje korake v presoji. Ugotovljeni pomembni vplivi so natančneje opredeljeni tako, da jim je določena vrsta oz. značaj vpliva (neposredni vpliv, daljinski vpliv, kumulativni vpliv, sinergijski vpliv, čezmejni vpliv, trajanje vpliva). Neposredni, daljinski in kumulativni vplivi so ocenjeni na podlagi posledic plana na varovana območja z vidika z uporabe meril vrednotenja. Pri tem je ocenjen obseg sprememb po posameznih kazalcih stanja in njihovi pomembnosti, stopnji upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje in cilje varovanja varovanih območij. Sinergijski vpliv se ocenjuje na podlagi skupnih posledic neposrednih, daljinskih in kumulativnih vplivov plana. Vrednotenje pomembnih vplivov plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev plana je opredeljeno z velikostnimi razredi, ki imajo oznake od A do E. Za ocene posledic izvedbe plana, ki se uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi plana sprejemljivi. Za ocene katerikoli posledico izvedbe plana, ki se uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe predvidenih posegov na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. V kolikor so ugotovljeni bistveni (ocena D) ali uničujoči (ocena E) vplivi plana ali s planom načrtovanega posega na naravo v varovanih območjih, je treba preveriti, ali se jih lahko z ustreznimi omilitvenimi ukrepi (OU) prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe plana za okolje sprejemljivi (ocena C). Predlagani OU za preprečitev bistvenih ali uničujočih vplivov izvedbe plana morajo biti ustrezno utemeljeni. V <i>Dodatku</i> se presoja prostorske ureditve predvidene v RPP na strateškem nivoju. Prostorske ureditve, ki so presojane na tem nivoju, morajo biti obravnavane na način, da zaključki presoje na strateškem nivoju vzdržijo tudi vse nadaljnje podrobnejše presoje na nižjih ravneh. V primeru, da obstoječi podatki (strokovne podlage) tovrstne presoje ne omogočajo, jih je treba zagotoviti. V nasprotnem primeru prostorska ureditev ne more biti umeščena v RPP. Okoljsko poročilo in <i>Dodatek</i> lahko podata usmeritve za izdelavo potrebnih strokovnih podlag za uvrstitev prostorske ureditve v naslednje spremembe in dopolnitve RPP. <i>Dodatek</i> lahko poda tudi usmeritve (v obliki omilitvenih ukrepov ali priporočil) za zagotovitev dodatnih strokovnih podlag za potrebe celovite presoje na

nižjih nivojih načrtovanja za ustrezno detajlno prostorsko umeščanje in način izvedbe prostorskih ureditev.

Zakonska podlaga:

- 101., 101a,b,c,d,e,f 102. člen ZON,
- 53. – 74. člen ZON,
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) 6. člen in Priloga 1 Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2),
- akti o zavarovanju zavarovanih območij ter
- načrti upravljanja zavarovanih območij.

Deležniki:

- ministrstvo in druge organizacije, ki so glede na vsebino plana pristojne za posamezne zadeve varstva narave.

Faza postopka priprave RPP:

- osnutek RPP.

Časovni okvir:

- izdelava *Dodatka*:
 - 60 dni po prejemu osnutka RPP in vseh strokovnih podlag,
- mnenje o ustreznosti *Dodatka* (80. člen ZVO-1):
 - 30 dni od prejema vloge ter
- javna razgrnitev (78. člen ZUreP-3):
 - 60 dni.

Okvir izvedbe

3.3.5 HORIZONTALNA AKTIVNOST: VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV IN JAVNOSTI

Priporočeno je intenzivno in transparentno vključevanje deležnikov in javnosti v proces priprave RPP in postopek CPVO na podlagi enotne strategije komuniciranja z javnostmi. Pomembno je zagotavljati kontinuirano objavlanje in komunikacijo posameznih korakov CPVO, vključno z začetnim vključevanjem okoljskih vsebin. V vso komunikacijo glede priprave RPP naj se vključuje tudi okoljske vidike.

Priporočena je širša razprava o okoljskih vidikih RPP s ključnimi deležniki v najzgodnejših fazah priprave RPP. Ključne teme in smeri načrtovanja bi se morale izluščiti **v javni, vodeni, razpravi na samem začetku izdelave dokumenta oz. v fazi izdelave Izhodišč za pripravo regionalnega prostorskega plana (78. člen ZUreP-3)**, vključeni bi morali biti vsi relevantni sektorji in deležniki. Razprava naj poteka v obliki vodenih delavnic in predstavitev s ciljem povečanja razumevanja in sprejemljivosti plana. **Javna razgrnitev in javna obravnava plana, kot del formalnega postopka CPVO, kot ga urejata 81. člen ZVO-2 in 78. člen ZUreP-3** naj predstavljata zaključno fazo posvetovanja z javnostjo.

Učinkovitost sodelovanja z javnostjo se lahko izboljša s povečanjem srečanj po posameznih temah, smiselnim podaljšanjem časa vključevanja splošne javnosti, povečanjem števila javnih predstavitev, razširitvijo predstavitev na posamezne dele regij.

Po potrebi se s ključnimi deležniki (mnenjedajalci v postopku CPVO, stranski udeleženci v postopku, predstavniki zainteresirane strokovne in splošne javnosti) organizira individualna srečanja.

4 POJMOVNIK, VIRI IN LITERATURA

4.1 POJMOVNIK

Ekosistemske storitve – Koristi (dobrine in storitve), ki jih ljudje prejemamo od ekosistemov; uporabljajo se kot orodje za presojo trajnosti rabe prostora in oblikovanje ukrepov. (MOPE, 2022).

Krajina – Območje, kot ga zaznavajo ljudje; njegov značaj je rezultat delovanja in medsebojnega vplivanja naravnih in/ali človeških dejavnikov. (Council of Europe, 2000/2004; Uradni list RS, 2003).

Krajinska zasnova (za RPP) – Strokovna podlaga, ki na ravni RPP določa cilje, usmeritve in načine varstva, načrtovanja in upravljanja krajine; vsebina in podrobnost sta prilagojeni vrsti, vsebini in namenu akta. (Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3), Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US).

Krajinska značilnost – Prepoznavni del krajine z naravnimi, kulturnimi, zgodovinskimi, ekološkimi ali estetskimi lastnostmi, pomemben za identiteto in doživljanje prostora. (Council of Europe, 2000/2004).

Kumulativni vplivi – Kumulativni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrana merila vrednotenja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljivi (Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje, Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)

Modro-zelena infrastruktura - Strateško načrtovano omrežje naravnih in polnaravnih območij ter drugih okoljskih značilnosti, ki je oblikovano in upravljano za zagotavljanje širokega nabora ekosistemskih storitev; vključuje zelene površine in modre elemente (kopenske, obalne, sladkovodne in morske) v podeželskih in urbanih okoljih ter poudarja povezanost v fizičnem ali funkcionalnem smislu (European Commission, 2020–2025).

Nosilna zmogljivost prostora – Zmožnost okolja, da prenaša obremenitve brez trajnega poslabšanja njegovih funkcij ali kakovosti; na ravni RPP se presoja strateško, z upoštevanjem kumulativnih vplivov. (Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3), Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US).

Prilagajanje podnebnim spremembam – Proces prilagoditev naravnih in človeških sistemov na dejanske ali pričakovane podnebne vplive, da se zmanjša škoda oz. izkoristijo priložnosti. (LIFE4Adapt, 2025).

Ranljivost okolja – Občutljivost okoljskih komponent na obremenitve; v OP/CPVO se uporablja za utemeljevanje pomembnosti vplivov in določanje nosilnih zmogljivosti. (MNVP, 2019).

Vidna izpostavljenost – Stopnja vizualne zaznavnosti posega ali območja v širši krajini; ključen kriterij pri umeščanju objektov in OVE. (MNVP, 2019).

Zelena infrastruktura – Strateško načrtovano omrežje naravnih in polnaravnih območij ter drugih okoljskih značilnosti, ki je oblikovano in upravljano za zagotavljanje širokega nabora ekosistemskih storitev; vključuje le zelene površine (European Commission, 2020–2025).

Zeleni sistem – Načrtno povezano omrežje odprtih, zelenih in (pogosto tudi) vodnih površin v naseljih, ki prispeva k biotski raznovrstnosti, podnebni odpornosti in kakovosti bivalnega okolja. (MNVP, 2019).

Zeleni sistem regije – Regionalno prilagojen koncept povezanih zelenih/vodnih površin, ki presega zgolj prikaz stanja ter opredeljuje funkcije in "fokusne" ureditve zelenega sistema. (MNVP, 2019).

4.2 VIRI

- Akcijski načrt do leta 2027 za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2024 – 2031, dokument Vlade RS, št. 61000-3/2024/6 z dne 17. 4. 2025)
- Arhitektura za ljudi, Arhitekturna politika, avgust 2017,
(https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/ARHITEKTURA/df0797cb33/Arhitektura_z_a_ljudi_SLO_2018-05-21.pdf)
- ARSO, 2023. Kazalci okolja v Sloveniji. Agencija Republike Slovenije za okolje.
URL: <https://kazalci.arso.gov.si/>
- Council of Europe, 2000 (2004). European Landscape Convention (Florence, 20.X.2000). URL: https://rm.coe.int/16802f3fbc?utm_source=chatgpt.com
- DRSV, 2022. Direkcija Republike Slovenije za vode, eVode.
URL: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=59>
- DRSV, 2022a. Splošne smernice s področja upravljanja z vodami. Ministrstvo za okolje in prostor, 17. str. URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/DRSV/Dokumenti/Navodila_Smernice/2022/Splosne-smernice-2022.pdf
- European Commission, 2020–2025. Green infrastructure – Environment. URL: https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/green-infrastructure_en?utm_source=chatgpt.com
- LIFE4Adapt, 2025. Slovar izrazoslovja – prilagajanje podnebnim spremembam (samo1planet.si). URL: <https://www.samo1planet.si/wp-content/uploads/2025/10/slovar2.pdf>
- MKO, 2014. Podlage za pripravo ocene tveganj in priložnosti, ki jih podnebne spremembe prinašajo za slovenijo. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Kajfež-Bogataj, L., Črepinšek, Z., Zalar, M., Golobič, M., Marot, N in Lestan, K., A., 149 str.
URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOPE/Okolje/Podnebne-spremembe/pripr_podl_prip_ocene_tveganj.pdf
- MNVP, 2019. Zeleni sistem v mestih in naseljih: usmerjanje razvoja zelenih površin – priročnik (Državni prostorski red). URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostorski-red/zeleni-sistem.pdf?utm_source=chatgpt.com
- MNVP, 2023. Navodila za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana. Ministrstvo za naravne vire in prostor, Izdelovalec: Urbanistični inštitut Republike Slovenije, 10. str.
URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostor_regionalno/navodila_vsebi_na_oblika_nacin_priprave_rpp.pdf

- SURS, 2023. Podatkovna baza SiStat. URL: <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl>
- SZO, 2014. Zdravje 2020, Temeljna evropska izhodišča za vsevladno in vsedružno akcijo za zdravje in blagostanje. Svetovna zdravstvena organizacija, 12 str.
URL: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/health_2020_svn.pdf
- MNVP, 2024. Analiza stanja v prostoru, Priporočila za izdelavo urbanistične zasnove za regionalni prostorski plan in Priporočila za izdelavo krajinske zasnove za regionalni prostorski plan. Izdelava obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane (izdelava metodologij za urbanistično in krajinsko zasnovo za regionalni prostorski plan), URL: <https://pis.eprstor.gov.si/pis/urejanje-prostora/strokovne-podlage/strokovne-podlage-rpp>
- Vlada Republike Slovenije, 2023. Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (PUN). URL: <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>
- Vlada Republike Slovenije, 2016. Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam. URL: https://www.preventionweb.net/files/61770_sozp.pdf
- Vlada Republike Slovenije, 2020. Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt republike Slovenije. URL: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf
- Vlada Republike Slovenije, 2021. Operativni program ohranjanja kakovosti zunanjega zraka. URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOPE/Okolje/Zrak/zrak-emisije/OP_ohranjanja_kakovosti_zraka.pdf
- Vlada Republike Slovenije, 2022. Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2022–2027 (NZPO SI II). URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Javne-objave/Javne-obravnave/NZPO_II/NZPO_II.pdf
- Vlada Republike Slovenije, 2024. Operativni program nadzora nad onesnaževanjem zraka (OP NOZ), Revizija OP NOZ iz 2019. URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOPE/Okolje/Zrak/zrak-emisije/OPNOZ.pdf>
- ZaVita d.o.o., 2023. Dopolnitev navodil za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana, Usmeritve za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane, Končno poročilo. URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Prostor_regionalno/Usmeritve_CPVO_za_RPP.pdf

4.3 ZAKONSKE OSNOVE

- Deklaracija šeste ministrske konference o okolju in zdravju.
URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Preventiva-in-skrb-za-zdravje/okolje-in-zdravje/025-24-0110-2017-1_Ostzravadeclaration_prevod.pdf
- Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32016L2284>
- Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32020L2184>

- Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0042>
- Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32007L0060>
- Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex:32008L0056>
- Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (Direktiva o pticah). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32009L0147>
- DIREKTIVA 2012/18/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 4. julija 2012 o bvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012L0018&from=SL>
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32000L0060&qid=1691405001350>
- Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0071>
- DIREKTIVA SVETA 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (Direktiva o habitatih). URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1992L0043:20070101:SL:PDF>
- Energetski zakon (EZ-1) (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6665>
- [Evropska kulturna konvencija \(Uradni list RS, št. 7/93\),](#)
- [Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada \(Uradni list RS, št. 7/93\),](#)
- [Protokol k Haaški konvenciji \(Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56\),](#)
- [Konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih \(Uradni list RS, št. 7/93\),](#)
- [Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine \(Uradni list RS, št. 7/93\),](#)
- [Konvencija o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva \(Uradni list RS, št. 7/93\) – t. i. Granadska konvencija,](#)
- [Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine \(spremenjene\) \(MEKVAD, Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99\) - t. i. Malteška konvencija,](#)
- [Evropska konvencija o krajini \(MEKK, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 74/2003\)](#)
- [Konvencija o varovanju podvodne kulturne dediščine \(MKVPKD, Ur.l. RS-MP, št. 1/2008\)Evropska kulturna konvencija \(Uradni list RS, št. 7/93\),](#)
- [Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada \(Uradni list RS, št. 7/93\),](#)
- [Protokol k Haaški konvenciji \(Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56\),](#)

- [Konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih \(Uradni list RS, št. 7/93\).](#)
- [Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine \(Uradni list RS, št. 7/93\).](#)
- [Konvencija o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva \(Uradni list RS, št. 7/93\) – t. i. Granadska konvencija.](#)
- [Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine \(spremenjene\) \(MEKVAD, Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99\) - t. i. Malteška konvencija.](#)
- [Evropska konvencija o krajini \(MEKK, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 74/2003\)](#)
- [Konvencija o varovanju podvodne kulturne dediščine \(MKVPKD, Ur.l. RS-MP, št. 1/2008\)Evropska kulturna konvencija \(Uradni list RS, št. 7/93\).](#)
- [Konvencija o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada \(Uradni list RS, št. 7/93\).](#)
- [Protokol k Haaški konvenciji \(Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56\).](#)
- [Konvencija o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih \(Uradni list RS, št. 7/93\).](#)
- [Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine \(Uradni list RS, št. 7/93\).](#)
- [Konvencija o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva \(Uradni list RS, št. 7/93\) – t. i. Granadska konvencija.](#)
- [Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine \(spremenjene\) \(MEKVAD, Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99\) - t. i. Malteška konvencija.](#)
- [Evropska konvencija o krajini \(MEKK, Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 74/2003\)](#)
- [Konvencija o varovanju podvodne kulturne dediščine \(MKVPKD, Ur.l. RS-MP, št. 1/2008\)](#)
- Konvencija o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (MKDIOZ, Ur.l. RS-MP, št. 17/2004)
- Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje, Svet Evrope, 2017OBVESTILO KOMISIJE – Tehnične smernice za krepitev podnebne odpornosti infrastrukture v obdobju 2021–2027. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=OJ%3AC%3A2021%3A373%3AFULL>
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV6035>
- Pravilnik o določitvi območij za gojenje morskih organizmov (Uradni list RS, št. 38/15). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV12407>
- Pravilnik o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Uradni list RS, št. 60/07). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV8318>
- Pravilnik o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10 in 17/14 – EZ-1). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV9613>
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5539>
- Predlog SKLEP SVETA o sprejetju spremembe Protokola o zmanjševanju zakisljevanja, evtrofikacije in prizemnega ozona iz leta 1999 h Konvenciji o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja iz leta 1979. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52013PC0917>

- Predlog UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o obnovi narave. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52022PC0304>
- Protokol o strateški presoji vplivov na okolje h konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje. URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:a5da7cba-a2f8-4ea1-a2b7-dcec74e7143f.0020.02/DOC_3&format=PDF
- Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) (Uradni list RS, št. 119/21 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO131>
- Resolucija o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2023 (ReJSV13–23) (Uradni list RS, št. 56/13). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO88>
- Resolucija o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (ReNPPTDZ) (Uradni list RS, št. 58/15). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO101>
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2021:0082:FIN>
- SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Evropski podnebni pakt. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=COM%3A2020%3A0788%3AFIN>
- SPOROČILO KOMISIJE TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE, THE COMMITTEE OF THE REGIONS AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK Čist planet za vse Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773>
- Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0380>
- Strategija EU za tla do leta 2030. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0699>
- Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1119>
- Uredba (EU) 2022/123 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2022 o okrepljeni vlogi Evropske agencije za zdravila pri pripravljenosti na krize in kriznem upravljanju na področju zdravlil in medicinskih pripomočkov. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0123>
- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 336/2006 z dne 15. februarja 2006 o izvajanju Mednarodnega kodeksa za varno upravljanje ladij v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3051/95. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2006:064:FULL&from=IT>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>

- Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED1387>
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).
URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6070>
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7531>
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4520>
- Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2).
URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4393>
- Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2).
URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4393>
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2).
URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED5016>
- Uredba o nacionalnem radonskem programu (Uradni list RS, št. 18/18, 86/18 in 152/20).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7606>
- Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 48/18 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7668>
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uredba o NUV) (Uradni list RS, št. 67/16 in [107/23](#)).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6964>
- Uredba o Načrtu upravljanja z morskim okoljem za obdobje 2022–2027 (Uredba o NUMO) (Uradni list RS, št. 162/22). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED8460>
- Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6910>
- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04, 59/19, 44/22 – ZVO-2 in 53/22). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED2682>
- Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20, 44/22 – ZVO-2 in 77/22).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7011>
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21, 44/22 – ZVO-2 in [21/25](#) – ZOPVOOV).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6951>
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2).
URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=NAVO607>

- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. [34/25](#)). URL: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=URED9110>
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED283>
- Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16, 44/22 – ZVO-2 in 50/23). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6958>
- Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08, 44/22 – ZVO-2 in [42/25](#)). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4701>
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED3176>
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO270>
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO541>
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1600>
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 19/03). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3712>
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1957>
- Zakon o ratifikaciji Pariškega sporazuma (MSP) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 16/16 in 6/17 – popr.). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7545>
- Zakon o sladkovodnem ribištvu (ZSRib) (Uradni list RS, št. 61/06). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3600>
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1B) (Uradni list RS, št. 31/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7746>
- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8249>
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4144>
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8286>
- Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV-1) (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-10). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7385>

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22).
URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO364> Zakon o varstvu pred požarom (ZVPoz) (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO302>
- Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in [42/25](#)).
URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>
- Uredba o podrobnejših pogojih za ugotavljanje izjem pri doseganju ciljev s področja stanja voda pri posegih v vode, Uradni list RS, št. 55/25
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024-2031 (Uradni list RS, št. 61/24)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 8/25)
- Zakon o lastninstvu kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (Uradni list RS, št. 89/99),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US) in na njegovi podlagi izdani podzakonski predpisi
- Uredba o varstvenih območjih dediščine (Uradni list RS, št. 69/22)
- Pravilnik o registru kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 66/2009),
- Pravilnik o konservatorskem načrtu za prenovo (Uradni list RS, št. 76/2010),
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 46/97),
- Pravilnik o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah (Uradni list RS, št. 102/2010),
- Pravilnik o arheoloških raziskavah (Uradni list RS, št. 3/13 in 56/22)
- Akti o razglasitvah kulturnih spomenikov državnega in lokalnega pomena, podatki dostopni na ISeD portal kulturne dediščine